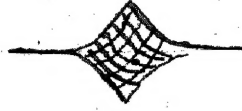

3

జీరము.

శే కుం చలాపరిణయము.

పిల్లల ముట్టి పిన వీరభద్రాద్దం.

శ్రీరస్తు.

క మం తలం సరికరింపుము.

ఐ భ ముంకావనము

—

కా శ్రీవంశం ముడు శక్త వచ్చుటకు లక్ష్మీ నెత్తెనామండు రా
జీవా ముండు సమస్త భూతములనక్షేపం కరణితరం
పాని ర్భావుడు. నా సుదేవు శక్తి కు పా వాసుల దై వానవి
ద్యాని బ్రచ్చిమని మంత్ర నెన్నని నితాంత్రీయంతుం వేయిండు
నీ పూని వరాహరంబు భరింపని మెకమూర్తి

యమములు నా. ప్లామోన మేకమూర్తి,

యార గిండు మమోజ్ఞ మగు వలు తం మెకమూర్తి

యెనుగుల శై తనీయు నాకమూర్తి,

యూని ధృతి కు దాత. యే పాల్కు నాకమూర్తి

యమగుణంబుల నేలు నెకమూర్తి,

విశ్వంబు బీకర లి విరి యంబు మెకమూర్తి

వెలూత యే వీధియు నాకమూర్తి,

యారంబు నెవ్వని యంబు వల్యుష్టమూర్తి

యష్ట ఫల సాత కరుణా స మేము దగులు

వెలయల జిల్లర నాగయవెన్న ముంత్రి.

జరత రై క్షరీసం పశ్యం జేయఁగావ.

కాచోయి న్నిక్షేపము నెప్పో దంబితకకం చిల్పం బనత్పంబుగా

వారె యుం నాతిబులహిలపజ్జికల నెన్నో నర్థవర్థంబు లా
మద్యయ వారతమయార్యు పేష్టనీతి నొనొల్లక గర్భంబు బీ

రథు యుష్టుం మనిఁ జేయఁ నాగవిభు తనైవమ భ్రమంబామణిఁ
మ బనన్దీస్తనామయఁ గిలీయఁ జరణ కంజాతంబునం గింకిణి

నృస విం పారఁగఁ వల్లిమెన మృదుల స్పర్శంబుగాఁ గుంభ మ
యన యుంబింబుయఁ జొక్కు విఘ్నపతి యుల్లసంబుతో ముత్తినె
శ్రుతికే మశ్యన సాంపు మేల నెసఁగున్ భద్రంబు పెల్ల వృక్ష
నీ పగదంఘన నగుల జాంపవయ సాంపు విహంసింపు

కమమెష్టగ్గులు యువతెంబుడల వాఁడు,
విదియ చందురు తానా వీకుడో దాదెడు
రమణీయ సంవత్సాంకురముల వాఁడు,
నీధుపావత్రీఁడఁ జైగల్బీషానా యఁ

దెంగలింపెడు కన్యకాబిల్లివాఁడు,
కొల్త నీలాలరంగునకు నింపుక వింప
మెఱుఁగారు నల్లని మేనవాఁడు,

మృశివి కవచం నమని యైనచి బ్రహ్మంబు
కానకంబుగ నవజార మైనవాఁడు
జైరవస్థామి నకల సంపదల వావేరి

మనముల. జీల్ల త వె న్నయిల ముత్తవరుని.

ఉ త్తె. బ్బ గు. విచ్చు పచ్చి పువ్ర మే శలలున. వేదానదేవత

వచ్చి కటాక్ష సంజ్ఞకుఁ గెలంకులఁ గెల్పుంగ నానానంబు నాం
పచ్చున నుండు చంద్రముతో యూదిమ లక్ష్మి వసంబుఁ గావ్రత
మచ్చిగ వెన్నయిల భుని మంగిర రాజము నంకు నిచ్చుట.

మ పాపఁగ త్తె. స్త్రీ. స్తుతి సేపుఁగం. బరిమళంబు వూల కైక్కిర్చునా

గాన కుక్కిలూర గణేనెనియ ను సంకరానంబు గానుండు నా
రసి యుచ్చుతికి నిచ్చుగాత. పరి పూర్ణంబుండ వాగ్దేవి యిం

దనకాళం. వన విచ్చు ముత్తవర కల్హారూపంబు వెండు నమక.

కా అర్థి. వరా మరమానసాంబు పున న భాగీనీగ గానింబ సం.

పాత్తి. పక్ష యుచ్చిసార్వజ్ఞము. బరమబ్రహ్మను సంధావ నా

నారాధ లంకృత బంధుర త్రివి రహస్యజ్ఞాత వీభారతి.

తీర్థ త్రిచరణంబు మల్లసిత ముక్తి మేయిన వల్లభా.

వ. లిని యిష్టదేవతా పాత్తి పునంబు గానింబ.

స. వర్జిత సంభవ వ్యాస వెంవేద్యుల వారం.

కాణి. తంజవి బంధుసాగి. యేసునది.

భట్ట బాణంపం యూర భట్టర కుల వంబు

భూషా వివేషంబు. త్రిస్త్రుతింబ.

భద్రభూతి కి వ భద్ర బంధురవారతి

పొలా. విల్లసంబు నీచ్చినింబ.

6.

మంఘళార్థపుట నిఁదంఘంటబాముస

రఃస్వతీపుణ్యకంఠవఘట కలయ,

లల్లటునిఁగాలిదాసు సోవింట్లకునిని

భూమవంని దంఢి వామను భూమి వంఠు

హర్షసం ఘర్ష వంఠి దయలు తత్త కవిత్వ

సమధిత సర్వార్థి కై భక్తి సంస్కృతిని.

క. ఇట్టల మగు మతిభారత

ఘంట్టమునకు నదవ యిచ్చుఁ గట్టి నేతవిత్తా

పట్టాభిషిక్తు నన్వయ

భాట్ట పాదభిషిక్తు నలయ పరమమీతి

గి. ఉభయ తవిమిత్రి నాత్మగత శుభబరిత్ర

భూమి సమ దేవుఁ గావ్యులవైభూతనంబు

సుక్త తవిభూజిఁ దిక్తన సామయింజి

వింఠ తవిభూజిఁ తతవిభూజిఁ బ్రస్తుతిని.

వ. ఖిక్త ప్రతు ధంబు రని యింపం బూని యిన్వంత

ని. సతల భూమి పాలకం సత్తన సౌ ధంబుల

పర్ణింతు నేమంత్రి వాగ్మిభూతి

సంతాన సురధైను చింతా ముఖులపంపు

ధర్మింతు నేమంత్రి దానమహింప,

యింఠ కాంత దంఢి దంతా ఘంటాముల వీధి

విక్రమసింహాద్వైతాద్వైతాద్వైతాద్వైత
 మునియ్య దత్తత్రయంబు సమస్తానామ్
 భూమి దేవభూమి నున్నది భూమి
 శీలదా నాదీయతా విశేషములు
 గీర్తిసకలములు గుణములు భక్తిపథము

౪. అమృత తాతకంబున

భూమిమృతము నందు గీర్తియును
 రోమమునను పులియదు

శ్రీమతియైన యును సుతవివరము నవిగతము

౫. నన్నుపాల్గొను ప్రభుని శతభక్తానామము

సంపత్తి సాంప్రదించు భక్తిపథము

దిక్పాతమున వాక్కుకొరవలగును

దేవభూమిగర్భముల వాసింప నీర్ముఖ
 నాదీయతా నామము వాచామహాత్మ్యము

సారంభంబులు బెదరులు నీర్ముఖ

శ్రీనాథభట్టాచార్యుని గుంభంబుల

పరిమళంబుల గూడలబుధులైన

మహితగుణశాలి, పిల్లల ముక్తివీర

నాదీయతా యందు భక్తిపథము గూడలబుధులైన

దేవభూమిగర్భముల వాసింప నీర్ముఖ

అంబీల సత్రవినికరంబు నాదరింప.

క. శ్రీసుకవిచేత శివభజ

నాసక్తునిచేత గణ్ణి పండ్లయింజేతన్

భాసురశనవతవి మాల

శ్రీ సదనునిచేత వలయుఁ గూతఁజేప్పింప.

మ. అని. సాధ్వీమణి నాగవళంబు కును విదర్శి భారతీజంనే గాఢ

దనకుం యుత్తుని వీరభద్ర పన పన్నుకర్ణిగకుద్యంతగం

గాని నేన్న . ఇతి పింబి లంక దనకాక్షుల్లందరింపంగమ

న్ననదైవరదగం గారవియి పతికె గంభీరవా క్షిణి మన్

స. ర-9 యింజ నాదత్యరమణీయా నా క్షిణి గీతి

సవనతా దర్శణం బుజ్జి నవవయగ,

బనితి నా గవా తెటపడఁజేసి నాగజీ

యము సత్రవి శ్రీణి శోదరింప

తెన్ని నాదవృ కెవల పేరినెమలున

మా పు మాచక్రత్వ గీటు మంజు ఫణితి

గాదియి నాదవృ పునబుజ్జి మానసా

ల్లాస సాగము సవలల్లని తశ య్య

భారతీ తీర్థ యతి సార్వభౌమగురుకు

ప్రాతి కయి లబ్ధ కవి తా విభూతిగల్గె

గా ర వ ముగాయి నాదత్య కవులత

విమలహరితా క్తి నిర్మల! విరభది!

గీ. కలదు బాలంగఁ బ్రేమ నీవలన నాకు

వేశన నీవెవల నవులెల్ల వేడుపడంగ

యెట్లువాప్ర కులాన్య వసవలందు

సుకృతిగాఁ జేయు నాకుక సుకృతియె

ప్రభావంబున మిత్ర బంధ మన నుత్తమంబున గాఁజేయ

ప్రభావంబున గువస్తువందు మది యాభావంబున గాఁజేయ

ప్రభావంబున గాఁజేయ వత్తమైన కృతి నెప్పుడ వత్తమైన కృతి

విభావంబున గాఁజేయ వత్తమైన కృతి నెప్పుడ వత్తమైన కృతి

శృంగారము నుత్తమంబున

నంగియు నంగములు నలంప నన్వరసములు

నాంగ మగునెని బంకము

బంగారము పొంది యెల్ల ప్రబంధము నెంబడి

గీ. కథ ప్రసిద్ధి యు మిగుల శృంగార వతియు

బరిగణింపంగ జే మవకభారతమున

గణిత యోగ శక్తి మహాభావన

నది ప్రబంధము నెయ్య ప్రభావిత నాంధ్ర

స. సరపుష్పముల మాంబకరి పెక్కుతెలుగుల

విరులు నెత్తులుగఁ గావించినట్లు

కర్పూర కస్తూరికా వస్తు వితతి

శ్రీభంధ చర్మ వాసింబినశ్చు,

బిది.తంబుగా గంగపైడితి నానాసూన

పతి మళంబులు గూడఁ బటియినశ్చు

సరభులు వివిధపు ప్లవంగుచువలవములు

నాని వచ్చి తెనయుఁ గూర్చినశ్చు

భారత ప్రాకృత కథ మూలకాంగణముగఁ

గాలి నానుని నామకత్రుమము నాంత

తావకెరాత్రికి వచ్చి నవశ్రీవహింపఁ

గూర్చిఁగ్గఱియెలు నాకు కాకుంతులుఁ

వ దిని సవిదయంబుగాఁ గరచుర తాంబూలంబుఁ తాంబూనవపా
త్రంబున నల్పింబి పాత్రింబినఁ దద్దనప్రకారంబున మిక్రిలుం భు
మిగా నాకుంతులును ప్రబంధంబు బంధురప్రేమిం జెప్పఁబూనియిన
త బాల్లి రంబునకు ముగళాబాగులుగాఁ గూర్చినాయుకునివంశావతా
రం బుష్కడక్లింపెద.

క. భండెందుభరసమరానున

భండ తపానిరాత్రి సమధి నత వేధస్సు

నాందిన్పై జెప్పు దగుముని

మంజుల వల్లమ తువ తంస వరాణి క్షయింబు

కా వచ్చింకాంబుధి గల్గె మేదన సుధాశామండు భరామండువిక్

విచ్చివు న్మతరీయి నానక సుఖాచ్చింబు దిత్పాలయె

వి ద్భక్త్యైర్గుహ్యవచన మేక్తిత మాణి(కే)ణీల స త్తీర్తి శాంజం
 యూ భీషా ననిపాల మంత్ర విభావం భూజాట వీరంబ్రుద్రై.

మ. భూను తత్రైభవ స్ఫురణం బూట్లు వడింబి న పాను రామ ప
 న్నిన గామ రా నత్తి తేష ప మంత్రయ్యంబ్రుద్రై నీతి
 గృహిని పుణవృ ముప్పేగం బ్రహ్మనుల నానుతే కైజ్జానున్
 వీన ప జాక మూర్తి యుగ్మ మేధన రామలు గాగనిం పడన్.

స. లక్షణాన్ని వేల హం కాంబి యుగ ముద్ర

ధరణి మంత్రకరి ముత్తైరిబ్రుద్రై

సంగతిమ పంథ రాజీన్దీ రాజ్మిశీకె

రెంపు మేటి నలునలుంగు న్నెన్

జాతలు సముదం త పునగాన నలుగురం

గాని తాన్దము ఎగున నల్లివన్

యిటువది నాల్గు నల్లివన్ నపాన్దగి ఘం

టాప శం బ్రైన పట్టణ ముతన్

మంబు న్నప కై స్తుభామల మేళంబరెన్

కదజన జియి లక్ష్మీ పాలు మూలుగ న్నవన్

విభుల భుజి నద్దీ వడ్డిత విమత కాబ

రాజి వేర్వేళ్ళు సోధర సోమ రామ పత్తి

క. ఆనగరము పైతామహం

ప్రైన నిజ సత్తనముగ సమంబు తలవ్విన్

దా నాంని మంత్ర మేదన

జ్ఞాన గభాజి యిం న సస్ర సం తానములు

క. ఆ మేదన మంత్ర ని

జ్ఞాని మణి వరాచంబులకుఁ బ్రతిత్రియ వలు నున్న

రామ త్రియలంబు పొలిత

నాము వచ్చి యిటు బుగ్గవని ~~కమలము~~ గను నకు వాల్చు.

వ. అందు

క. మగ్ధాంబుల ద్దేవు రాంబుల నేతెంజాచు వాల్చిజ్ఞాన

గుగ్ధావలి, నకుఁజూచి నాము, భుజి మేరుత్తాద గంబు సునా

దిగ్ధ స్థానితు, నితాంత గాన సున ప్తాజ్ఞా గానముల గాంధవ

ప్రెగ్ధు బిల్గ వేల్చులు ప్రాణా గుణిం కెప్పం గనుం చెం పునె

క. ఆ లెంట్ట య్యకా గూర్చి తత్తుకను నెత్తార్చితు ప్రాచీతిగా

మోయింతెక నమ దేశ భూనర స భావ గూర్చులు గుల్లన

తల్లియింకాల నబ్బు వల నుంబు సాధుల వాని వళ

తొయింకాలన ప్తాకాన సు లుక స్తు త్తం భాని నెల్ల స వళ

వ. తదను సంభావంతు

నీ నా తమ ముని నాథు చేత నెప్పని మేన

కృతి నాం దని నాంబు వేల్చు మేను

జ్ఞాంబు లు గిరిజాప్ర బింబంబుఁ జూచుచు

దాల్చి వేదని నాంబు తమ్మి చూచి

తల వ ప యోగంకి చిట్టక వృక్షగ్రమ్మన

కుండి కట్టని నాడు మంద రంబు

నా ^{టి}కా విధుని హాకాతి తాళింపుల

గమలం బాటని నాడు కుమలు దశంతుడు

భోగ భిక్షైర్నకం తుల మొల్ల ^{పేట} బోలు

గాని నాటకి వేదీడు గారనంగ

దెలసె వేన్నయి యిను ముందు విగయి భనుడు

తల్లిగకి జరంబు చిట్టరనంగ రాము.

క. ఆ నాగ సచివ భీమచి:

త్రినాయుకు చిందిరను వ తింబన కరణి

మాన వ తీచిలక వుచ్చు

భీనుత గతి తొలవ ముంబ వివశంబ యోగి

కేళిపురుషావతం పు మున కాసు చరి త్రున మున్ను వింబ రు

బ్బి త క్రిత వేన్నయి భీనిధి మేడ నయిన్ సమస్త ని

వత్తి సరమెస్తి యిం దెనయి భక్తి ము దెట్ట నయిన్ సుధాను న

ల్లావుడు వీరభద్రుడును లావిత నీతిక కాధురంభరు.

వత్తిట్లు సమంబి పదాన వంబిత కట్టు తరు పంచకంబు గు నాయిమా

త్తి కు మార పంచకంబునంబు.

మ కుల పాథానిధి పూర్ణ చంద్రముడు దిక్కు ^{నే} బ్రహ్మ లాకట

ప్రలనీరం బ్ర ము ద ప్రవాహం లహరి నతని పట్టి కు:

దంఁ లంఘ్యంకల ఘోర నారతుఁ దక్షిం దక్షి సమన్వీతుడై
జేలసెం జిల్లర వెన్నమంత్ర సకలంబ్జీవత్రవా కంబునన్

క వెన్నయల్లి క్కూర్తి ప మ్మఁడు

సన్మత చరితుఁడు సమస్త జన సమ్మతాడ

జ్యోత్సవ వాచా జైజ్ఞవ

పన్నగపతి మేదనుంత్రి పుష్ప వికేత్రే

కే మేధన దేర్చి నాంజిఁ బుడమి న్మయిసంపద దేవమంత్ర తా

నీదన యూరకాపథి క జ్యోత్స్వపు బీగూల గల్లు శాశితా

శోధన భీజన స్తవ వయోక భవంబున వేళచాత్రి వా

దూడన సాతగానతని తూ జెర మంబ్రులు జానుచేతనక

కా ఉన్నా రెచ్చిక కెందజేసచివు లుత్పన్నులరుక బాలసం

పన్ను బూరలఁ గింపబానుల గణింపఁ బెంఱు వాన్జేల్లకుక

మిన్ను లుత్పన్నుల తెలుంగు సత్వతి జనుజ్జేతయల్లి తర్జితురా

వెన్నాపూ త్పిన నుంగుఁ దమ్ముని జగద్బీజాభితయా రిత్తనిన్

క ఆతని యనుజ స్కందగు

నాతన బుధ విలుధ తరువు నరిన దళార్జ్య

నూతన మనము దాదెన

భూంతము యాశః పతీర మున వాసింబెన్

కే అర్జి న్మప క్రిథాను తన యెదురు గాని సుభీ గుణంబులక

మేదిని నేటి వారిను పంపింప సమంతులు గారు భర్తన

మొదటి సర్వజనసేవ మోహనవేదిక లోకవల్ల న్నను.
తొలిది మిత్రజలప్రసారమును వివరించి మంత్రయోగికి
సే. కుల సమాగత శర్మగుణరక్షణమున సే
హారంతురెండవ తవ్వునిగిని.
నదికార నవమోహనాకారమునఁబురం
దరసూతి రెండవ తవ్వునిగిని.
సన్నుతాకతి తదికతిని నంబునఁ బరే
తస్మాద్మిరెండవ తవ్వునిగిని.
సంకృత సంగ్రహక్షణాకృతా ములఁబుద్ధి
దశకంతురెండవ తవ్వునిగిని.
భరణి వేన్నయిరెండవ తవ్వునిగిని
సాక్షియి నవచ్చు నవ విలసత్తుణములు
నజ్జల బంధుజనంబులు నాదరింప
సన్నుతి పహించు నాదెన సవివరములు.
మ. తదనుసంభవుండు.
సే. జలజసంభవుండు ప్రశ్నా విశేషంబున
నిర్ణయాచార్యుండు నీతిగతిమ
హాతాకన సాక్షిని వాచానిరూపత
దర్శనందములు సప్రప్రకర్తి
జవచ్చు కనన్యమితి సచ్చరిత్రంబున.

శ్రీలారి కంఠాపూజన ముకవినీ.

జాను న. గుర్కొఁ పుట్రు విజ్ఞాన పాలనమున

సౌమిత్రియై యు శత్రులత పైర్తి...

వంశ వన వాంతి చె ప్రొడ న్దీయి పయోధాశీ.

చందురుడు గాత్ర బలబల తం. గార తిన్న

కరుడు కులనందన గారను కల్పతరువు

హరిత గుణ తాం మెల్ల నామరాత్మనెక్క.

గీ. ఎల్ల సావకాత్మ ననుచున్న పరివిభూష

జాంఘి శంకెరు వంశా మరా యు మంన.

మానసగుడు మాన భవన న మాన గుణుడు

వీర భాద్రుడు విదగళ విలుడ తరువు

ఉ. శరీర గమల్లనుం జాగత ప్లకు నెక్కిత చెవె న త్తవి

కాతి జిత నీతి మారల్ల బలభాద్రుని జాతన్య పాన మునివి.

జాగత గుణునిక వి విశ్వాత్మ కలాన వేదేతి గుణిన్

రాజిత దాన సంపద మరుక్షుని జిల్లగ నిగభాగ్యున్

వ. ఇట్లు విశిష్ట మాతా పితృ గోన్దయ న రక్షి నం గోసంజన్మయనను

నిలయంగు.

గీ. కుంఠ్యుడు వయస నాన గూర్చుండ నెప్పుడు

ననాదిన తర్జన సింహాసన మూన

గాంతక నడ నెల్లు కాను బుంబి నడ నెల్లు

దప్పుక పేజాక్త శర్మసరణి

వూలు లండన్ నోట్సుగాఁ బ నుండి యిటు నోట్సుఁ

బులుకంగ క్రింత సత్వ భాష త్తణములు,

చదువంగ వతియంగ సర వది నోట్సుయు

నెచ్చెను గాల్చింబు నిర్భయింప

వినయమున కారంబు, వివేకవయనకు

నీమ, జన్మస్థలంబు దాక్షిణ్యమునకు

నాలవంలంబునిచ్చి, కరయవమాన్తి

మయలు బల్లిరవెత్తయూహంబు పరయము.

చ. త్రితలకు విశావా మయ్యెనే నుదంబిత జ్ఞాన మొప్పుగాఁబది

త్రుతయగు జ్ఞేర మాంబు యెను వర్ణిత నిర్మల వాగ్మీలాస వా

క్మతి యగు సూరమంత్రయెను జాల్పిఫలంబునఁ గన్మయన్మక

క్మితిననసూయి తాద సరిసెయిగ వచ్చుల సద్గుణాన్వితే.

నీ మాంగల్గి కృంగార మంగీకరింబ

త్తియగుటగాఁబాల్చితే దేవిగుణము,

నభిలాష్టల కున్మనిష్టాత్మంబు విచ్చసం

భావింబు చెర రమం దేవిగుణము

హిత విచిత్రాత్మలచేద నెదిరికిఁ బ్రీతిసెం

దింబు చెర భూ రత్న దేవిగుణము

కురమపాచిత్ర పరదప్లేషతి

గా వింబు మో శ చిదోవిసుకంఠం

వడు సదే నా ము నాని యెప్పు రోగో గాత

నతు లకి త్త గుణంబులు జ గతి గలదే

యినా నా లూ నదాదే ను త బంధు జ నరదంబు

యింపు జిత పూర్ణ శక్తి బంబ యిన్య మూంబ.

శా త్రి వత్సా న్చియ సింధు జాత యుగు లక్ష్మి రత్న తి న న్తంబునో

దేవింగా వరియించి యా పర మ సాధి మోళి రత్నంబు దా ?

శ్రీ వత్సంకు లతు న్నెవే వే న్మన ఘన శ్రీ మంతూత్త సత్తుతున్

గా వింబే ని జుతి త్రి బంధు తతితో గా ర్జున్ద్ర మెం పు రంగ

నే రక్షించె బంధు వర్గ ము ప్ర మోదంబున్

నర్మ లకి చెప్పి నెచ్చె శ్చ న వితి :

గట్టించె ఘన రహ వంబు లంబు భు యుగా

ధర్మ తాన న ములు తలుచు నివే.

శ్చిర స మున్మ తి సంప్ర తిష్ఠించె నన్తిండ్లు

వర నిధానంబులు త్పర ఘటింబె

నన్మ సత్త ము వేద శ్చే న మో సాగింబె

మోవి జే యింబె దే వ్రా త్తే వములు

సత్త సం తాన వత్త : జే స శే జలధి నేమి :

జే స ధర్మంబు వేన్మిని : జే బు మి గుల :

జే యు బు న్త : దు సం శ్చ తంబు లూ తర ముగ

మనుజు మామ్రొండ వేస్తు యా మామ్రొండ
 మ. వెలయిం జిల్లదవేస్తు యి ప్రభుడు. దాం వె దంక క్తే పంసి క్తి పే
 కలం బతి సాదపు బంబ వల్లమున గంలగ్గి వా బూరింప గా
 నలవా డై మజి యెండి యుంగవ తదీయ త్తే ని వానంబున
 బలుకు బంజగ మెరికా శుకములు బంబాక్షు దీను అనబడి.
 ద విడు పక సో మ వాగమంబు నె ప్రసాదయ్యగ వత్తల వ్విమే
 పైదం దనుదాన వచ్చి నిజి శ్రుత ముఖంబుల నాగిం గాం
 భదదంబుది పాక గం శ్రుమల తావుల సూనిన పదనంబు
 గజుడుగు వర్తక గళస్థే పుష కల్ప సు మర్త కకాంత కెళిని.
 ని. విలసి తంజైన కావతి వేస్తు మాగానం

మజి దత్తయగు శ్రేవమంత్రకత్తి
 సమధిత సూక్తియో కా శ్చైతే శ్చైతీ
 జి. శ్రేనకంబు పూజా ఫలంబు
 ప్రేమాధాధి పతి గూర్చి శ్చైత్ర తాం గావింబు
 సో మ వారణా త సు క్త వ గరిమ
 యుక్త మాంబిక కంధగం తరంబు నంబుల
 తొంజి ట్లు మంగళ సూత్ర లక్ష్మి
 పకల సౌభాగ్యములకు ను సాధనములు
 గారణంబులు దగు బొంధకములు గాన
 సచిద సత్యంబు లాన ప్ర క్తి గాన

విశ్వీనుత కీర్తి నిల్లరవెన్నమంతి.

పశ్యంతములు

శ వతాశ్చ కనునానాని

జ్ఞాతృతులనకును నిత్యైఘ్నన దయించి తునకునకు
శైత్య పదానకునకును

బహిషంబున ర్భజ్యభిభ్రాంత్యంబునకునకు.

క. శరనిధి గాఁజ్జీర్చునకును

బరహిత కాశ్చినమును తులిన పర్వత కన్యా
పరపదపంతజ పూజా

కరికాబుభనకును నిరస్తకరి కాబునకునకు.

క బాలామదనునకు రమా.

హిలానదనునకు బంధు హితజన రక్ష

జిలా యితము తికిని నిజి

పెలాజన వినుతసంరమ వేదరథునికి.

వ. కౌండిన్యోన్మిత్ర నకును

ధృండా హిత సహవ మతిల తాదాత్మ్యనకునకు

బందిత బంతా మణికి, ప్ర

బండ వయో విభ్రవ విష్ణు కుమార్తె పణికి.

క లిన్యాంబికా నమంత

మృత్యు హృన్మనాని త్త్యనకును మహి దివి సానా

కౌశ్యమనకును జుట్లర

వైనా వరా మనకు సత్తా స్తు మనకు.

వ. ఆ జ్యోతిషుల పదం పరాభివృద్ధియు నభిష్ట ఫలసిద్ధియుగా
నా జీర్ణిదింబ నాయొనర్చుం యునిన హకుంతల కావ్యకథా
లతాల వాలంబు గుంపు రేల లామంబు..

సీ. పద్మరా నోపల వెంకట గుచి నారల గంజూషిత

గంజూషిత స్మృతి ముదలంబు,

పాతాళ జలయులీ పర్యవృత్తల

సుకుమార పరిష్కాప శైలాభి తంబు,

తత్త్రీ నీల కిలా విశంల గాపుర రెంబ

రసమయంబు నిత హృదయమంబు

కనక గాపాసనీ శిచిత ముక్తాఫల

రాజీవిలగ్న హాగలంబు

రాజ సదనాగ్ర బేత విరాజ మాన

హారణాళిన మణి గణ ద్భ్రతి వితాన

విభవలక్ష్మీ విలంబిత విలస దింబ

హంపరంబి హంపలమ మస్త్రీ నాపురంబు.

ఉ. ఆపురిను స్వతస్సుత్రిత హర్షు విభాపటంబు నింగి ను

జ్యోతిష మై బెలంగ నిది నివృత్తరంగి తియెత్తి వచ్చె నా

నీపయితోతి వసంబు బయలీదులు గలయిచలంబు రక్షింప

స్థాపిత. పరిమళములు బామరలంబువిలువైనాగనన్.
మ. దివిఁ బ్రతికారము ముట్టియెంచగఁదనకైకంటనం గానినా
దవులుం జిత్రము నిర్మమంచుఁబురివీఁదగిరాక పార్శ్వములం
గవకులం దెలివల నూర్పుయత్తమున రాఁగం నోట గాఁజూయిగా
రవిజేరుత్తర దక్షిణాయనములంబుతిహంసి బిహించుటక.

క. పరిసా నా పరిసాల్పి కంఠి కలపై బ్రహ్మననల్ నర్తనా
బ్రహ్మన క్రీడ యొనర్చి దక్షిమిర జయి వ్యాయామబంధై న
కర్మసాంమోదముఁ బెరికినెయి నికట స్వర్ణాకాంక్షాకలకు
లభి సంపదై వ కేసరప్రసవ ముద్భవసారసారజ్జ్వలన్
చ. మౌలముక లఘురి మ్మిడుద మేకలఁగ్రీవలు సప్తమదిమిం
చులు జిజిహించు కన్గవల సారణ గంధ సుఖాద నేదగున్
తెలుపును నల్ప గూడ నెడతొప్పని బంపులుఁ దైర వంబులుం
గలువలు తొరణావలులు గట్టిన యోజల రాజ వీధుల్.

క. పురికొలు రత్న దీపుల
నరుణ ముక్తై చుక్కలుండ నంగారకుని
బరికించి యుండు దేవియక
కరము విచారింతు శైవకార్యంతిగులున్.

క. పరిఘజలంబులు మొదలను
సురనది నీరాడు పరితె బుట్టున నుండున్
బురికొలు లగ్న వట్టుగ.

నరిది వితర్కిత వాస వాడులకైన.

చ. శ్రుతి గవుణాదినం గమలసూతిరి శ్రేయసం బిచ్చి చెప్పినే
రుతురు పురాణకాస్త్రములు మౌఘన నిష్ఠను గీరకారికా
తమయ పరిక్ష వీని వసుతులునఁజూండుదు రింద్రపట్టిముక్
గ్రతువులు పోయెనల్లియను శ్రేయస రఘురి జిప్రసత్తముక్

ఉ. మందర గాత్రీధరు లుల విమాన భసుల్బురభేది వచ్చిన
గ్రామ పదంగ నేరనియిరింద ములంత సిద్ధిభంగసం
క్రందను లార్ద్రగర్జన ప రామలంఘన భావనాశుకే
స్థందను లక్ష్మీతాన వారిచందను లాపురి శాసనాగనుత

ఉ. వెచ్చము పెట్టు మన్యఁబడివెలకు నుద్ధరు లుల్ల రథము
దెచ్చిన శేషులైన నొకల దిచ్చివలుల్లివెనన్య విల్చి
హెచ్చును గుండు నాడుకాన కిచ్చురు లాభము గారరెన్యఁగా
సెచ్చుటఁ జూచికిం బడగ యెత్తని వైశ్వికు గల్గఁదప్పురక.

౩. సంగరమునొకయింటిన

సింగంబులఁజూలు సుమదాసింధురవలులనె

కాంగిదేవిదరి పడశైవురు

హంసునంద మకుటుసు పారిక పురి బీరభటుక్.

కాప క్షులు మునుకావివెఱుండు నపింపం బూయిన బావనీ

శిక్షాశైవుల నర్చువెజుల నధిక్షిపింపఁగాఁజూచిన

క్షిక్షణాత్మర నింగి నైన గలిసెయిం బాలును పై తువ

సామ్రాజ్యే త్వరమయి లద్భురందురగవయ్య రుపంపాకళానంపరణి!
 మ గణ నా తీతముతై సురేంద్రుడె బత్సంజింప నీవతియియ
 త్రిణరక్తంబున బిందువుక పాదమంగం వత్తిట్లు పాతవీధి
 క్షణనంజై నటుబుంపిం తంబునెలగగ్గి నోమృంబుం బాంశింపలు
 త్రిణ మార్గంబున బడ్డపెన్ననడ గాంశ మెచ్చితె కుండాలనయ
 న్ని మోతినీల రుచుల నిలాల కంబున గావు

బిత్తము మధుడ శింజ నులుగాని

త్రొప్పెల పంకలూ నుల భూతిలతలుగావు

వివే మాస్త్రి తియ్యిని విండ్లుగాని

క్షిలసంబు తైన వాలా లూజూ పులుగావు

రేతి రామ మోవంసేంద్రు పులుగాని

బంధురస్థి తిలూబ్ధు కౌశలంబులుగావు

మోదర్పు విజయ కంబువులుగాని

నకి నడక లూచాళలు గాను నడవనీర్పు

వేంతు న వశస్త్రి కాంబు గాని యినంగ

నంగ కంబుల శాంభా శ్చేమ చిత్రులు

వార స ముఖాష్టయరు ధృరవరమునందు

చదెలతూ దగంత్రి సూనములు పొడగు మార్చికింప నెత్తులు

గలసి బితుళ్లు వెట్టి యడకట్టిన త్రి విరి మెల్లు పూవు బి

త్తులు దశ నాధర ధృమిల దూరనలజై తెంస రీతి గా విటుక

విలువగ వారి సత్తవములు ఇయ్యరు తత్పురి యిప్పుడంత
 మఃసరసు ల్లాబ్ధిగఁ దొలుతఁబరతున సంతతికానాదుకే
 సరగు భృంబులు గల్గిల్లి యావచ్చి వనపుష్పత్రోజి నిర్మిస్తు యు
 త్రరమునెల్లి తదీయ సౌరభములు దగ్గరింపున నంత
 స్మరసంజీవనమై చరియఁ గల యిట్ల సుందానిలుం దప్పనికే
 గీ. కకవి షాంబు గగనపుష్పంబునైన

వనోము విండుల అగవిలువంగల గలవు
 వంసగను నల మధ్యంబులందు చక్క
 లెని యె వస్తువులందు వెనుపురిన.

వ. ఇత్తి అంగున సమస్త వస్తు వస్తుతిం ఇస్తుతి వక్షింబు పయి
 పారా వాచము ననుకరింపుము, సర్వదా ముష్టి కర్మయోగమును
 సదాగతి సంభారన ముంచు బహులు నా లీమదా వంశంబును, సా
 తతానంత యోగ లీలా లాటి తపు ధీవృత్త మోపెడంబును సమున్న
 త లక్ష్మీజిన కంబునునై, యమరావతి యిలు నుంబునై తతమన్న
 పది తతియిల మంబును, నలకాపురంబు నుంచొవై పుణ్యజనా
 కిర్ణంబును, మధురంపురంబు నుంచొవై నుగ్ర సనాత్న రక్షితంబును
 సంతతి క్షేప కంబునుంబునై నను వత్తి తమి త్రరాజు సంజూషం
 బును, బరమేశ్వరు వామభాగంబునుంబునై సర్వమంగళాలంకృ
 తంబును, మెలిమవో శరంబునుంబునై గల్యోరమహిమంబును
 బును, మవక కవి బ్రహ్మంబునుంబునై నుత్త ముక్తాకంబును
 రంబును

రత్న కథంబయ్యను గుఱ్ఱమ ప్రదేశ సంగమంజై ముక్త మయ్య
 బయ్యను భూరిక్షయోపేతంజై ప్రకటిత పర్వ నైవేద్య పొందారం
 బయ్యను బిర ప్రభా భా సురంజై మంగళాచార మశించంబయ్య
 ను సొప్పరిచారితాశీ స్థితంజై యారంభ పాతి ధ్యాయ గ్రీహం
 కండు కంబుల యుంచును, బరిచిత స్వహ నాశంబు రత్న బీషంబుల
 యుంచును, నీర సత్సంబుల ముక్తంబుల యుంచును పాన దానం
 బు పద్మ రాగంబుల యుంచును, యుచి నిబంధంబు పద్మంబుల యుం
 చును, పారి ద్రోంబు విద్యు మంధరం మధ్యంబుల యుంచును, బ
 ద్దే దంబు వాక్యంబుల యుంచును పనయంబు గలుగ పననా
 ప్పు నప్పు రంబు క ప్పు రంబు దా కు పాతంబు సన్మ సున్మంబు పోత
 పోత వెన్నెలలు నెక్కింబు కల మ్మింబులం గల పోతలును, విరాజిత
 యులను వాడలును, రే యెండకు మా అమండు పదాలు వచ్చె యు
 గారు ముక్త వరుస న ద్మతాన జ్ఞై యుద్ధంబుల మీదు పోత నుండు
 నున్మ జేస్తే విద్య నున్మ న వెలుండు పట్టిన ద్రాక్తి న్న జిక్కు జోరు
 వారుండు తళ తళ వెలుగు పేదులును, విలసి తంబులను విధులు
 ను, యుద్ధంబుల బార్య తి యె టిం గి న్న తి అంగ గ్గి తి న్న తి త బా
 ణ పు త్తి నోర్చిన రీతి నా రత్న రాజి రాజి నం దన బేత ద్దార వతి
 గారి పితా పితా వాణు ల బ్బిసిం బినలు ద్దీ శుక్ల బోకి న్మ త్తంబుల వి
 తేషంబులు బిత్తి భా గంబునం జిత్తు రువులం జిత్తు రంబుల
 గుంబులం బ్రహ్మ భా గం గీత రియ ను విలాస వలను విలసిల్లు

నా త్ప్రకారమును, మెక వీర నాక సంజెక్త విశ్వకర్మ నిర్మించిన
తావురంబులం బూలుచు గాపురంబుల మీడికి రాఁబోయి సర
బులు గాఁగట్టినంగారు కనుచు నొనరిన మెక మృతులు పుక్కి
యక కేత పల సోపానంబులన సాధనంబులగు పరిసారంబులు
ను, నుదంచ బుట్టల కేత్ర వాంస క్రియ జలపక్షి కుల కలకలం
బులం గాలికాలమనుకాలం కులనలంకరియ పంకరు మా కుమ
దకువల యి కలదార పంజంబులం దండ తంభంబులగు తావులంగ
దంకియి బావులును జీతంబులు బుట్టల తనంబున పీతంబులొడ్డి
నేత్రంబులొడ్డి యొకనడనంబులొడ్డి నంగాని వెట్టమను కిట్టమ
పలంబుట్టిన జగదంబులు విగదంబులై యుద్ధ పత్రంబులగు పం
తంబులొడ్డి నంభంబులుగాని వచ్చు జూదరి దట్టంబుల పొట్టగు
రచ్చు కెట్టంబులను విన్నాదంబులను నాకరంబును, విజ్ఞానం
బులకు నేను యి, విత్త మంబునకు నెలవును, విజ్ఞానంబునకు
దాన కంబును, విద్యలకు ను పాద్యయియి, వితరణంబులకు
సదనంబును, విజ్ఞానంబులకు ప్రావసాధనంబును, విలసనంబు
నకు విని నుంబును శైవయిల్ల పురి కభివృద్ధింబు.

సీ. విశ్వసన్మత కాత్మశైవ్యరవర్యయి

మేటిల కుండవిరాజ కుండలును
దిగిభ కుండా కేంద్ర చిర్మణి వరిదండ

మూని తొడిగిలను వీరకుండలుండు,

జన సన్మతానన్వసా మాన్యశైభవ

శ్లాఘా తతత పాతకాస నుండు,

కుల కి లాభ్యులు సాను కాని యన్యైశ్చ

శస్త్ర విక్రమ జయికాస నుండు

బ్రాహ్మణ మనోహరంబు జాన నుండు

స కల నేకావనీపాల భుమిపతకాత్మ

రత్నరా రత్న భంజ్రి నీరజి యుగండు

శంఖ రంజిత నిభూతగు ధ్విం త విభూతు

మ రజనీనాథ కులావతం సుదదనిభా రాధారి డారాతి రా

ధజ కుంభాక్ష్రణమార్గ నిర్గత ముక్తా రక్త వరుండు స

శ్రి జనం చ ర్పణ కేళి లాల్ దక్షిణ వనీపాలని

శ్రి జ యా న్నితుడు పాప భీతుండు మహా వీరుండు నా రుణి

మ. ప జెల్లె జి యుష్మత్తు భర్త మహిమం బావించి వీరాంతిభూ

భూజుల్ దేవేల్పుల జేసి యి ధ్వరములం బెత్తెం బదాంబ్లాజన

ప్రజానాథీశుల గాని నిచ్చె నిజ సామ్రాజ్యంబుల్ సర్వసాం

భుజనస్త్రుత్తుడు స త్తీ కీర్తి యుగ నాను ధ్వింతుడ త్త్యక్త

ని. నిచ్చెన జేసె దొర్తి క జాసి దొరాబు

దిశ కేస న మద ప్పట్టి భూజులకుం

గల్గె వృక్ష ము జేసె అరకాంబ పెరరాబు

భూదత్తి కు న గల యాచకులకు,

30

గేహాబ్జములు జోసెగ్రోగన్న పేరాలు

చెలగి సంప్రదించి సంధు సువకు

బూట కాపుగఁ జోసె భుజి శక్తి పేరాలు

భ. లో శంఖు మెంచు భూ శరముల దీర్చు

ననుచు వర్ణింపఁదగదె శీరాంకువంశ

రాజివాంఁయు నానభారంప్ర వాంశ

జెలుప రిక్తజ తావిల కలుష నికరు

నంద తా కతు త కృపుని దుష్టవశ్యపుని

ఉ. ఆజననా శ్చ యూధ మణియించు దయించునఁజూచి దిద్దయి

వ్యాజి మునం బ్రహ్మప నతి నాపుడు కీర్తి విధుడు రాఁదకు

ద్యోతి తు తాటఁగాదె పరిపేష విషంబున నాత్మ గుప్తి కై

యెఁజి న మర్మ కాంక్ష రక్షయం గమలారి బుని నిగి వప్రి ముఖ

నీ. ఆలాన దు దంబు పొలా దంబావదావ

రిపురాజి ధరణి పేరెలుపునకు

మోన దంశము ముచు నుచు క గూర్చి

గంభీరతా పరిష్క విధిని

నాశ దంశము న పున్నవ జియి గ్రీవధా

స ముని త రేవా బ్జ సో శ్రవ్యనకు

నాధార దంబు మారి నాంత కలములు

జ్ఞన కుజ్జి కీర్తి భృజింబునకు ను

యట్టి దండంబు వృద్ధ కైవాసి పతిరి

మూల దండంబు సై నృసంకుత్ర పతిరి.

గారి దండంబు కాత్ర వచ్చు పగతికి

బా నరు దండంబుఁ జెప్పఁ దత్తా ద్విపు నను.

చ. బిగమున రెండు వత్సములు కాన్త్రులు చెప్పును గండు అంబు
నీ బిగడు మకాని యొక్క యునఁజేడఁగా నను వాని రెంటి లా

స గుణము వట్టి నిర్గుణము కుత్తు వధూ గళనే మున్ జను త

పొగడఁగఁజూపు నన్ని భూతు పూర్వముగా యునకాన్త్ర పక్షతి

ఉ. పాయిత కిట్లు అంబ పరి పాలనమునను చుట్టరి క్షయ

జేయుచు రాజ్ఞి ముక్తి భూతు నేయిగఁ దారు నిజివ్రో యెంజన

బేయె కతక యున్న శరి యెంచురు దంచిత లాంభ నాక్షు

తొయి జనా ముఁదాని గతి సుతుండు ను దర్శన కాల మతమున్

నీ. చెలువ నేరఁడు విశ్వసింప యుండునవాని

నల్లి లక్షింపఁగ నేరఁడు న్నీవని చ

నిందింప నేరఁడు నీచ శత్రు గణంబు

బాంక నేరఁడు వం స్సమనకుల పతి

విడువ నేరఁడు చెడ్డ విటుని జేపట్టన

గదప నేరఁడు క్షి గణ ముకంభ

నడుగు వెట్టుగ నేరఁడు పయి కంబు మోలివ

జనఁగ నేరఁడు దార్త జనము విదిలి

యైదు పదిసేయి సేరఁ దాహంపములునునఁ

శ్రింతు నందును నేరఁడు కీదానల్

భనుచునేరము తెన్నుడు రవని జనులు

విపుల యిలఁగా డైన దుష్టాం తవిభుని వలన.

వ. ఆరాజ పరమేశ్వరుండాశ్రమాండు శుక ముండరావిరుద్ధమువి
ప్రమస్తంజ సంచార సమున్మేతయును, వారిటత మణి విటుతా
లంతార విక్రమనిత్రేణితా పదగమ్యమొన చుండ్రి నొలంప కుత
లును, గంఠేతొల తంత మొనక రుచిశ్రీబంక బ్రీణా చతురసిజేత
రపట్టు పటల పాతిలంబు ముక్తాఫల వితాన జారకిత వియ్యోమ
లున్న నత్మంత సమున్మతి మదుపరి నిశాంతకాతమన్మద యీ
శలాతానీలా నీల భూర్ణి చలన్మ విసూత్య రత్నకేసరస్త్వత్ నిజిత
బ్రస కనక కుమారుం రవింద సంగంధితనందర్శిత కపటగగనపుష్ప
లును, నల్లిరా మ దూర్వాదజ్జదామకొమల ప్రభావటలగ
ర్భసర్భస్పృష్ట శ్రీతొంవార వారి దుపలబ్ధి కాంతరజాతరూ
ప వాతాం యి నంబులును, వజ్రక్షేతరణ భూవి భూటాం విస్మయ
స్థిత పాంశంలం ఫలక సాహసం మార్గ నిర్గమ ప్రవేశదర్శరవి
మోహిత మానవిపులతప నీయ కహలంబం కృతంబును, నల్లిర
ష కిరాజ్జేవన కిర్మర సాక్షి త కాత కుంభకృతంబి గంజూష
త నల్లి ముండలంబును, ప్రయ్యో తరాస్త్రీర్ణ విశిష్ట రత్నకృత్
న విన్యాసంబుల కెంబులు సభాసౌఖ్యంబున నవలంబిత రత్న కీలన

జాజ్ఞోల్సీ మానః కల్పణిణ ఇతి వీరాంతరంబున నానీనుశ్చై యొక్కమం
 బు వాణి నింజామరణమును, సెక్తబాణి వీరకాపేతకయు సెక్త
 బాలయంతవట్టుమును, సెక్తకరతనమన సురణియు, సెక్తతేజిగు
 రంత బాణి కాశంబియు, సెక్తబంధనగంధి. గంధపౌడి బరణియు, సెక్త
 పుండరీకనయన యగరుధాప ధరామతరంబును, సెక్తకనీపన్త
 రు తాళి కప్పురం పు గొడియు, సెక్తబ్రహ్మగాలక బంగారు సంగేదయు,
 ధరియించి దగ్గటి కాలిబయిండఁ బంధ్యవేల్లవ శ్రీనాట లాట బాటక
 రవరీట కలింగాంగవంగ బంకించుకొని పాశకాశి కుమార వర్ణంబు
 దగి ననెలవులు బలసేసే వింప, పాత పురంహితా మాప్సజింధుమిత్ర.
 భాత్యపాదత వీర మర్ద విదూషకాదులు భజింప సుధరంగు తరంబు
 న నాలిశంజైన దేవేంద్రుడు నుంచుకొని సాంధ్ర శ్రీభద్రులు సంగాలు
 పుగూర్చు న్న యవసరంబున

౧. జులురు పల్లవెడ్డుకల జెంపమునుంగల మున్నకంబులకు
 గెంజిగుగా కుండెంపుఁ దులకింపెడు వల్లువకన్యకు జర
 ముంజీర బద్ధుపట్టముల కుడిసరివచ్చి బెరల్ల మెన్నుటకు
 ముంజులు గొల్చి గొండలు సముత్థతి వచ్చి పుంజంద వల్లకాత్.
 2. కాననెత్తువుల ముక్తము శైనముచ్చెలు.

ముడిరి పందిన మంచిదేదు రుచ్చెలు
 దినము లా గ్రొత్త యొత్తిన కట్టి జివ్వారి
 ముక్కటమురి లొని మొరిరి పప్పు.

శ్రుజంత్రికం రుచిః (బాల్మ) చమరువాలములు.

బాండు గా గాఢుని వృంతి వడుపు

సలతి చంతంపుఁ గామల సేవ సురతులు

సాదిగఁజేపదచిన బుంతి తెనె

గమ్మపిల్లలు

లలి

గమ్మ బిల్లులు తెల్లులు : పూరు గోళ్లు

కజ్జండు బేతువని కన్నురి మృగము శిశువులు

బులులకుంనలు బాల్మక పాతకములు

నాది గాఢెచ్చి పతి కుపా యన ముచ్చి.

ద. ప్రిణామంబు లానల్లి కేలు దొయలు ప్లాంబులం జేర్చుకొని వి
నయం జనమిత సంతాపై త్రింది బాపుల నెట్టి తారలు వారం గనుం
గాను చున్న వారలు ననలూకించి చిత్తంబు వ్వాగయోయత్తంబగుట
యలు నృపాత్తముం దిట్లనియె

క. చలము గంగలొచ్చిన మృగములు
గలిగి పమపమువ సేయు నేరు గాలున యెంద
గలిగి తలుచైన తరువులు
గలిగిన పేరడవి యెచటఁ గల మంగళింపడ

క. నావుత్తేను నారలు విభుతో
దేవరవేటాత వలసి తే విచ్చీయం
గావలయును యమం నాతని
నీవరసే మాం వికాపనేవ నేవయనక్క

క. రూపములు వెలికిననే త్తురు

నామముల వే తోనలు దమురు సంప్రసినయి.

అలము గవసి యలందును నా

నాము ఇ యలదాము లభినందునలయి

గీ. తో జ్ఞకుంజ్ఞ సమ పద్మె యలనికి జేసి

వేళమై నను సె ర నాన పోషింప

యలదా కొ ర్కెల బసికి మెయంగగతిమి

నగరి కేలారము న్నది నకువలెల్ల

ఉ జిల్లెడ సామవడ్డ యపసంబులు మెసి నవో పసేము

జిల్లని నీరు దతిగి సుషసంగతిదాపులు త్రెపులంగగం

బొల్ల గా జేరి నేంపుష భ ము త్తిది కింపులు సేయనుండుయి

జిల్లిక బె బ్బులులోదిరుగ సాక్షిసమంతు నమ దాదేనువు

ఉ సాయక పుంజు పాములగు బాప ములంధరి యుని యుక్తున

బా యుక రేయినుంబగలు బాప మునెట్టి మె గుంబులన్ను

నే యుంబులుంబ రాం దె బోది యాక బరింపు బు న్నప్ర మం

త్రాల్లియ త వర్ణస త్పనినదా వశే వాపళి మానాదిష్టు ము

గీ కులం బది నైదు గుది బ్రుచ్చి కునగనోయి

వచ్చు ముగముల వె మకున వలవదక్షుట

పపి.కి నయ్యె శు కిదు పాపంగలగు

వేళుకకు నిమ్ము గానవే బుడగలదు.

ప. ఆ కల దే వరచి త్తంబు కాని యనిన గోరక్షణంబు ^{కు}కాటను
 ముష్ట మృగ శిక్షణంబు వలన ననుభవంబుగా మృగ యాసా
 జ్ఞింబు నిద్రించె దేవరప్రసాదంబు జానులం బెనెన యొననియి
 మాత్సర యను మతంబున గొలుపు విచ్చి యుండ అసమయత
 ప్రకారంబుల నీడు కాచిపి వెప్రివంస్థులం బిటపిం పట్టణంబు
 న మృగ యా వివర సనాత్యంబున కుజాశింస

ని. పులి మల్లు నడచి పాతుల కాని గరుడ ముడు
 గాని వేగంబు పండ్లెల పసిది

విష్ణుప్రసాదంబు వండి గుండులు పరి

పచ్చిమిరియము వెట్టి పుచ్చుకాయ

వేట మాణిక్యంబు విరజాది మెడ బుట్టి పండ్లంబు

పెట్టుగాఁడు పకారి పిడుగు తునున

బిగ్గురుడు బిటతింగి త్రీరావలుబాణంబు

పులియందు కస్తూరి బాష్ప మల్లె

యొన న మతి యును తెక్కుబాంబు ముల పేళ్లు

దారకులు దోర వచ్చె నుద్దండ వృత్తి

వేటకుక్కలు మృగ రాజ విప్రవంశములు

వటుత నాథుని వావళ్ళి శివావంశములు.

మ. కబల వ పట్టెద చలక్ల బట్టి చిగువంబిండాత్మతింగిట్టి వ.

ట్టి బయల వప్రమృదు విప్రరాహముల గుండెత్తి యైనాకాశము

గబళంపంజనుశూజ మొర వెగయం గానెత్తి గర్జిజ్జించు
త్రిబలెంగుర్చుర తంర నాళకు వారీ జ్ఞానా మవరణ వము

గీ. మౌగయి లంఘించె చ్చిరిల గమగిద్దు
జాత జలకట్టి కణులు వేసడవలకై నై నై
కురుజు లారణ మనుభేగ కాలవయ సాళు
వమలం బిలుపును వోపకు వచ్చు వాని

సీ బంగారు మొరవడి పల్లినంబుల తొడ

గెంబట్టు కిలుపకైరల తొడ
ముఖ స మర్చిత వారట కవి నముల తొడ
గాం దనగ్రావేయి కమల తొడ
స పంకట్టి ముడి బన నామ రంబుల తొడ
దా పడచెట్టిన యుది నమల తొడ
గనక పూ తులయిలు రు గడ్డి నెను తొడ
గర్జ కిరత బీర్ష కేళల తొడ

జిత్తు మున వతి యిం గారాని వెలుగు తొడ
సెప్పె యుట్టెక్కు వము తొడ యెండ్లుల నడగ
వామకులు దొర వచ్చె గు రావీర కలి
వసు ముతినా యి కుని స్తంభ వార వములు

సీ వలనంబు పుట్టించి వంకంబు ప్పేలయించి
దిల్ల యుక్తజియి లీ వయంపి

వరసంబు నొందించి వట్టంబు కేలితై.

నిగుడంబు సమకాంబు నెరసు నెఱుడి

లలిల గూర్చి లవిదైర్చి లంగిళ్ళి శుండాలు

ముల నానా వట్టించి ఇలుపు దెచ్చి

లవణి సంకాచంబు లకుదెచ్చి యువనితగా

రససిద్ధి పడయింపి రంగెలందు

నాటల తానకములను గృత్వ మ్మనెను

నిశ్చల దేనాన నంబుల నెఱిగి వాయల

నెక్కురసి కులు వట్టించి పొచ్చిన గరి

రాంగరపు తులు సమరాను రాగమ మలు.

నిజి జేద లక్ష్మి ముడిసి పొంగడ మెల్లము లెదిర్చి

వల ముళ్ళు బలుపుగా నెలపు కాళ్ళి

మృగ వయ పొరలగ వచ్చు వెలుగ శిరి చురల్లంబు

దిలకంబు లలక నీమల ఘటింప

హా కట్టు వడి నెక పోకట్టు మృద

కరకాండ మ భ్రాజంగమ లాదాది

కులుకగా గల్గిన కరక వట్టి దిందు

నందర మ్మనల బిడి యులు దాని

పండి పాట్లును దడ విండ్లు బాటవా

యెమ్మలును బిల్లు కాలులు నది దమలును

వలంతు. యిట్లెలు శ్రీ యింబి వచ్చురంగ
రక్షకులు జాత పరశులు పితృ పవారు

క. లిరిగెలు నిష్కర బావడి ~~పరి~~

పరి ఘట ధరి యింబి నగరి పంతులు నేతెం
చిరికిరి. పటుజువచ్చి సమ
కర వాల పృథులు గగన కంజి ముగడుగగి

క. సింగంపుం బాది వచ్చు పంపమన వచ్చెం బాది కాది యి
త్తుంగ శ్రీమల దేశం సుజనిత కాంతు వీరలక్ష్మీనవా
పాంగ భూ యిల పాద బెల్లు దవి మెతాయ్ వల్ల దుభృష్టు
సంగ ^{తగ్గంగ} వచ్చి దభంగ భంగుర ధనుర్భావల్ల రత్నముల్

గో డే మలు జిత్తురు గండె దె రలును బావలు
వారు వారె నలును వసుల గ^{స్థ}నులు
మొల్లు వలలు పెట్టు గాల్లు దీమంబులు
నాది గణగడెచ్చి రావె కులు.

వ. ముడియను మూలభా శ్రీ బలును, సామంత్ ముత్రిమమోద
వర్గంబును, నర్హప్రకారంబున సమబు తంలంకారులు, సామ
ధులు నవాహను నైరను దెంచి రప్పుడమి బోడు పోలకుంబది
నశ్శంగారం బంగీతరించి, గవివిజిత మరుత్తురంబులుగు తుర
గంబులం బూదనయిరదం బెక్కి యిరువంతల వయంగంబింగవి
తి మురంగంబులు గాల్లు వ శుభ్రకావంశ వేణు వేణు మృ
దంగంబులు

మొలగు

జేలంగ నెడకేక సందడింబుండుకాన న మంద వైల్ల భంబునం
 బురంధరనిభంబుండు పురంబు వెడలి వృద్ధు వంబుంబు మీద
 విదూషకుండు గు మూండువృంబు మొదల గాంతవ వృక్షి
 యొక్క క్షణ ప్రదేశంబున రథ వేగంబు దేవియై పోకుక సరి
 రథంబు నిమోక్త పంబులుగాం యుల్లు బసవ వలంబై యి
 న్నది నీహంబుంబుల రయింబులు జూపుమ నవ్వు నవం
 దు యిం గుంబుల ప గ్గంబులు వవల్లి యదల్చిన
 ని తను వృద్ధు నె య్బిది మిను మిను క్రమముండు
 ఘనత ప్రేక్షి తి రెండు గానలుడనె
 నెడ దెల్లి యుండు సెట్టెడి యెని నది గూడ
 నది కి న బం దా న నన్బయింప
 నెట్టెడి చిలువంత యె యుండు బుదమున
 నది స మ రెండు తెం సంద మంద
 మూరాన నెట్టెడి బాంబు నానా కిం
 నది కొట్టి మునకొక యవున నంగ
 శ్రీ వణములు నిక్క నిష్కంప బామరాగ్రి
 ముగ నిరా యద పూర్వంగ ములదనల్లి
 ఘన యి రెండు ద రెండు పుడగద వలూరి
 నిగ్గిరి వి భువరి వం యములు మృగజియములు
 వ లియ్యి వ ప రంబున

శ్రీ కుక్కులంబ యుక్త యుంజంగఁ నారాయణభట్టు
మండి యొక తాం వచి కైవాస్సందనంబు
గూడి రారాత్త వదిలెడి కుంఠ బిత్తె
సనిలకతి నైగు ర భ మె వ్వి చంఠఁగలడు

క సార శ్రింగ సుగూని యపుణా
క్షౌరమణుడు రథ వసు ద వృగ్గావచ్చి బర
వారవయ గూడడు రానె

వార్తల యగలఁరినట నిలువ వల యున నులుయున్
వ. అతండును సృష్టాంకంను శాసనంబునం దేవుల సేగ నీక పా
శేలు గుడియుంచి వోపుయనిమిరి నిలుపుట యు సకల జనం
బులు గూడుతాని యుల్లసివ యునంబున మెల్లనచని వం
దూరంబు నడ జెన న య్రివ సరంబున విజియ కావాళ్ళ
కావంబు లాలకించి బియదభిజి వివానంబు లవలగింబి
యు చకు రాజు రాక దేవిని నిసర్గ భీరు వ్రలగు నాభియ
లు భీత దోహస్కుతై నవీనంబగు వాయ్కింగవీనంబుగానుక
దెచ్చి ప్రణామంబు లావకించి కరంబులు శిరంబునం దెట్లు కె
ని విర్సగా లులంబులగు చూపులం గద్గద కంఠులగుచు ప్రస్తావి
విన యువాత్మీంబుల నిట్లు విన్నవించిరి.

సో జూరంబువచ్చిన వా రాట సైన్యంబు
ప్రజెల్లఁ బాలించు పృథ్వీవారు.

42.

నిర్భయముగాని నిర్భయ నిర్భయములచేత
వర రథములు వలె వేచెఁజెచ్చుట,
వేచెఁజెచ్చుటకు క్షయము నొప్పుచున్నవలెను
వగఁగింపుచు న్నవి జగలు చాటి
కి డిల పక్షముల నక్షియముగఁబుట్టి మోడ్చి
శ్రీమనుండెదెగఁబు సాకువములు.

మీరు మధ్యవర్తి మధ్యవర్తిని దేవ! అచట
నేతు కం లాక్షి మా మంద పాండిత్యము
గాఁగ నముల బాంధవ్యములు నాఁగింపు

నిగ్రహంజైన మున్ను మున్నుంచవలయు.

గి. లనుచు విన్నవించునకించు నవసరమున
మామము దిగ్గి మాండవుచు రయముచేత
నవని పాటుని రథము దాండుంగ వచ్చి
బొయ్యి పుడి నివివట్టి యునిర్భయము

ఉ బల్లమి చేసి వీరలకు సుతరవీరు నృపాలపెట్టులు
బిల్లులు నమ్ముకున్నయవి బా లగ నున్న విజయధాన్యము
కెల్లులు ద్రువ్విచంజములు కుప్పలు వేములు పాలువెన్నులు
గొల్లులకై మమ్మాడె మనకు మజి కుంజాకప్పులై పట్టినన్.

క. కాసేత కప్పుము వెట్టురు

మావము దప్పు దిని త్రొవ్వి మన బాంధవ్యము

తానమే వదెను నాల్గి

కొననమన రాంచసాంక్షు గతవలుగఁ గొనుచున్

వలది యు బుండెనియెంక విన్నపంబవధరింపుము

గీ. వేట పొయెడు వారలు విప్రమాట

కలుగుదురు పొడవున్న కవిగి నల్గు

విన్నవింపక నాలుక విన్నకుండ

దైవ నోమేలు గారెడు పొడుదఁ గాన.

క. పొయె సమం గలఁగా భూ

నాయక భూజినమునెయి నరులకు నెంత

క్రియస్తరమని ప్రవృత్తి

ధర్మయజ్ఞమునఁ జెప్పించుఁ దన్మొలకె చ్చ

గీ. భూజినము నెయి మనఁగఁ దాంబూ లగంధ

పూర్ణములు నామొనఁగఁ దొడివి వలజినము.

శింఘాదుడ నంగీకరింప వలయు.

గార్హస్థి లసి క్తి తవి యొడి కారణములు

క. ఇటువెడలి మా నవుడు దన

తలఁచిన తావు నకుఁ జేరు వత్తెను నెయి

కవివేత తత్త్వచిరుపు

వలయును కాకునిక వరుల వచనవిధమున.

గీ. మార్మంబువెడలి పొయె సమం చేరు వచిచ్చె

వృషభా బెదుర అంతే వేసి నీతియే,
 వాడ అగ్గ శునకంబు వచ్చెను దక్షిణం
 బుద పగ్గం రుంభాము వెనురు పడియె,
 గజాని వెల్లుల బెరి కయ్యు యెండు వల నొనె
 వల బెక్త సూపె జేవల తిలక మెరు,
 పరుభు నెలను వచ్చె యెండు ప ద్మోదవంక
 కుది నుంచి యెడమకు నడిచె నన్ద,
 నీవు వెంట కు విచ్చే యు నెడ నృపాల!
 తంబ పెండ్లి తినకు కరు నంబు లయ్యె
 నెడకు గొల్లల మాంబ మన్యుల నిర్జన్య
 మృగయ కరుగుట మిక్కిలి మేలుదేవు.

క. నా విష్ణుః పుగ్గి మహతి
 నా విష్ణుః దనఁగ నీవ నరవ రదైవం
 జీవా రగింప ముందిన
 నీవల్ల భులకు శుభ్రాము వెలకలుగన్

త. విరలంగు తా ర్థ్యలం జేయఁజు ప గలదని యారగింప వలయు, న
 ద్విగ్ధుని ద్విగ్ధుని నంబులం గాతవె గన్మలు దివెను. దండుగ వర్తనంబు నా
 నం దలంప యెచ్చినెని ముజ్జిలు జాగి విచ్చేయు మునివన నాల్గు బుల్లి
 మునఁదల్లి దిల్లి యొకా ప్రాణుండు పతి నయది యాదా ర్థ్యంబు. మా
 యల్ల సేతి యంబులు నిసా ముఖ వల నీవల్లు పోమ కా మ్మ వివ మాంక
 చిర

ది
 త్రి మూర్తి మాంబలకు ది గుంట చెల్లిన గాని పాలకుల భూపాల కుండు
 వల్ల ను పునానం బుల ^{సేప} మరెంత సై న్నింబున పలుకత ప్రమంబున వితి
 ముంచి కనక కుంజ కలితుంజై వే ను పేట్టు సు క్లేనలం గ్గితావాసలంజై
 నో పే ను పా రు కతి యింపు చుది వంబుల తొండ

గ మ్మని స మ్మో ఘ్న వంబు తొండ
 గ నరు ఘ్న కుండ గాంబి న యం న పాల తొండ
 గ ని నోయి వచ్చు మోగ నల తొండ

బెక్కలం గులం గదం బియ్యం బు న్నల తొండ
 బేరి పా కొన్న క్రింబెరు గు తొండ
 జిబి నం జి మురు గాలె డు మాంస వల్ల ^{హెడ}

దేవ తి య్నిని జుంబు తే నె తొండ
 యాయ నా వరిత వుల తొండ ^{త్రిపుమదమసంగ} త్రి యులంసంగ
 నబ్బిల సేవా ప్ర జుల తొండ నారెంబి

సం త సంబంది పటకు పరావరమున్న
 బి నవి భుండు ఇ జింబె నికాను బుంబు

కా. కొంకి న్నా న్నియింసిం థు చంద్ర! పి న్న త క్షు పాల కొ మాత్తే
 చండా నీక మ్మగోర! యం త్రి వదనా యంగుళ్య కు వచ్చ! త్రి
 ఇంక క్షు ద విపాండు నిర్మలయి పొ గం గా జిల క్షు తొ
 జాంబా ఘోర కలంక కంకర నివాసా వరి త్తై కై రిచ్చి స్వతా

క. సుర సుర ఇ క్షు భూండు మా

తరణిబి శిఖి ఆచరణివ తామరి రజివీ.

తరకాల జలంవంశసన్ని

కరపద్మ సమస్త విబుధ కేసముతసత్తా !

మూలనః. జనహిత సుచరిత్ర ! సజ్జనాంబుతవిత్తం !

జినితమృష పవిత్రాత్మ సత్తానైత్యత్ర సాంధ్య !

వనరుహ దళనైత్య ! వంశమంరం దప్రేత

నిమిషమ కుభగూత ! ఆస్థమంరం కళత్ర !

న ధ్నివయః...

ఇది శ్రీ భారతీ తీర్థగురు శ్రీవరణ కరుణాలక్ష్మిసిద్ధ
సారస్వతప్రేమిణి గాదయూమాత్మభ్రం.

మూలాధితామర వీరభద్రపి

ల్లలమజ్జి పినవర

భద్రప్రణేత

జ్ఞానకా

మం

తల

శృంగార

కావ్యమునందల

అథ మాతృసవయ

.. ౨ ..

— శకుంతలాపరిచయము —

ద్వితీయాశ్వాసము.

క. శ్రీ సదన సజారాధిత

వాసు కి కౌ యూర వంశ చర్మ నవిన యూ

వాస ప యెంజానక

నార్య సన్ని క్రిప్త ప్రసన్న! నాగయి వె నర్వా!

వ. ఇత్యై లింగున ముష్ణం తు మహి కా తుంజు సజ్జాషంబున

శ్లాషంబున నారా త్రిని వివి ము నాడు సూర్యోదయంబున

బియుఁ గల్పిత రణియింబులు బిల్లి లావరంసేర్చికవలి.

౫. మొక ములఁబుట్టి కట్టి వలిమీటి చనంజననక యూగితం

కికిఁజినే బెరులుగొనునకలఁ గీల్కలు పంబలు వచ్చెనొ త

ప్పుక పొండు వంగ నొల్పువు నబంబంబలంబును గన్గి నేలు వేఁ

బెరు నె రవాసులైన నంభులు ప్రతరంబులు పొత్తిల నేగెదన్.

౬. నయి. చమును మదమును మనమున

గుడిగ్గన గొప్పంబుగఁజు కాంక్షుక పనియి

ల్లదె. యిదెకం తాళలనాగె.

నైదురం జూపట్టు కుంక నైగగననబున్.
 నీ ఘోరియ మృగములు త్రియగర్భిణి (బ)
 చంద్రులై పాశము జ్ఞేయంకరవము
 జ్ఞేయంక నినచ తంపి పములై పాతెడు
 కరజ్ఞసంతతినా ఇవన స్రావనము
 కరజ్ఞనినాద విప్రస్థంబులై గోపం
 నింబుకం తరవ నిష్కములు
 గంతరవో రవ స్థవితంబులై చను
 జ్ఞేతవన్వీత రింజిబ్బుపొ తంబు
 మక్తజ్ఞిభుం నదీయిం త్రియమభేష
 తారిత్రాక్షిణ పౌరుషనను సత్వీయ భ వివిధ
 సత్వీరవత్సనవలు బహు హాత (భక్తి)
 కైలక లాబులు నినపశి బ్దేగర్భములకు.

క. త్రిరావముల గృహంతా

కారములై బ్రేంబ కుక్తకను పులు వెలుబాడ్
 దార కులు వట్టి తిగువం

గారయి మున మృగములు ము మెగములై గెగయి
 నీ సంత సంతంబు నృపతియొక పంజరము
 తిమురుకుక్తల బెడిదం పుడె పుడె ముందు
 మృగముల వర్షంబు గర్భంబు గర్భంబు

యెల్లమునఁ జూచు మాండ వృక్షములు కుప్పట్టి

వ. వనంబు జేదన జ్జి తిమి; మృగంబులు గాన వచ్చు చున్న యిది.
 ఈ వచ్చిన వాని లగాన నె వ్వనిని పుంజురిం జనన గాతర జ్జింబునె
 ను. పాతరంబులు వంలం జ్జెయి న్నది పను వైదల మృణాళం
 దని వ్వన కృంగంబు లనవలంకింబ నకార శాస్త్రామి తలంపు
 నంబది పుట్టి నకర శాస్త్రంబు నున్నై కుంఠ కంఠర వంబు పుంజి యి
 త్తంఠ నావిర్భు వియన సింగంబులును, జొలొ వంతుం దల్ల పనిసె.
 యి నప్పం దుప్ప విక్లి న శ్శాస్త్రంబులు న్ననా గ్రహంబున వ్యా
 పు రే క్షు శ్శాస్త్రంబు లంక్షు రంజంబు న్నశ్శి క్షిప్తింబు నేయి న
 క్షు బాప వ్యాపారంబున నుదయించి న్నపులులును, కుంజికా నపు
 నకు సంజా వంజైన యిశాంబులును, గృహంతుని లంబులులు
 లంబులు సంజా త్రిబుజిన కంఠె నుజరీతులును, గుహ నావ
 రాహంబునై మోహంబున సహంబంబైన వండులు గాని యె
 తనా త్రింబులు గావు. నాకుఁ బావట్ట యుక్తి గాదు. కాదని మ
 గుణ ను జ్జాగింబిన వంతును దూరంబు గావచ్చి తిమి. న
 దనయి నెద తే గె. మనిసి ము(బ) బిల్లు దని యిట్టి ద్వి నె
 యుచన నేర్పు; సెంత యిపాయలా తరంబునఁ బోడు వేట్టింబు.
 కాని బనియెదం గాతయని యెల్ల నల్ల నభూవల్లంబుం జేరె.
 పని యెల్లనియె.

స. కర్మకాండంబు గనిపామరుండుగా

రాధిఁ జేకాని వినాయకునిఁ గూర్చిఁ
 వైఁటవైఁ దమి విష్ణు విభుఁ బాతాళనమోదెయి
 కరల వచ్చి హారవయ నమనవేళ
 కరళ కారణులది చంద నత్తొంబుల
 మర్రింబు కుంబ కుండె పుష్ప నాక
 మృగములు మనచేతఁ దగులవడగన
 ములఁ జీతి పుష్ప కుండ గలగకుంబ
 గణి ముఖుని నెను బాద్మిను దాళిముఁగిన
 శూరి కును నెఱి కుండలం బాళి కరళ
 నాల్గులకుఁ జెప్ప నన్యు దాద్యని బనంగ.
 నంగళాలలనను పుదరాధినాథ !
 కనెమూలు పూని పుగజయ
 కామనవంకల్ప పూర్ణక ముగూటి సమా
 హూమహాదేయ చునందెన
 సామరణి వదనం నకుండ్రు నాదవతుకవిష్ణు
 సిరికృణ్ణిరుగఁ గూర్చి సింహ పాతకవలుల
 దూరి తెంపు అపాదు సోమల పులుల
 పలయంబు సుందింబు విదినంబు పండుల
 వెరళి వెంపర లండు వారిణములను
 విలువై కరాన్యు పులు జికి బిచ్చులు

మొత్త మొదలలాడు మత్తకరుల

గూట్టు ముచ్చర చన్ని కొన మన్నులు తుల

ప్రబ్బి వందలులాడు నావారిపుల

జంపి నది యాడు శకముల గుంపుకూటికి

బింగి పెండాడు కణులు లంజేచి కొడ్డి

వెదకి వేటోడు దుప్పు లమెదలనిక

హడవి త్రె మబాప! ముప్పంత భారాప!

క. లి ను బయ్య మూం డ వ్యసిన మన

మునఁ గలిగిన జ్ఞాతి దెలిసి భూషా లకుఁ ది

ళ్లును బంధ వృణం మితునిఁ బా

లుని నొని శ్మశానం యెమ లుచునె' యుకతుక.

వ. నీవు నావెంబ నంబు కొని యొంటి వ శక వాడు నీకయ్య.

బారె నే తెమ్ము ప్రమాదంబు గాకుండం ప్రమాదంబుగా వే

బ వేడుకఁ జూపి కుసు మంబు నుం బారెఁ గను గుండ

నిన్నుఁ దెచ్చె దనని భుజంబ పుళంబ వృగ యు వర్గంబును దా

నును నిరర్థక ప్రసారంబుల దాయ నేగి, వేళ్లఁ గు వారింబ

దాపుల మేపుల జుచ్చల మొచ్చల దోఁగుల నోఁగుల, రెలల

జొలల, నెండ్లల మడ్లల, గరుగుల విరుగుల, నెమ్మల జమ్మల

వేరెళ్లు మారెళ్లు కలువల బలుపుల ? కాదినెల మెదినెలనం

దుగులనిండుగుల కలుగొట్లు నాట్లు, పబ్బరుల నారుల, ప్రేక్షణం

గణంబులు, కాండ మూవిళ్ళ వావిళ్ళ తాండే. మాండే. చంద్రుల
 నుండ్రుల, వెలగల వెయలగల, బీరల గారల వేముల ప్రొప్పునల
 ముడి యునుం బెద బిట్ట బిన బిట్ట నల్లం బెదెల్లెద, యిప్పు క
 ప్పు మడ్డిగడ్డ గారయ్యగారెం వెలమ యు విమిరి, వూగం
 వేగిస మొదలుగా చెక్కడెలుం. నలు మంత్రులు. మూంకలు
 గాని యెనుము జిల్లించి చక్కిన రాంని నట్టంబునంబూడకట్టు?
 .వెక. పరిత్రీడమాన కలిడ సింహ సైరిజ శరభ శార్కల చమ
 రురురు మురంగాది. జింతుధూంబులను, గంకేతలవింక
 క్కంజిర బింజి లీట క పూత శిఖావళ కురప్పి కానేకపక్షికు
 లక్ష్మంబులను జింతు పవన ర్పుంపాసంపాత కంపదూన
 కల్పంతకాల జిలడ్డి ననుకరించు నగర్జింబుల బ్రవేశించి వల
 యువంతలం గొలువలు తేర బరలు బూనలు దిమంబులు బీగు
 రు గండెలు వేట్టించి సార మేలంబుల విడిపించెన.

వీగక నాక ములుప్రంచె గారు పూతుల గాన్తి
 తాలిలాడె గొన్ని కారుల ములను
 ఎలుగుల గొన్న మేనులు నఖంబుల ప్రబ్బె
 జెమ రీమృ గంబుల జింపె గొన్ని
 గాని వేతెణముల చెడి తుంబైదు ప్పల గొన్ని
 బెండెమమ్మల గొన్ని గుండెల కును
 నలుచె బంధుల గొన్ని నంధుల వరములు

కాండ నా ^{ర్య}తేయల మన్నితానియెఁగొన్ని
 భటులగతిఁ గొన్ని కలులుల సంహరింప
 వెంటఁబడి గొన్ని కళముల విత్తమార్పెఁ
 గొన్ని జింకలప్రేవులు గ్రుచ్చివైచె
 గుక్కలాటవికంబున నుక్కుమిగిలి
 నీ కడివివైఁబడి యెంనఁజూచి యొక్కడు కాత
 పతిఁబంబు తూలు విదబట్టి తేల్చె
 బలాల్సిన నిర్గత పతిఁబంబు గావించి
 లంఘన నెక్కడెక్కలంబుఁ దెల్చె
 నని ధూర్. మెడఁబ్రొక్క నదిచి కొవల్లుల తాళన
 నాకడకు కెచ్చెతు మస్తకముఁ దెల్చె
 బాలాబ్ధి వారిఁ గూలఁబడ నెని యొక్కడు కా
 ననగతి తొందఁబు నడికొట్టె
 కుటుచ కుంతానఁ బెను మోర గ్రుచ్చి యెత్తి
 యెలుఁగ నొక్కడు గాల్పిట్టి యొచ్చి తేల్చె
 తేవమ్మఁ జిల్లకాల నా బింబియెక్క
 డెట్లు గాని వచ్చెఁగరిపురా భీతు కడకు
 బ. లువిగను గొంచునెంత కుయఁబ్రహర ము నొందునుఁ దానువే
 నవిరళభక్తి గాంచన సమంబిత పూజకీర్తి ముఖంబు
 గవయి వరాహంబు రుక్మావత వంశముల గూలవేయబడి

గవని తదీయకంఠములు ఇశ్శముఖంబునఁ దెచ్చిపోయిరి

క వనచరులను జూచుచు నట

చన జనపతి గాంబ సెక్తకైతి యజ్ఞ

మంనిపతి పెంపుడు బుజ్జిని

తనమునఁ జరియించు వేళ వలపులు ముట్టి

క పొరిణము నెఱంగని పుంజీవ

కరుణై వెంబడినయ రిని జనపతి కదిమి

వరయజ్ఞ మృగముపెంబడి

నీరిగెడు సాక్షాత్తి సంతకహస్యము పొలివే

చ విటు గొని పెంట పెంటబుధివీతిరా కరపాపభీతిగా

మలగి మలంగి గన్గెనుచు మార్గముత్రేవకు నడ్డగింపుచు

నిలుచుటఁ గొంత గొంత గమనింపుచు నర్థము మెసి మెసిద

భర్తలు వివృతాస్థి పార్శ్వములు రాల్చగమింపకఁ జొరకఁపున

నీ కాలంఠరులు మోసంబైనవిడి వదిలెదెము

యిరుదెంబు గాడ్చి వావన మృగంబు

కశము తా నొంట క జగతిపై వచ్చిన

చంద్రుని లోని లంబున మృగంబు

వీర భక్తిని కృపా వీక్షణంబునఁబున

త్వవశై చరింబు జన్మ మృగంబు

పాదవీచనక పాదైక్యంబు విడిచిన

ను రగేంబ్ర కంకణుక రమ్యగంబూ
 యునగవంయం మృగ పలుపూవి తినా మృగంబు
 భరణి పతిబాణని హం తికిం దగులు పడంగ
 నదులు నగములు ఘనకాననములు గతు
 చులుల గతి నెఱిగే మానినీ తమము నకును
 క పితామహున నరిగె మృగం

బాతెరు వున నదులు వనము లు ద్రియ న ద్దా
 ప్రేమల సతి సైన్య సమా...

నీచుండై యరిగె హరించిన దిశానాగ్

గీ. అచట ఘృగమును యోతాకయలని నివిదె.

నా నెలపు నా శ్రీ వరాంజిత మగుట జ్ఞాని

స్థల వికేషంబు దెట్టి వా భరణి పతికి

హరిణ పతి మా దనెంతయైన గుణం భగవత్

వ. ఇట్టై అంగున గురంగంబు మేరంగురంగంక కుళినాంబు

కృపా పగంగి తాం పగంగునై రెవియారయంకం దత్తకంకి

లో ముంబున

నీ. కడంగి సంత్రీశంబు నడవి యెనంగుల

గంధస్థలల దానగంధములను

జెంఘలు రావకెంజిశురాకుల బాణులు

చిరస్థల జి. వ్యాధి పురిమ కమలన

విభిన్నవైత్యము విరులఁడు మైచలాధ
జాతినఁ ఘోరదేవేంద్రవంశములఁ

గూలఁడు ముంజుల నావి తాఁకునరాని

వచ్చిన యులయి తల్లివ్యాసనలను

శబవి హంబగు న యైతినవిలకఁడవయ

లెల్లనల్లనఁడూను ముంజానిఁబుండు

చల్లఁగా వీటి వనపథకలింత్రిచిట్టి

నది గనుంజు నువేడుకఁ గదలికదలి

మః శ్రుతచేరి మత్త మరాళ నృత్తనినదంబూడెక్కజేరిఁజేరివా

కకుంబుంబుస్మరకొళి జాత కలినికాపిణంబు వేఁజొన్నయో

వి కబంబెరిజి మరందనన్ద్రు మదావేకప్రామద్యుంగ గం

నకలాపధ్వని వరాననంబునకు నానందంబు సంధింపఁ గన్

క. కంజికు ముహూర్తలబ్ధి

కింజిల్లప్రరాగవటల కేవితమగుగన్

మంజు సరేంద్రదేవత

మంజు స్తవయఁ గట్టుకెనిన వరాధ్యై వనరన్

మదల దిందీవరబురునేత్ర సముదంబుబుందరేతాలక

జెలఁజాతాననఁ గంబుకంఠి బసవంస్త్రీ జిత్రి వాకస్త్రీ

బువివేషిణి మరాళరంజన ముహూర్తజాని గాంధర్వ

జిలకల్పల పరం పరావి నద వాహిణి నిమిషాని

వ. కంఠం వివరపథ పరి కతింతుండును సం తోషి వస్తామితుండును
శ్రే. తెదరితెదరి తన వదనంబు గనుం నానును గదల గున్నయి
జ్జిగున్న వీక్షింపుచున్నయి వ సరంబున.
ని. బీర్లు బీర్లుంబులై తిరిగిజ్జి మడమలు

గదలి యూలదుకెంజి దల తాద
వింతా మరలు బిల్లు ప్రేలవై బస మాడ్చి
దా లూదు వర ప గడ్డంబుతాద
భూ
శ్రీల బం వంబుదర పా ర్జున శంబుల.
సెం మ గా రు భూతి పుం ద్ర ములతాద
యోతంబు విడిచి కప్పు కుని వట్టి నత్రిత
మంబు లగు చి తులారు మర్కంబుతాద
ప్ర వృ త్తె జొగి క్కులరై నత్రి న్నూరు
విడ్డ జిరు వంక నలమిరా నెలమి తాద
నగ్ని కిల్లి పొలి యును జిల్లి నై నకాంబి
యదర సెక వృ ధ ముని వట్టె నగ్ని పుకడకు।

వ. వట్టి వెడ వెడ దీనించి కృతాంబి వి ధై ని పంబ యున్నరా
బునుం గూ ర్చుండు మనక తారును సానీ నులుగాన్ ని విచి
హరిణంబు నంగళి వలులంబు నంబూపి।

5. ఆత్రి మ పారంగంబిది
యోత్రి త మంబార దీని నలయంబిచి న

విశతి ము ము నకు నది మా

క కలం తవలుఁ బ్రతి మిత్రులై చరి యెంచున్

ఈ ఏ మని చెప్ప నట్లు దలు యొని నన్నె దది యాటవేసు దా
నీ మదిం బాత్రి మంబు నకు నే పరవిం బది తల్లి వచ్చె నా
ప్రేమ ము చెసి యుం గుళుల చెట్టిన గర్జలు మె యుగం డగా
నెం మనఁ బాపం బులెఁ గ్రువ నెం బితి నీ మృగ రాజు దింబు చు

క. తన తల్లులు ముని పత్నలు

తన తండ్రిలు ముని జనములు తన సహజ స్తుత

ముని కన్యలు గాగరంప

మునఁ జెరిగి వ నొ క సులకు ముద్దులు గురి యున్

వత్త ది యెక్కి నాదా వరి వరి రాధుంబు ని కాన నంబులఁగ
నపు మెయిలుచుం దాపస జనంబు ప్రక నెప్పగు గనూ గానినం
గను చూపు మెరన మెర బాకంబు దాయా వచ్చి యొరసి కాను
చు సొప్పో దా వత్తరఁ గంఠంబు కంఠంబు యనరంబుఁ జేయింబి
కా నును ము మ్మస మ్మలంబున నానా కింపు చుంబి యిం బెంతు
వది యెం లంబు నఁ దల వతింబు మతాత్మ మిన్న కున్న యుని
యెల్లెల యెడ నెల్లె సొకదా! యొని దగ్గటి కపాలంబు
లు పుడికి గళంబు దుచ్చి యుం గంబులు ని మిరి సారం గంబు
మవలంబింపు మఁ గృపాపరం ది కేరరం గంబులగు నప్రం
బుల మృగంబు విక్రియ ముని పుంగవుని నృపపుంగవుండు

గలంగి. స. యుం. తరం. గం. యు. న.

- క. ముచ్చెను వీరల వృశయము
విచ్చట నా ముద నవిగి యెమని శాపం.
జిచ్చెద రెంక దా. నాలుక
ప్రేచ్చన మునులకునుగి నుత వేగమ నుచ్చున్.
న. జ్ఞు గుని నూన రేవెల్లి వగుతుని యెక ఉత్తె
స గరుల సెకడు జ్ఞప్తులుగల బూచె
శీతంతు సెకడు నాశిలు ముండ గాని పించె
భూసుని సెకడు ర్శ్మి బడన వచ్చె.
న బ్బు వెడ్డును సెకడు డాపాత నమ గానె
న గజ్జెడి సెకడు జేవము గన వించె
రం. కింబి యెక ఉత్తె స గజ్జెడి ముచ్చెన్.
న వరుషుని సెకడు దంప నుచ్చె గలయ
గొత్తు రిప్పుచ్చి ముచ్చె ట గూచ్చె సెకడు
ముసుల మ నసులు మెచ్చింబి వెలుక వ్రేలు
జ్ఞెసి దులగి న వారింప వేసి వార
వి తర జనముల గణు తింప నెంత వారు
చ. దిరిసెప్పులు ప్పు కంటెను ముతంప గ మెత్తన బంజి త్తమున్.
కెరల యు గాంత వం యు సన్ని కలకంటెను వేడి ది నాలుక
దురసి న గూల దెలియదురు జాంతంల మోడి ది గ కర్ణా
యన్

కరుణ వహించి రే మునులు కట్టుదురల్లలత్రిమూపట్టవహి
 గీ కుడిని కుర్చుంచి యురకయెన్నఁజునువేసి
 పేద యే నేలవచ్చితి విపిన మునకు
 వత్తుఁగాకెమిదుష్ట సత్వములుఁజేసి
 యెలఁదని యింత వచ్చితి నెట్టి బిభిషి

వ విశిక్తులం బెట్లుగా నున్నదా కాక యని యింక కుచితము
 డై యింక నృపాత్మముండు తాపసాత్మము పదంబులకు ము
 దంబెదవఁ బ్రణామంబుచేసి తలఁచించులం దిసి బంధంబు
 గావించి యింత యింత పంజులాత్ములం దపస్వీకుంజర! యెను
 ముచ్చేసనంబున మృగయింక వివరంబునకుఁ గల్గెనదితేను
 సింహాకరభద్రైరిభా బ్జివి బ్జిపాది దుష్టమృగంబులు నాశ్శంబు
 లకు నశిష్టగతిఁబుంబులకు నరిష్టంబు నే యియన్న గని తిల్ల
 పల్లవ జనంబురె జింగించిన వాని మర్థింబులకు నై నర్థయశంబు
 లన ముచ్చేయును, మదభరౌత్రంతరతంతరవాతాన బ్రైరవంబును
 శరభానైరిభాభావన బయిదంబును, బ్రచండ పాదంబు కంఠంబు
 వింఠాకాండ జలద గర్భాసూక్ష్మతంబును, సముల్లసద్భజ్జాకపో
 కార నిశ్చలకలిదంబును, నుత్థతస్త్వ రోహిణిమ నిష్ఠానవిర్భు
 ఘ్నమృగ నిరౌఘ పశిషణియును, ముచ్చేహక ర్చకర జితఠంబు
 మనైన యిరల్లంబున పేద లాదులు వచ్చి యిది యింకా మువల
 గంజాది యెటుంగన మరంగవంబు యింక వచ్చింకానిర్థయ

వైచిత్ర్యంబుల యిల్లు తి నీయిల్లు నా యిల్లు సకలంప వలయు ననినా
బాధమ జిక్కిని యగు మునీం డ్రొండు నరే ప్రానాలోకించి:

క. జిననా డ! శుష్ట మృగమ

ర్థన మొనరింపంగ నీవరణ్యంబునకు

జనుదెంచుటంతర వలసి.

కనమలనె ట్లగుదు. వునీకుగట్టుష్ట ముగలదే!

గీ. బీని నా క్రమ మృగ మనతెలియకేవు

వచ్చు బెట్లగుదు మవనీశ! వలదు ఇయ్యము

పైరిమద్ద నూడవు వంశవద్ద నూడవు

కొద్ది ఫునూడవు నీకెలక కేడు గలదే?

ఉ. సర్వ జిజ్ఞాస పూజ్యుడవు సర్వ యుతంత్రా నీశ! మామరా

శీర్షాననంబునంశనుప్రసిద్ధి న పూర్వ సుపర్వనా యికాం

తర్వసంక్రై ననీయి నుండు నూడతల బుయ్యం రుభా నానినీ

యిచ్చిర జిత్ర వక్త్ర పద వెలుండు నువ్వు ధృవ సర్వ రుద్రాక్ష.

శ్లో. ఈ మంఛినీత రంగిళి

సేమముగా నింతనుండు క్షితి సాయకని.

స్వీమ త పానిధి కర్ణామ

వరముని తపవయండు నా క్రమం బువియ్యంబు.

గీ. మునులు నిత్య సత్తానములు దీర్చి యెడలక

కాపార ములక రక్షణ గడియివె అయ్య

మెని జనంబను మౌనంబుచీర్చుక

పుంగ శాంతము నర్చు మెయివెలుగు.

సంయమింపు బుధివాల్చు నలుచెల్లింపక

ప్రస వంబునకుఁ దెలివలునఁదెలుగు.

బారికాంక్షల్లులు ఫలావరతృప్త్యుగాక

గోరంబు పంఠికిఁ జేరవెలుగు

నవసిజినములు నుతిమంత్రజివములుదని

నచ్చు యుండుక పిత శిఖావళవలులాది

గూవభంబునఁ గలపివంంగవు కలులంబు

తత్తరము నొందినారు వారెంతవెలుగు.

నీ వృద్ధసింహ వసునకు విహరింపఁ నొందంబు

తైదండ గానిచ్చు నందనజివలు

పు వితతిత్త యొనిన పాదరింతెలుగికి

బురిటొచ్చు తానప్రణాం పోవు హరికి

నరజంబు క్షాన నూళ్ల శిరవలును ప్రింగఁజెక్కి

కనుకొండు సుఖని ప్రగంధకంబు

సింహ క్షేపారంబు పొరవచ్చు నవింత

వెతదన్యుచ్చు పొవెంత కరీరి

నెలకతాకు పఁజెరలాడు నెనని పిల్లి

నెమ్మఁబురి విచ్చినివిది పింజమ్మచీక.

జుంజిగంక న్నోకనాదియల బూరినమవి

యిన యను! తణ్ణి మునంబ్ర పుణాభిశ్రమమున.

మ. పవనం డా వయతినంధ ముష్ణే నుచుఁ బ్రేపై పుష్పి నాసాపుత్ర
వివరద్రేవి గణా స్పదించుము చతుర్వేదాత్తమత్రాభిసంక
కవి యిది యాచారె డు యజ్ఞివాట వయల నాత్రింపు బీర్తిపు వ
బ్బై వియిల్చితి హేమపుధూవతి లలికవోమూత జీవాతువుక
వ. సంయమేంద్రులు నరేంద్ర! నీవిదటికి వచ్చుట తమదివ్యశక్తిన
బున నెఱింగి యున్నవారు: నీవెఱుంగనియెడి కౌని పావక యి
యిరై శ్రీరాధాభి వృక్షకేకంబును, గలుషకర్మనంబును నగుతాప
స నర్చనంబునై పాముని యుష్మని వరుండుని బోధుం జని
యె. నృప వరుండును నచ్చుట నుండి యిరవంజెక్కిననుట యుటత
బుగామింజెసి తోరు మావినీతరంబు ననునిచి శతాసనాదిసా
ధనంబులు సారథిచేరితి బ్బి తైవనంబునం బరమ పావనంబు
గుత పావనంబు సొబ్బి.

సీ. శుకగర్భ క్షేతరచ్చితమవై నివ్విరి

తతి శ్రిం దఁజెదరిన పావనములు

మలలకు గారక యులు నూతు నందలు

జమరంబె మెలుకు పాపాణ వములు

నిబిడ వల్లకి యాని ప్పొంకరెయిల

జారయంగుల జిలుకయ పదములు

దమ మేనల్లుల రసి క్రాంతి మనుష్యుల రిగిన
 యో మునఁజిం పవం పనివృత్తములు

శశి ని య నెచ్చిచ్చి మైత్రీ నక్రతఁజిరించు

ప్రబల కూనలు జిం క. పిల్లలు ముగింజి

వాత కమ్ములు నా నేత్రపులు ను గడుపు

గట్టు కుని కూడ యలా ద నే క్షణ వపు నాండు

శి. వేదాం ద్యుప కుపై న రా చిలు కలఁగి వేదాంత మీ మాంస ల్లి

వాదంబు వల్లులఁజొరులు కరి కలఁ దత్త్వంబింను శిల గుండు గు

నాదే శింబుపురాంబుల వదా వృత్తాంత గం బులఁగి సామంతు

నాదంబులఁదల నా కిఁజూడు నలుఁగి నందాగఁడై భాగంబులు

చ. చనునె డ నం బలగాఁగు విజులంబు దరంగఁ గాణం గి నడి మనం

బునఁ గ డుఁ జెల్ల వుండు మఁద పాన న మిచ్చు నీ నీ కి నీ లం

మొద ర ప నెల్ల జ్జి ముక్తియగు యుక్తు లఁ గెల్గి యెఁజ్జి గావో

గొనకెని యొక్కఁబండు యెల్ల గుడి గన రానిది మాంసంబులు

మల్లిని నాల్గొను పంబులఁజేరి నునఁడ గర్భానంద సంధా దిగఁడై

వి నఁ గా వచ్చెఁజ్జి యం వదా మి గుడి రావేయింను రాగాగదో

యన సకలం యని పృక్షి నే ననవయ నెయిం బాలయి ద్దై క్కె గాం

కెని యొ క్కె పవయ నెయి నెక్త త ను మ ద్దా మం బులంబు పవయ

క. శ్రీ మూలంబు లింపులు

భూమి కుడు శాన్తి రరణ ములు పని యడరం

గా వయని దీపము లనఁజెను.

వామూత్క్రూ ము గురిఁబూలు వారలఁగానన్
 శా. బంచ త్తుల్లవ కోమలాంగుళతరణ సంపూర్ణబంధరిననన్
 ప్రించచ్చుందనగంధి గంభగజయొనఁబిత్రి వాహస్త్రనిన్
 గింబ స్తుభ్రదటిల్ల తానిలసి జాంగింబుత్తుపతల్లి ప్రి
 డ్లిచెన్ రాము నకుంఠలఁమధుకరశ్రీనిలసత్తుఁడన్
 నిదర్శ కురాజ్యంబు దలసూపవెత్తిన

బంగారుట నఁజి వంబవయినంగ
 రఁచి వున్న ధులు వివరమునఁజేతులు
 బట్టి యొడెడు నిమ్మపండ్లనంగ
 రెయి వెత్తెల నాఁచి రేయెండ యుదయింప
 యెదరు చకెంరంపుఁబిల్లిలవగ
 శృంగార సరసి రాజీద కాననమున

విజ్ఞన వనకారజింద మనగ
 నూలి యు నమలును జను దొయి యెప్పు విప్పు
 కన్నగ ప నె మ్మెగంబునాత్మరతనంపఁ
 గొతు కముచొసె భూపాల కాంతుమదిరి
 పిప్పులఁగా వజ్రోదర వీమ తపసిలేమః

మ. త్రిష్టు. త్తప్పుడమితుడు విస్తయొ యుత్తం బగా యత్తంబున నత్తపస్తి

మత్తకాశిని నవ ఊకింబ తన మనంబున.
సో సురతస్స గాఢాలు సురత స్సయియ్యోనో

రే వత్తై టెప్ప లాదిమటెట్టు
పుత్తడి గాఢాలు పుత్తడి యయ్యోనో.

మాం నో న తులనడ యాడుటెట్టు
వనల క్షి గాఢాలు వన లక్ష్మి యయ్యోనో
[కాళి వల్ల లంబులు గట్టుటెట్టు ?]—
రతి బేవి గాఢాలు రతి బేవి యయ్యోనో

వలరాజుఁ బెడఁబాసి వచ్చుటెట్టు.

కన్యక వయోర్పులు సురతస్స గాదు
నడచి యాడడు గాన పుత్తడి యుఁగాదు
లలిద పక్షి వచ్చి మున వన లక్ష్మి గాదు
పునవర రే ముత్తయైనది రతి యుఁగాదు.

వమాన వమాన వతియి కావల యుగాక బేవ కామిని యి
య్యోనోని నన్య నవలూ కింబి యంత ర్థానంబు నాండీ. కాకుం
డె నోని యియ్యోనో నల్ల పంబులు జ్ఞానింబి యూర కుండులు
గావున నెంకై క్కవ మలూగు పడి యుండి యువ లూకింప వ
ల యునని న జు ప వటు కోటసి మూలంబున దాడే గి క నూ నె
నుచుండెన య్యోవ సరాంబున.

క. ఇందెలు కర మలుఁ గాని యుర.

వింధాన్యైః బిలివయ బెబ్బవేడు కయో నం
దంద తరుసేచనం బులు

సందతి నాని సేయమను ససంప్రమోక్షం

క. ప్రినసూయ నిగుది బనణ్ణ న

ల్యునసూయంగదని వదింత్రియంవదబన న

ల్యునసూయత్రియంవద మును

కొని వేగిర పొలు తో కకుంతల చనగగ్

నీ. గిరుణపల్లవములు హస్తాంగుళంబులు

గెంజాయం దమ ఊనఁ గ్రీణిసేయం

దేవి వింధానుమేక్షలు విమలదం తంబులు

జేలు వాబుద ములానఁ గలసి వేలయం

బరు వంత్తు గుత్తులు ~~ప్ర~~ న్ననె ~~మేక్షలు~~ పావండ్లు

మా వ్యంబుఁ దమలా నమాల్లికా నగఁ

జిందు జేనియ లను జేమటత్తదియను

గోత్తది దమలాన బిత్తరింప

లలిత పుష్పిత బంగమ లలికప్రోవే

వల్లికా వృక్షశైలయిరా లవాలములు

బిలివయ్యెం యశకుం తలచం ద్రవదన

బారుతర వైశ్రవములూని బినవిశ్లాంబు

ప. దిదిసేవుఁ బుష్పికంటే గణుచింపఁ గమెత్త నేమేనుదఁగెయ

తరుణి కి నిట్టి కైముచి ల తాతరు సేవన వరాదరింప గా
గరుణ యొకింప వెత కడత బ్బి పునోంబ్రుండు మాట వెట్టి కో
ప రవి యెలుంగడె క కట జాదు బవే హర మంగ లంబునన్.

గీ. చందనంబున బుష్పంబు కుంధనమున

బరిమళంబు క్కలతనం భలముజ్జెరె

రతి మసలవార వెన యొంబుతప్పెన

నరంబు గరిగఁబిగాని యొంబు తెరివనంబు

వ. కలతా తట్టి తపస్వినివర్తంబులు పూనియెన్నున నెరవు
దూపుచు శరీరకాంతి స్థాంధర్య సాభంగ్యంబు వలనరాజసం
బున్నట్లు తాపంబును (వర్షంబును) తేవయ నింబుకొనుక
ప్రకాశించుచున్నయది మోని తెచ్చి కలితంబుగా ప్రవేశపెడె
దికెడుంబు పోకంబునుంగానరాం దదియట్లుండె.

ఉ సందియమెల యావితక సారస లానన రాజపుత్రి నా
డెందము మోని తెచ్చిల బడిం జినసేరదు నిక్కవంబు, మ్మె
చందము నందు సంతయ విచార పదంబు నట్టి వస్తునో
మంద మచిత్తవృత్తులు ప్రయోకములుత్త ముజ్జెనవారికిన్.

ఉ. పౌరవ వంశసంభవుల పావనచిత్త విద్యంబులన్సకం
తారతి కింబ్ర మోద జరి తంబులుగావు ప్రకంపవెలుందన్.
ధారణి సంపాదించినను తామధిపతివరంబు దప్పినన్.
వారిధి లింకిన మణి ది. వంశరూపంబులు తప్పఁబ్రకంకినన్.

౩. కాన్తీసంశయమెల్లను
 మాను^{నో}ం^పరి పాఠి వీరి మంబలనలున్
 లగానున్న రాగి^{వెలు}పల
 గాసంగా వచ్చు పూంతకతియముత్తంగిన్

గీ. వీనులకుఁ బండు పులుగాఁగ వీరి మాంబ
 లలుకించె దఁ గంకని యుద్ధిపుఁజుండె
 నంత నెంత పోలి వచ్చి కతుంబ లామ
 బ్రాంబుజి మునంబు ముసరినదులఁ తనెంచి

క. కరమునఁ బలు మరునామధు
 కరమునఁ దల్చినది నె మ్మె గమవి దువమికిం
 గరమువ దంతుమరజినీ

కర్తముఖి యనసూయఁబూచి కడుదినవత్సాన్
 డి^{మే} రంఁబాణ వహనఁ గనె కృతి సుండియెవచ్చుమొముల్
 రాలుదియెయిబున్నది కరుబులుబాన్ పినఁబూవదన్తనా
 తెరా యంబనెఁగ్రానె నెలుగుదఁగి పిరువాదికి నీరువ్రోయఁగ
 నాయెడ నుండి వచ్చె భవదాననగంధవయ నాన్పడింపఁగన్

మ. శ్రువణం బివరమంబుజింపె నదియంతసౌఖ్యమక్తంబుగా
 భవదక్తి న్నినె యంపె నక్తిమయకుళంపందెఁబెన్వెన్నవలె
 దవివెదానిఁజూరంగఁజూపుటకు మాన్తంబెత్తివారియెడ
 వపునంబులువంసా వృద్ధాషువలువయి న్నావేదినీయెత్తి

గో. కమల రూప నీవయ్యున్నావ్వివంశములుబూరి

పద్మినీయు ధ్వి నీయతి పాని పాన

దలియెలలుంగు నీవెలుంగు ను వనఁ గవిబుడను

తెలువమో వయన భ్రామత్తిచు తెలుఁబూరి.

మ. వనితం జంచదపాంగఁజేసి కనుఁగ్రేవల్లుట్టుచుంటెరివం

తనముంజెట్టిది భాగి నెయ్యిఁజెవిపంఠ మెఱయియు మెల్లమె

ల్లనమొవిక రతిసంభాసనం పదలు నొల్లల్లాంటి భన్యుడవి

వనభూతి తుమ్మెద నెనువెల్పితి తత్తాన్వేషణము జోయియు

వ. కమలసుధా తరకుటీనుండనెను కంఠంకలంఠితబిత్తుండనై

యలుండ, మువీమన మధువతువీనుండవిపు నిష్కంఠం గాంక

పంకజ ముఖం జివి నొంటివి. చండాలభర్త పుణ్యండును, విశ్వో

భారో భర్త యాభాష్యండును నయ్యెఁగ జంబునును నానం

లీకంబు నాక్షేపించును నాడు పల్లవాధరల నల్లవంఱులు చెపు

లుచల్లఁ గావించును నుల్లంబున భూం పల్లభండు చప్పుడునె

లుకుండ నప్పుడు కకుంతల యివి సుస్త కుంతలయు, విధిస్త

తైర్తీయు, విస్తీస్త సాక్షి నయినై య నసూరిం ప్రయం వదు

నవలగా 30 బి.

గో. ఏమ మిచెరి నెఱవెయ్యెయి

చింత వారైన మెఱయింబ కింతు లకలు

పెరింప ముందు కంఠ పేరిణ మెచ్చి

మమతః విడువత మా నృరే మధుప భాభ.

క. నే. బెనిన చొంతెల్లను.

దా. బెనుదెంచుచును మరల దనుఁజొరవంగా

మేఁ జేతుకెల్లని బెనిబి

గా. జేసెను మొగవి ముంఁజ్ఞుగాఁ దిన భంగి

గి. నివరమొనరింప బొందులు వేలుగాని

తెలియమొక్కటి మనకు బద్ధుక్కులార!

పాసరే నాకు నియ్యితి బంధయిన

జెట్టుకాలకు వారలఁజ్ఞెలువబాడ.

ఉ. ఇంతి వప్తస్త్రికన్యకల మేమన మర్థుల మేతిబాధ భూ

కాంతాడు మాన్చి దాత్రి ప్రజఁగావను చ్చివను శర్మగానదు

ద్భుతునకేము చెప్పదము సాంధుజనార్తి వారుండవండుదు

రథంతుని నియ్యితింగెడపి తామర పూజేట సాంధుజేట్టు

వ రాజు సప్తధికిం బెలయె కవని నగవలకు రెండు మూడువదం

బులరిగిన ననసూ యొప్రియం వదలవేంటి నాకటి కంబుసెయి

ను శకుంతలయంగదవేనయ్యి వసరంబున భూవల్లభాం దప్ప

ల్ల బాధరలుగనుం గాని వీలావచ్చి జంబున నీరాజి వదనలా

శ్రమనదనంబునకు జనకుండ నెఱిగింజుతుననిది యవసరం

బని మత్రిని హుటొదిచి జివనిత వాయుం దట్టిన బాదయంపు

బవలురూపి వేటంగున ముటుంగు కదిలెన్పు తా నన్యవినయం

లొననన గోదరుంతై నివివివేటవతుం దొడగుండు. తవళ్ళి
 కచ్చలకు మేకు నాకులంబు నర్చిన దుక్కరి క్కుండవైదు నాని
 నాళ్ళ పించెదననిన సుదామ భురంబులగున తని వాక్యంబు
 లావర్ణింబి కనుగొనునెడ.

సీ. కస్తూరి వత్తసిన కరణి మేసలునల్ల

దెంగడు రెళ్ళజనించే నెయగవయ మెలయె

గల్గెత్తమ్మి సోగ తోకుల మీదతుమ్మెద

లున్నలాగునల బెడ్డకన్నులమర

నాజాను దీర్ఘంబు కైస బావలపెంపు

కైష భాగాక్కరి బెలువమొంద

బిడికి వింపగ వచ్చునది మియెప్పిద వయతా

నురవయవిస్త్రాళంబుసిరి వేహింప

నాననవయ పూర్ణచంద్రు పెంపవహంసింప

గగనమున నుండి వేడ్క నకాండమిలకు

నదరిపాటు గదిగిన బియ్యంతుడనగ

జాలనడ్డు తమొసంగే ముప్పంతవయత్తి.

వత్తిట్లు వాడబూపిన నృపాలయం ద్రునాకార తోహెవి కైషంబులు

బూదింబి బియ్యంతుండక కంతుండోనలకుంబరుండా యిచ్చ

తొకివచ్చుట కెయ్యిది కారణంబుకానియెనియెచ్చుతంబును

బియ్యంబును మనంబునకెవంక సొండాకవధి గమనానిన

మొదల

నిశ్చయించి యుతని కులనామదేయంబులు దేలిసి కునవల యు
నది యున సూర్యునియొం వదలు రాజువదనార వింధంబు
వెలకొని.

ఉ పక్షితి వాడవన్మజగతిన్వీర లక్షణాలక్ష్మితంబు నో
చక్షుని మేను బిడ్డు భుజి శాశులు బోధి జమలజర్మనీయంగా
నిర్వణ కాంతి వచ్చుటకు నె య్యది గారణ మంత వట్టు నో
నిర్వణమై ప్ప మన్మథ రణి పతి సత్ప్రకారి ప్రాచిన్మణి

క వారక యునెత్తవచనము
నారక జేర తు వనగననివి నంబులు బంధుకాన్య
ఐరణ్య వలు లాపల ముని
దారి కలకు బాంక నేల నర్మబుధిగాని

ప. అనివి బాంకల వారల తొనె ను దుష్టం తుండ కాంతారం
లున దుష్ట వృగంబులు మక్తింబులు కునై నెల వచ్చి మునిన
తరంబున బరివారంబు నివిపి కేళిని వేరి వలుకి నవన్మక్తి
తానై తలం పున వచ్చి వచ్చి యిచ్చు నాక్ష కలు వత్తలం యె
త నా కేళి శివ మి యార్చ నంబు విని యిరుగలదెం బరసప్ప
కి మనర స నల్ల పంబునై యుష్మయి వి యునె యల్ల నల్ల
న కలం తలం గనం నాను ముండ నేచ్చు.

కా. అ కాంతారి కలంబు దన్మగవన్, నంబంబ రొమంబు మ
స్మాకంబై పాదకల్మ నుత్తర కై తొణి శీతసంశిల్ల నో

76

కాంతా మోచి మంజు వశాబాహుం ము లాకర్తిపురుషిమనతా
సాకర్తిమే మసేరాని బంప గుణం సావజుకార లంకా రమయత

క. భావభావ పుష్పభావ

బిచ్చివ ప్లర వము తమ్మయ ప్పవయ దెలువం.

దేవేంద్ర తనయ స శ్రిభు

నాపిభం గను నానుయ సుదే ననిమిష కృష్ణి

చ. కాలుది కి మి యు కార్ముల శకుంతలమండ నృపంబుదొడవయ్య

నలుపు సుదెట్టునైన నాచినబ్బుద లాచిన లాచిన బ్బు వుల్

శాలలము లట్లు నా యు కంన పొరభ లాబులను నడి మధుక్రతం

బులు ద గులంగ నామంకానె బుష్పధనుత్థ రుదే యు మంఫీలి.

క. వా వికర్త విరి దమ్మల

యే వికర్తే భావ భావని యేల దంపల కర్త

పావికర్తే యుత్త కల

ముత్త కల యుబల దాకె మెలిగి నృపు ముప్పరి.

ఉ. బాలకేమం పుట్టి ధరణి పాలను ముప్పుల నాండెకేళ్లపై

గీటుకెనంజి సంగ గనుగ్రీవల న వ్బును నిచ్చి యుత్తరి

వావికపుష్ప దూపు విరువ కల బాణంగ నిత్తు బావనయం

గెలన మంత్రి యేయ దాణం గెడివి న వాన్త్రులు న వ్రసానియ్యె

గీ. కామయ దనకు వేడితా ద్దేయమను రాగ

ను నిదాన లవ మనెడు నాంధవయనము

వసుమతీశత్రువనృతలంద్రులు

వదియొకగాని మగుడిపెడలదయ్యె

నామైతి అంగుదల తాపకరనికరని భీషణమహావీరుడై యుండు
నందుల శత్రువుల విరువుల తన మనమున.

చవియల శత్రువు ను జేల్లుతు విల్లును మునడుగాని విడిచు నా
మయిండు మరల శత్రువులకు మౌన వాణివచనము పల్లవా
ధరలకు జేల్లు దింత విదితముగ నీతని జూచి రెని నా
తరుణికి తండు గూర్చు నది కర్చుతు నేలదె యంత బులుగో.

నీ యుత్తనం దను రరావంబు వీరస్థితరమం

పాతకాపన రుద్రులు బడిని వాడు

విషమబాణుని రూపము వీని మయంబు

ధరణి నీ రాజును ద్రుపాదార్చనమున.

నామైతి యిందు గాఢగళా ద్భీషణి కన్యమై వృషి యుకొ

యని బంధించి యుంగనుండును బుష్పలు ప్పవళానానా

ననసుం యొప్పియొవకలు రాము విచ్చేసి యున్న వాడెక్క

డ చూచెద వేల నిచ్చేటవది యున్న దాన వర్షపాద్యంబులు

సంగ వల యు బద్ధుల కతి త్పీడితము నర వృష్టిని కరవృష్టి

వృష్టికిని తాదృశి పాగాయి యుచ్చుట సర్వంబును సేవించు

సెయింబి భూపా బహువిధి సెక్తరి ష్యంబుత్తొని

కలంతి వాని యు నాదు.

ప్రేమ నిఁగనీ యుత్తివ యుత్తివ సత్కారమునీ
కేవలము భక్తియొనర్చున క.

కుంతల పుత్తెంబెఁ దాడు కునిర మృదుము
గీ. వెగవిచ్చె యల మనిన నావిప్రు తాద
ననఘం యుండు కకుంతల యలనఁగనె వృ
రేతప స్థిని పుతమెద్ది యెట్టి బంధ
యరయ కింజులచే బుంబె యును మృ తంబు.

క. త్రిన వుడు భూపాల తప
స్థిని గాదా యింతి భంవనసే వ్రుంకగు. క
ణ్ణిని కుండు రా యు ముకునై
మని వుచ్చిఁడు సామ తీర్థ మునకుం జనుము.

మ. అత్తి సత్కారంబున భీ నాత్మి యునని యుచుండు నంతరా
తరంబుతెలింగి యొచ్చెలకు సపద్యలసె యుండుననిన న
తని భద్రనంబు వలగింజి యూర్జితమండు కల్పానువదము
నీంబ్రాంతదనికె సపద్యలాజు చెట్టుగలిగె నది యు ద్భుతంబు
వినవల యుననిన

క. లంతెని యుఁగల తీవ్ర
త్తాంతము మీరలసి నార లలదెండు పద
తలింపి నేకరి యుంపుఁజనుల.

సౌమ్య శకుంతలయొనర్చునా. తీర్థమున

3. తదయం వల దనిన నే వింట

బ. దళి నయది వేరు కా శ్చిప వయనం బ్రనన్
ప దళి చ జనియిన త్రిమమే

ర్చదవి నుపింపు ఘననతడు భా సురభరి తో

వ. మధ్యి మలూకషాలకుంఠ వయన నీవదంబు మాకు నలంఘ
నియంబు. తే శ్చాత్రాత్రి ఘంబు యుక్తాత్ర మంబునం చెప్పే దుదత్త
వదానుండశై చిత్త గింఘ్రి ము.

(నీ ముని మసాంపెరాహన వత్సినానాత్మ

రంగంబులగు మో మ శ్చిం గవయలను

గన కాల్మ కైర వ కల్పార సారభిరా

ద్గారంబులగు జిలూ భారవయలను

గ్రీడా రతిశతం త కిన్న లిప రిమిత

స్యే వంబులగుగు వరిగోషా వయలను

గుంజన్మ కా విని మంబుల ముజి

ప్రంజంబులగు ల తా కుంజ ములను

నలరి పెంపాం ను ^{యూ} శ్చాప కాంబునిధుల

నకు ముదరణి యివరా న దంబు శ్చెంపె

దోవ తాత్మ భూతా భీత దిగ్భిభూంష

పుంబ్రినిల యంబు నీవరర భూత భరంబు.

ఎంబు నుచింప క త్సమే తువంశ్చిరు నవతతి వానికై నర

తక్కువ రేటులు క్షమ నిరస్తమ మస్తరవంతులవలన
గంభీరమనకంబుగా యువని కాలియత. వారి క్షరాం పరాభాని
ర్మించిత బిడతాం క్షింధున వాంఛిత వలులవలన శీత శ్రేణులవలన.

ఇ. భూభరము వెల్లఁ దను వత్తుము గను నర్భఁ
బృథు నృపాణాపదిష్టయ్యె క్షియవ్యమీ
నఖిలర వ్యోమ భులును సన్మదిసి విదితే
నమర శ్రేణులు దూర్ణగా నవనిసురభి॥

ఉ. వారని మంచుత్రై లూకవి వచ్చిన పాణియన మెప్పు మునినో
భూరిన భాగ్రి ముక్తమయి పొల్చు గుమలత్తైపుఁ జూలువెట్టుఁ గంఁ
బారలు యెఱిగి కాంతు గు నం త బ్ధిప్రకే సరి వాసనీ ముల్లం
వీరకి రాంతులది వనవీథుల సింగపు వేఁపలాడుయ్యి.

ఉ. మానము దప్పు కుండ నస వరాసదలిమున్న జూయి మానమో
లానిల పూర్ణరంధ్ర నివయంబయి కేవల రాజసేతి యుగా
నానగరామి కి స్మయల యుంబతగాన విసేరాజవేళువలన.

దామె కవాసి కాడు వకేద క్కగ నూల్గొన జేయి తానమువ.

క. భరణి భరణిను తటములు

పరిమళవం తములు సేయిఁ బాయిత యెప్పుడు

గరి కండుం యున నిస్సృత

సరళ క్షేర ప్రసూత సారభాలవంశి.

ఉ. బంగపు బాలుగా పొమ ముపరిన యగ్నిరితంబు నుచ్చితము

~~జన~~ జ్యోతిగ కలె తుచాలస వతు తురగాన్వయసంపాదియించు
 నగుజిహ్వార్థజగముల కాత్తి యెల్లనల్లినగానియెల్లార్థ
 జింగలుముల మందగ నునంబున కాంచగదో రపా యముల్
 నీ ఏదేవి నల్ల రాణుచు విండు రేఖల భంగి

అవహించు నెంత కా రపా వదేలి

గా మరుండు నేదేవి కుడి వంతనర్థప

లి విత శం కర రూ పల విద వయ్య

ఏదేవి యందు అవర్తి కు వీడనితన తా

పుష్ప బాల్మరు కల్ప విరమవేళ

జిని యిండు నేదేవి కాంచా వీలినన

శ్రీ శతా శ మున శై శించ స్మృతి

కన్య సన్మ లనేదేవి కడజరించు

రక్షి ల ది క్కాల శి ద్ధాంత వంశిణ నయిన

లామ వో దేవి పుష్ప క యెల్లంగూర్తి

నెట్టి త ప మరూ కించె నాతి వన నంబు

వ. ఇట్లన న్నీ సా వరా న్నీ సా శాగ్గి పోతా వ శై శావంబుల జగన్మతంబు

గు నమ్మ వో శై లంబు నుపాంతుంబున సర్వార్థ కి సలయ ప్రస వ ఫ

ల శర ప్ర కాంశ మందితంబు కు కాన నా తరంబున యుండ రిక కైర

పైరా త్పలపండు సంపన్నంబు జలజాతర స మే వంబున మెక్కు క్క

రాసి కతా ప్ర నే శంబున

సో పంచాక్షరీమంత్ర పఠనోపనిషదర్థ
 వాసనా సురజ్జయే వ్యాసీ ఋశి
 శ్రీ తిపాద పూజా హృత్పతి ముఖ స్త్రయ ముపా
 వదతే నెవ్వఁడు నవ స్పర్శ సృష్టి
 బాహు బుండ య్యై దప శక్తి సేవాఘోష
 బ్రహ్మ ధ్యాయై త్రైవిక్వ రథవయః
 బంద పోది దివంబుఁబుంబు యిష్టంపని
 శృంత నెవ్వఁడు వారి శ్చంబ్ర నకును

గే నమ్మ వర్ణిత్తుండు సతల లాక్తే కవి నుతూ
 డార్చి నేయిని తాది మంత్ర బింబ కాలు
 నిష్ఠ తోలు దుత నాత్మ ర్చన యమ ముత్తై
 దప ము నకు నుండ నంబి కా శ్చ వనిఁ గూర్చి
 మ. పద్మ బి సంజాతం దతుల భాస్వర తేజుడు గాంధీ సూనుడ
 శ్చా ద్మ మర్తద పాని యమ సంగతి నాంది సముల్లస వ్రనః
 శ్చేత్త ము సంచు నిండు దరు శైల సుతా శ్చ భాగి కంకణం
 బుద్ధి నికావ రంఘరుఁ గ్రుపానిధి నిష్ఠియ సప్రీతి త్తుడై
 మ. ఇవ ముగ్ధ గం దు వర్ణ జలంబు నను నట్టెంద వైసం గాయల వే
 స శ్రుతి బంధ మ వాగ్మి మధుమన వాగ్మ వేళుగ్ధ వ్రవ్ర
 క్షేపి తానంబులు వేని బుట్టు బయలుగి. కాకాత నుండై యిమ్మ
 త్తవైఁజం తింపును నిష్ఠియ సే దప ముగ్ధ తాత్పర్య కై ర్సంజునఁ

39(4).91

మా నాసాం బుజె కల్లికా మధ్యమనను.

గాన్మిడిన వయలు శాశి పోలెగుడు నుకాల్పి.

మీది గాడ్పుల్ గాడ్పు తామె శాశిం.

భాను శాశి మాంధ వయలుగల్పు వాపిచ గను.

శా. కోలమి శ్చమ నాశి నాశి మవిగాడి జాన్మలా వెక్కిలు

త్రీలంశై యె గం బతోకి బి.స్థ దన వీణింజెంది యిందున్న యిం

పాతేయి యిచ్చితి మండలంబు గరగింప దిచ్చుదా సారే ముత్

ములం గూర్చెడు పావో కన్నెదెలుప ది ముగ్ధా బిషే కంబునో.

క. వరువది దిరిగె దుహంబి

తరువులు నెడ నంతరరులదె అవి తనుకన్

బరు వులు వెట్టెడు తమ తమ

యి రే వులు గొల్పదిరి పదితి యెట్లనె తాము.

మ. ప కమ్మే పచ్చి మ నాది యింను జీవనద్యంబులువత్తింపగా

దశనా దంబులు సంబాదింబి మె రయదానో సదానా దుడై

యిశనా యింనో లోక రయ మజియిదై నచ్చిదై నీవయలై కయ

శాశి ముంబుండు ను దాను దానయి విశ్వామిత్రుడై యింపంగో.

మ. అవన్నోత్రము గ్రుంపె నింగి ఘనగర్భా దంబ రంబ యెఱిజి

కృష్ణదేం బుక్కులుదువై దిక్తరు బసంక్తో బింబె గుంబినస

ప్రవరుం దుక్కెదలంతె భావ వగిరే అవేత్రిం దళాండంబు

ట్లనినెన్ దిక్షరరాజి భాని పది నూరింబుడి మవకైలము

వత్తిట్లు విశ్వాధికుండగు విశ్వామిత్రుండు తపంబునెయ్యి భోజుండై
 పృథువూతుండై తయ్యునంపరాంబునుండింత నిశిష్యుం
 పకగంధులందు నెవ్వరు గలరకాయని సజీవంబునం గొల్పి
 యున్న నిర్జరశ్రీ జనంబునవలగించి.

నికమనీయ సుర సభాగంఠ మధ్యమనకు
 చీపించు మాణిక్య దీపమనంగ.

రంభాదిదేవ తారంభౌరువులకెల్ల.

జారుబూడా వతంసంబనంగ
 జెగములు శైలువంగ సొనబట్టించిన
 రతిరాజు నవభిక్ష లతికయనంగ
 యుజుల మానస ములుద్యుతలనాకర్షించు
 వేరవత్తమంత్ర దేవతయనంగ
 బంతమాదినవారి శైవలబద్ధభవుని
 శైవహారునైన మోహగసాంబు దాల్చి
 యొందుటాడింప నొపడు నిగురు బూడిచి
 మేసకంసతిఁబూచి సన్మానవేటసంగి.

మ. సకల(సాభాప్ర)సౌందర్య మందిరంబగు నీజితంగాని గాధి
 వందను తపంబు విఘ్నంబుగానేరదు. శ్రీమ్రంబచనియమైన
 వరుని మరునియొజ్జును లానుజేసి రమ్మనినమవప్రసాదం
 బనియొక్కెమ్మపాకకాసను కాసనంబువల సొకరు తపాదనంబు

వచ్చి పయిచ్చురవతి యొజ్ఞ నయ్యచ్చురమచ్చు కంటి వెనుకా
ని.

శా. ఏతెంచెక మధుమధు లక్ష్మి పరుణీహిం ధోళరాగభవను
వోతెంచెక బటు మీనతీ తనవయవో విల్లండి పూచెరిష్ట
జ్ఞాతెంచెక దవి రాకుత్తె ధువులు దెరా జ్ఞాతి నామ్మి పోడిగలది
వోతెంచెక బెగదేక విత్తమ కళా వీరుండు మారుండగాగి.

తా. వామనది గ్గజంబు మద వాసనకుం జననోహరింబు ను
ద్దామ గతి స్తుతెరా మణి రథంబువం యంబుల నూరుడు ధృతం
దైమగుడింపఁ గాం మగుడతద్దము జ్ఞాతె ననంగనుత్తరా
కావలుబిభీషి నేడినె జివనంబులదీర్చు వపల్లవింపఁగడి.

గీ. తరణి మధుపాళఁ బత్మిని సరసకేళిఁ
దదసె నన వాసరంబులు నిశుపు లయ్యెఁ
బాసి విరవంబు సైంపము చేసి రథము
దోటి కౌని వచ్చెనన ^{రథ} క్షయకు లుబలయ్యె.

క. భూరు హంము తెల్ల నామనిఁ

గా రా కులు రావి చిగురు గలయి నలమి సాం

పారె ను మధుమంసమున న
గారంబులు దువిచి క్రొత్త గప్పిన భృంగిఁ.

చ. మలంబున మేర మన్నిలుఁడు మచ్చురికంబున బుట్టి తీవలక్
బేలువలనైఁబు రాణుకక చేలములక్ హరియింప లచ్చు ప్రాం

84.

జైలనమునందఁగా ననువు జాణఁడు పైఁబ్రుఁడు గప్పఁ బోనఁడె
మెం యెస నకుర్చి పేర్చి చెడ కుండఁగఁగెంజిగు రాకు బట్టినన్.

నీ పళ పళమింటు కెందఁగఁగె రుటా కులసెద

నెడ నెం య్యోసిం య్యోనఁ మెదిమవెత్తె

దాదిమలన యమదా యు లా కెతఁగ.నవచ్చె

రావన నన లంకురంబు నాంధె

ననలంకురమునాంది నవ కంబుతాఁ గూడ

బలసి పేఁ బావ్యుల కలిగెల్చె

గతి కల పరి మంజుంబులు క్రొచ్చు నును మోము.

లరవిచ్చు మవ్వంపు పలరులయ్యె

నలరు గుత్తులు మకరంద వలు కనెరయ

విచ్చి సోడు ము ^{య్యుచు} పఁగా వీడ్చి కలను

దరుణాభావంబు సెందించె ^{లరు} చరుల లతల

నశినవంజైన నవవసంతా గమంబు

కా సంపెంగవ వరువంది క్రొచ్చిరు లచేశంపాలతా లక్ష్మీ నాం

దింపంబూ దపవలు యు నంబుల్లి పూడెనే య్జు వాళంబి వ

ర్జింపడి వచ్చిరి రుక్మి షాంధజిన రాజింగత్తుగఁ దూవ నవిం

పింపక మాంధవుఁ డంబుదరంగతి విడంబింపె విజ్ఞంబుంపుయక

కా మోముంబును రాజు సె నవ అపక పొలుగతింజే ట్రు నడి

కా ముంబుడగుదం నదియిం బెవ రాంబివ్వు బుచ్చిం రం

జీవా ముంగులు నిండు పాంసువులు నాఁగఁబడి భృంశం రావఁ గు
జామశ్శలవళి లవంగనవపుష్ప శ్రేణి గారెఱువువ.

ఉ తెచ్చెర యాంపఁగం నలురు దేని యలని మదింబుంపునక
దుచ్చెద వేమ లాగతులఁజూ మధుర సృష్టు తాతి లానినా
దమ్మునఁజూ దుబుడెన్ను లఁతానవ హాలల నొంది యిండుమఱక
గమ్మని వింతిజూదు బెయ్యి శీఘ్ర పుష్పితజూని వీక్షులక

ఉ అపువువింతి జూదు మధుపావళనారి యొనర్చి బక్రం
మోపిది పట్టి జుమ్మ నుచు పోతియొగ వీడిటుచు నున్మ వాఁడుమా
కాపనిగాదు తాత్త్వి గాఁట గాదిరివన్మలనఁబుఁబట్టుతాం
దాపతుఁడొల వాంగఁగఁను నొంబఁగరంబె యొంబఁ గాఁబులు.

౧. వలరామ దండుపెడలఁగ

బలములు నియమించు సైన్యపతు వేడుకెమరం.
దలతలఁతను నెల్లగులత్రిపుల
గలకల నెఱిగింపె నెల్ల కథ కాచులుకా.

సే సమ వర్తి రాణివా పాలపావంశ్శు

మృగమ దం మోదంబు మోదదేవు
దర్శిరక్షియ దన్యు వాచవిబరాత
గందంపు గాండ బెంగట సుఖించి
దర్శురక్షలమధ్యమునఁ గదాపురంపు
తరువాత క. లూనందెరువువచ్చి

తామ్ర పర్వోజ్యోతిఃదనశార ముత్తరాల
యేతి యంబు పులకా నీకులాది
తిరవీరిన ముల వృద్ధయితూర ములండు
రాజు మదనానలము మియిరవులు కౌత్తి
గాధిపు త్రిండు దశ మున్నకాననమున
నల్ల నల్లనవచ్చియె మంచాని యందు.

వ. ఇత్తె అంగున సంతోషిత సకల జనప్రభులును వసంతంబు
బనుదెంచిన నుల్లసి త పల్లవంబును, నుపారకారకంబును,
నుత్పల్లకు సుమంబును, నున్నతస్తంభకంబును, నున్నతమక
రందంబును, నున్నత పరాగంబును, నున్నత ఫలంబును నైతై
త్రురశంబున కుంభాప్రసాదంబును, నందనంబున కుంభాప్రసాదంబు
ను నగువిశ్వామిత్రునా శ్రీమదనంబున మనంబుల రసలరువిలు
కాడు సహాయంబుగా విహారవిలాసి నులుపు ^{జల!} ప్లాపయంబునె
యంబునె.

క. దల దరుణావరుణాకి సలయ

విలసత్పలభరిత విహిత వీణీ విహర

తల్లకంఠ శారి కాశుక

కాలకంఠ భృంగులు చెవులకాజి పులకానంద గడి

గోవలపు గాగామపు లూర్పుల గలసి వెలయి

దుష్టదులు గుంతలములు దామ్రు ^{కౌత్తి} కౌత్తి

బుచ్చులును నవ్వులును గూడి పాత్తుగలరు
విరులుగారిరులఁ దాణంగి రవ్వేళలుండు

ఉ. అసవగంధుశ్చై న వదనా నిలవబట్ పయిఁబ్రదిసేయఁగాఁ
గోసిన గంట్టు పేగవయనఁ గూసిన వ్రంతవయనండుబుట్టుగాఁ
గూసె మనెఱజ్జి వయస్త్రి యెంకకాకిల భాషిణి నిండు పేజుతో
దాసివయస్సే పిల్లఁ బూసఁదఁ బూసఁదఁ బూసఁద ప్రసంగవయస్

క. మవ్వుపుటలరులుగోసెను

గోవృద్ధి నజ్జంతు రమలుఁ గామరు దర్శి
బుచ్చియఁ బూడి యెక్కుతె

నవ్వులు బుచ్చులును జిది నానఁసుర పాన్వరి

నీ బాటు కున నదిచిర సాలంబు నొక్కతె

ననసింహి యప్రసంగ నములుగోసె

బులుకఁ గాద వ్వియ కెరంకంబుఁ బూయించి

విద్రువరాజ్ఞరి యెఱుఱు విరులుగో

నవ్వగింతులఁ దొంకణివయ వికసింపించి

వనితయెక్కుతె ప్రసవములుగోసె

సమదశాగ్ధి తిసంపంగవిరియించి

చంఠప్రయోగ్య పుష్పవయలుగోసె

ఏకి చూపులఁబరువంబు గానెనర్చి

తిలకమునఁ బువ్వులుకవేల్పుతె అవగోసె

నిండు గోఁగిటఁ జూరవ మన్నించి యెక్క

సంశత లూదరి యలరు మంచెరులుగోసె

హ మ ణి యు నుం బురందరపు రాగవింద లగునలు లూచనానం
దతరంబును తరులఁతాంతరం బుల లఁతాంతం బులుదెచ్చి పోత
కు మ ణంగతుండ గందకుండ మశకుండంబు నిండతుండ దేలెగ
లకుండంబు రాగంబు రాలకుండ మేనతంహస్తంబు నకునిచ్చిన నా
హస్తిరా జిగ మన యొన వినప్ర సూ నంబులు ప్ర సూ నకరద
మన వయాత్రి యగు విశ్వామి త్రిపాదవద్దంబులకు సమర్పిం
దందంబు వేట్టివోసి సమీపంబు నంబునిన సహతారంబు నీడసె
క్రపాదం బాకుయితంబుగా నరువునసె అగి యెరియ్యారంబు
న సె సవి ట్టెటు జే మట మాఱి మఱికిం గాన గూఱ వీటులు
దుంట విలుకాని మోహ నశక్తి యుంజూపె నున్నయెడ

నై తేలె మొత్త ము నేపుడూఁటి పుచ్చుగ నాపు

కమనీయ నీలాలత ములుచూచి,

చిగురుటాకుల దాటుచి న్నఁబుచ్చుగఁజూచు

నాంధ్రుం ఘనెంపు హస్త ములుసూచి,

తరితుంభ వులుత్తి పుష్పిగా ను నొయ్య మనవు

మోరంపు నె తీరవ దా యుంబూచి

చంద్రునింబ మువెంపు సవయ నందనివెంపు

మొలక నవుల వు మోరంబుంబూచి

రస వయలు బృహదం బంధం బుద్ధుని

జ్ఞాన సింహ పాద గాలు కక్షైశ్చ నవ యుగము

కముల వయల నేలు పాద పద్మ యులు నూరు

వయ నికల బిక్కిలి నిలిగింప నొనె మనము.

కా. ఆ తద్భంగి పయంత్రియంబున విశ్వామిత్రుఁ జీర్జింపుడు

జేతః పద్మ కుంభం నునుస్సుగి భున్జి జేమోక్షి పత్తిర్జీరితా

నా తారా ద్రితి బంపి యిచ్చుట లతా తా వాస నీమణి ననూ

తాతంబ్రతినిఁ జేసె దోవ గణితం సంభూత సౌఖ్యంబు

క. మేనక యుగాను పంపి గిరి

దానక వయల గజ పయం దపయ దనమది యాన

బూనక యెక నాడై నను

మానక సుఖియంపురుండె నున్న క్షితి.

నో. ప్రసవ కాశ్యకుఁ గను పాపకర్మనివేత

సూనాస్త్రిఁ దనె డు దుర్గానివేత

నంబురగ ద్భ్రమిం దనుకి గాతునివేత

మన్ను కుం గను న స న్నాన్తివేత

శంబరాంత గుండ నో జొల్తు బిత్తునివేత

గం దర్బుఁ దను పలు గాకివేత

వంగ సంభవం దను నతి నిర్మల యనివేత

దర్బు కుం దను నా తతా యివేత

90.

జెడ్డువారల్గుగ ^{లదు} ధేబుగాఁజె ప్రవేల?

వేల్పు బేడం ప సెత బేవ వేళ్ళ జూబు

బూదరి యింజు నైన నా సవి జాతి బ్బుడు వ నెంపు

కొనితుని యిం ప వాఁడూ ధ్యేగ బ్బుడంబు.

క. ఈగతి వేయ పు ^{సతి వే?} సెంబెం

నాఁగను న గు య క్తాని నాడు నా తి క్తి నోర్పు

తే గు సాగగ మన్నుడు

జ్ఞాంగంబుల మన సు ద్భుక్తి జూంజిన పికపడి

క. ఆజీమిళక మరెగత

తేజవన పవన చరిత కైసర ధరాళి

పంజీవయ వలు ర మగత శ్లాం

గాళిగ ల్భంబు విమన గారల్భంబుడి

వ. బ్ర వేకింబి యిబ్బుం ద పంబున కునికొక మేనక యున వేర్చి నిసం

గమంబున నా క్త కూఁతుర్రుం గని యిప్పుడ బుపుట్టిన యిప్పురికి

పట్టి నల్లన ^{సేల్లి} పట్టి కనిపొయి మాలినీన దీక్షేత తంబున సేతతంబు

నలంబు పత్రింబులు సాత్తుగా నమర్చి మెత్త మెత్తన యుని

దివంబు న కరిగె నిచ్చుట.

క. బ్ర త్తబి ని క కుంపంబులు

తత్తనువున కెండ గాని బాంకర యుండో

మెత్తన యింకల జూగు గురు

నెత్తురుంగం దుష్టయినట్టే నెయ్యిమూల గుప్తయ్యును.

ఉ. అనది నొక్కనాడు ముదమారగఁగి పుట్టియిది నుగూఁదివి
జ్ఞానభవండు పుట్టినది సాధువలెఁబ్బడి కంక్షభంజకు
వ్వాసమునె యి నొడిగి యుచుకొనాడఁగాంచె శతుఁడపక్షర
క్షుని రుపద్రవస్థి తియెంసంగిన కాకతవర్తసంజవఁ.

వ. కాంచీ యది విశ్వామిత్ర. పేర్గొంటుంటు నాత్మజనసేవితుండగు కణ్ణ
మవలమనిత్రుండు గాధిపుత్రుని మేడిమైత్రయిలు దల్లితెలుగు
ని సంజ్ఞ మేడి కారుల్పించునుచె నొన నా వేల్పులుండు సెక
కి పుట్టినవెడికిల్లు యంత్ర మంబున కుండెల్లు శతుఁడరక్షి తయ
గుట యి: శతుఁడల యిను నామంబువెట్టి ప్రేమంబు సుంజెను
పుంబున్మ వాడన్మ ప్రకాతయ నభయ ప్రకాతయ నే యిచ్చ
లుంగ న్నలకు గురు పుత్రైరిఁడు దెలుగులు నావ్వుని పుంగవుని
యింద కలిగెఁగా వుననఁజు తంత్రయిలు నావ్వుని కరణుర
య్యెని దిశకుంచల వృత్తాంతంబుని యాధ్యంతంబును నే ^{యి}జ్ఞింగియ
న నమ్మ పేరి కాంచుండు నితాంత సుతాంతంబు సుందేనతాంత ^{యి}నా
మ్మ కాంచుండును నెరవ గిరికిల్లు రంబునకల బంధుక పుష్పమం
జరియిలు కొరకెఁగెంతోయి నలం కరించె.

గీ. అప్పుడు భూపతి పుని నాదరిం
చరమ సంధ్యవ సరమ య్యెసంయమింతి
తత్వితలు చెప్పి పుత్రైరె నాదనంగ.

రాదువేగపునడువు ము పొవ మనుయల

శ్లో. శంకా తమం పుండ్రం పై నీవడుగు బాంబు కృప్తి యలంబాప్సరసాం
గంత్వా క్రింతయితి కనిర్పయించు నై కెంరేత కౌనక సంగణం
నింతనా కెంత మంటు బూడంగి నే మోలాశర మృర్తిమం
పంకేజు హిమనా శుభయ్య బింబి శ్రీక బింబా భరిణ

మ. అసంపించివుచు సంతసింపురేయిం బారంగ సారంగణం
భనవం శాశ్రుణి యే సుచరాజి తులవర్షా కాల కాలంబుద
స్థనిత భావిన పదా భవినన నళ చర్మ కౌతూహల నిష్కృతని
స్థననిర్భగ్య నితాంతకాంత బహు సజ్జనాభింతతాంతగమ

క. కైల యమ వరదేశ

జాతెరావర దళనకేశి సమయించిగళ

తీలాలసిక్త దంపత్ర

భీలన జంబుగు చును కైచె బృహ వజ్రే

కా. అకార్యుల మూజు బభేతవదయిండ్లెవెను గంపింపగా

నాశు బంబురు బతివ్రాజుండు పురు తెలియః వేతనరక్తము

యోకార్యుల మృగింకు చర్మధర యోయగత్తయోయదిజా

భీకాబూయి పమ్మత్పిపుంక దప కావేయింబుంగేర్తింపంగి.

వ. అక్షిప్త వరు నియోక్తియి కార్థుల విస్మృక్తియింగనుం

నాని కారుణ్యవూక్తియి నునారాజు భీతచితస్కందైన

వారిను పచరింపురు శీఘ్రగమనంబున వచ్చు వచ్చిపుంబు

నడ్డగించు నప్పు డది నగరి వేటపులి యగుట దెలిసి మృ
గయు వెట్టు బిని నేమత్తిరి. బిని వలన నేయరాత్రును వనత
ను సత్తైంబులకు నపాయంబు పుట్టిన మవల పరాధులు
వచ్చు ననుచు నప్పు గరాజుంబట్టు తానబంధురగమనం
బున నిజ స్థుడా వారంబున కుం బినుచు దనమనంబున

క. తాప స కి ప్పుని లవితా

లంపంబుల నాశకుం తలా వృత్తాంతం

బేపారగ విసేయి నునా

శ్చైపాలుడు సంతపిలక సంతయింపఁజేసె

గీ. కన్యకైత్తియి వీర్యి ^{పై} గాక యేమి

కన్యకైత్తియి వీర్యి ^{పై} గాక యేమి

చెయత నామోద గూరిమి నేయిదేని

రెండు ప్పరితు కార్తి పూరించుచెట్లు

చ. గాన తాని తావి మూర్ఖుని క్రొవ్విరి యెల్లొక వత్రి సూరిక

యనిరత నంబు బివచ్చి జివి యు నని తేనియ, గోరుమోపిగి

ల్లని బి శురాకు, లావిత మిలం నికేతనమూలతాంగి, దా

ననుచు వత్తయే ఘనుఁడా యావిధియ వృషోలుగ నట్టివేసి

ఉ. ఆడదు గాని మాట మెకయింబుల నియత వీర్యుని ^{మూ} నా

యొడి నమాట వెల్లు విను వర్తివితా దను, నేను మూలనా

మూడదు గాని యెయింబు దసఁజూరినదా న నూ జూరులుండున

తొడలు నా పయంధ గులు పంద వుడెందము బెర్చెవేర్చగఁది
 ఉచ్చిపలాడ్డి కన్నవి మలాత్తిమ వాసి ని ప్ర ముని వత్తముక్
 ముచ్చిక కెక పొయి చను మానముగల్గుడు సత్సం తముక్
 వెచ్చాపుఁ గూ రుముల్ప రి డవింపఁగ నేరరు నేరరల్ప సం
 ప పుటులంబు తై మె అయి పచ్చనిరూపుల క్రైశ్లులుండఁగఁ
 ముని కురంబు రి నెంసలుట నున్మరెమట. పక్కల్లి విర్మల్ల ఘటా
 దతల్లా రంబునఁ గెంపు మాస్తయలు గవలు క్కరింప నంసంబులిం
 దుత జూ అం బును క్కాయి అయి వడి సం క్కైశ్లింబి కంపింపఁ బా
 నెంక కేలిం దు అు మాం పక్షింబు పలువక్కింబుల్లంబు నొలక క్కదో
 వ. అనురుపే చ్చెలువ చెలువంబు జనమనంబున నున్మరెమట వి యు
 చ్చెల్లుట వాసి మగుడి మూలంబు నిలుమరుని వ్వి అపడురు (బ్రా)
 ద్ధి వంతన నుం డానురు (చె ద్ధి స తిం నాండా క ద వ్వుగ మనింపురు
 ని త్తూరు పునిగుడిం బురు సె త్తుకెలకు వేలంబున్మరెమట కి ద పసి
 కూడికి మనంబుచ్చి యెరికి దురంబి నతరణి డరణి నాంబుకుం
 దు ప్ర వేశింబు.

మ. తనకు శకుం తలావదన దర్శన యుంతు కువి ఘ్న మూరం
 ప్తిన ప్నోచ్చూయ యును చెంపుడు గావు నవేరి కంక్ష్ర మ్మి
 దనెవ వు వెట్టి యెమటంబు ద ప్పుగఁగట్టి యు భాపరాధ. దం
 దనవెలునరింబె నుత్తమ జనంబులు మంపరన శ్చ తా పముక్

౧. అవని పతి యిచ్చి డివలన వరును వెలు

యవరే సంద్యభివందనంబావరించి

యలూ ఘ్రమమును దీర్ఘమునుగాననుసల్పరమును

సంయుచింతుకు మారిక సంస్కరించి.

సో పిటవ వచ్చినదానిక నిలిచి యెక్కిరియించి

పుట్టుకుదెలియదు యుక్తి పుట్టి

బుట్టినీ యుదదేల పూర్ణావరంబులు

మూలించి విడువకపోవక పట్టె

బుట్టినీ గమనసంభ్రమపొక కారణంబు

మదరి పాటుగనేల యుదవిసాసే

మొచ్చరానే మాటు సుద్ధి వంపకయింక

జనుదెంచె నెక్కిరియించి రమసంధ్య

విఘ్నములు పెక్కువలె సంభవించజేసి

తెలువగని కన్యల కవదీర్చకుండు

నదయుడై విశ్రితంబువెలుదలివాని

పొకమందలూగ్రు పతకపావనెత్తి

క. అనిదైవ ము దూరంబుండన

మనమెల్లను ^{జూరి} నొల్ల నొనిన మానిన తరుసే.

చనచర్చలు వాలసలగా

చనములుజూరవనముమానసమునలరి పన్.

ఉ. మజ్జన శ్లో జనత్రయముమాని పేలించి యరూరికంబునన్

శిశ్మము నాండకాండకని గంటలుగా జూచి యింక యెప్పుడు
 బండ్లకు తోరనిక. వనభావములు పలకాంపురంబుగా
 సజ్జి కూ జేరి యుండె నృప సంద్రుడు సాంగ్రవియోగదేవనాగి

క. అపొళవేన్ది నగర

తల్లె పల్ల జూడు వ్రయెడకుంజనపున జేరం

గావచ్చిన మాండపుడు

భావముడెలియంగ వలసి పరివర సౌత్తిక.

క. వనమునకు నాంబియెరిగితి

జెన నాయుకయ పువనను శంకించే నాయిల

మునివరు పేమి పరాభవ

మొనరించు నా గుండె పువనపు విశ్వాంశు

చ. మనమున జంతుగల్గినను మాన్చె గనె నది మంత్రశక్తిచే

మునలయ ను జ్ఞగల్గినను ముందజ్ఞికి మనసేమలుగనికా

ననములు గుత్తయిచ్చి జెన నంబుగ జేసిన కందములము

దిని యెంచు వారు గాగ నయిదెంచి వశం వదు తాడు రంధ్రము

చ. దిని కింత బంతయెల్ల? బిగతి యెల్ల గలిగినా పంజి సేవకుండుని జ్ఞ

వియంతు నశక్తుండు నుంబులె నుండు బే పితృభావంబుని నసాధు

జెన పాప కుండు విదూష మనకిట్లు నియె

గి పాపంప యాడవు నేకుండె పుక వుదారి

పుత్త నాప నమెల్లు గావించు పేర్లు

మచ్చునాటవ వాడవు మంత్రనంబు

బూద మనీకనీరస నగుచున్నావు

మ మదనాగాతి సహంనుఁగాశ్రయ మహా మోహంబు సేవింపసగ

వచ్చున మారంజిని యుక్తిమంబు వననీ మంగంటి వాల్మంటిదా

యిద నీలాలకఁగంబు కంఠిఁగిరి జీయ నంబుయోజాననన్

సదసవుం శయి నెలయ రెండర సుధా నంబాశ్రయించు శరణ్

ని నింజుఁజిందురునకు నెత్తు పలపును

నద్దంపుఁబూలపు ను నచ్చెనెని

కరి కుంభములకు బంగారు తార్పులయెప్పు

శత్రుఁలంగ ములవిప్పుజరిగెనెని

యారలఁజి కంబు ములకుఁగ రజంబునునుజాబుఁ

దూఁజీర ముల మేలుదారికెనెని

సరసి శౌఠ ముల ముఁజిం ద్రుఁజుంపును

జిగురాకు సాంపును జేరెనెని

చపల లోచన వెయ్యి ముఁగి యువచ్చు

నింతి పాచిండ్ల దెరాయి తానీడు వచ్చు

వనిత యలలు దృఢంబుకొనెన యువచ్చు

జింఁది ముఁగి పొద యుగమ తానవ తు వచ్చు

వలెని ముఁగియు నాపాద శిరస మంతంబు వర్జించును త్కంఠ

నారాజ కంఠీరవుండు వరాంధ వ్యయిండు చలంపుపెకవిను

98

మని యిట్లు నియె

ని. పేద పట్టుచు గుర్రాకు నొడుగులు గొనివచ్చు

చరణాద్భయంబుగా నవదరించి

సంతల్పు సంజాప్త జెయి తావం కలుదెచ్చి

జింధంబులు గంబుగానం ఘటించి

దుగ్ధాబ్ధి మనుమని మూలకరవులు దెచ్చి

యూరు యుగంబుగాను పవరించి

శ్రీదేవి సుతు పొందు సేవ న మూదెచ్చి

జిఘన పత్రంబుగాన యరించి

నీరరుహ సూతి శేషాంగనిర్మితా

దగిన యివి పైక కనక క్రిపత్రవలు న నిరతు

గదమ గలుగని వలెలు వెచ్చి యును విపి యు

మధ్యమును నారన యొన వర్తన వతితి

ని. ప్రపంచస్త్రి వరయి విబులు వ్రాసిన సుతి

చిసరువారనకు గంజీరనాభి

వేరాహ బలాంక్షము వ్రాసి మూసిన బంగారు

బరణులు త్పల గంధీసు రుకురువులు

యెరివనా మర భూరుహమున దిగిన యూద

లరవింద వదనకు గరయగుంబు

సౌందర్య బలధిరానంబు దింపిన పాంశు

జి స్థంబు వీనలూచనగళంబు

వ.ద న మ ను తావ్ర పల్లి జెల్లంబుకైన

విశద కెక్కిత వయలు తేమదశనపంక్తి

శంబు రాంరాతి సామతి జ్ఞిసాంబ్బిపదవి

యిదిగులాలలక కంజిగురంకు చెదవి.

గీ. జిష్టసంబును తూలుకంరు నిష్టితిల్లి

సతి మిఠాడ ను నెరావంజీజంబులలక

మానసక్తైత్రవయలు కున్మిమదనూడనెడు

కర్షకు నకింతినాసిత తనతహంలయ.

క. శ్రీకమలశృంగ పయకెంఱు వి

లగాతింపఁగదీపతళకలుకనుంగవయం

తైకాది వారి నసస్యపు

రెతలు నాబానులు సుందరికి జెలుప్రంబు.

గీ. మహిమతేర్తి కనుం తలామంబు వారికి

బాల నమ్మదక ద్విపవయలనుగలుగ

రనుచు త్రులు సుసంజ్ఞల నతివయంబు

దామ్మదులు రెండు విధిలుంఁచెదవ్విబూవి.

క. బావేందు నిష్టైతి విరవల

పాశెవలు వెట్టుకాని వేళఁబరికింపులుదా

వేలము తోసిన పాలిక

బావిత వారి నీలకేతవ శంఖ ము రుద్ర

గీ. పదుపు రాజు శుకప్రవృత్తాంబులను

దామరసవేత్త్ర వదన మధ్యయన గృహంబు

గాంబుల యవచ్చుకొకిల నాంబులు

నాచితంఠంబుల ప సంగీతశాల:

ఉ. కన్యల తీర్థ జక్ర మొగంబు మెంబుంగును జొకళయిరె

జన్మల మింబునెన్నడుము సంకయిరెయి మొని యిందవర్ణ

పెన్నె జివేరి సాంపు ము రిపెంబును జిన్న మొవి కెంపు^ల

వస్త్రేలుగాని కాపుర వంబులు వన్మియిలంబు లాం గిరె

మనవల నన్వేష యోధి జత్తమను మంజా నాదీతింబుకొక

పవనాకిం దతి తలిడు గజ జేతు యిబ్బు తామగుం బిబ్బున

రవవిం నొకి టిరెముల్ల రే వసార త్రాకరంబును

శ్మవ ముంబూ దిన లక్ష్మి గావల యు నాపకాక్షి భావింపంగ

ఉ. జత్తరువుక విభింబ మజి జీవము వ్రేసె మోరూపసంపద

జత్తమునందలంబులు సృజించె మెరెంబును జిచ్చ సేయిగా

జత్తరు వందు నాకరణి చెల్లివలు గల్గు దనవృత్తు శ్రే

జత్తమునందలంబులు సృజించె తామవలూ కావలూదరి

కా ఆదింబింబులు బంత్రికారులు నయ్యిబ్బు సంగిల్లించె నొ

వేదే కంబులు చెల్లివలె అనియింబులు వలె జేసె నొ

కా దే వైత్రికు వాపురెల్ల మొని యొకం పద విని ర్నిరె నొ

వేదా భర్తృస జిడుండబుండెటుల గానింగు నేదీయొక్కటి.
 నీ పాదల వలు న్యేటి లోపల సంజ్ఞావిరియిన.

జలజాతన యునల చక్కెరనము.

జెంబులం లితి తల ~~జు~~ జననంబు గాంచిన

దృవళమొదనల సొందర్శలిష్టి
 మృతాంశు తళల యరిండా విర్భు విరియిన
 నీల వేణుల రామణి యుతంబు.

బుంత్రైత్తుకొంకం దమలు నేల యొట్టు వే దవిన

లా వచ్చి వతులవిలాస రేఖ.

నరస బుని యొంతుకొండంబున నుస మున్న
 వంబు నాం దిన యుగు రాజి వదనయెలువు
 గుప్పలగాఁ జొసి మునితన్సరెయిప్పుతాన
 వాని దల పొయి నా రాంలకౌస వే వితి.

కా. ఆదా లుం నను దాని యుజగుమంగంబుగల్గు పొలింట్లవేం.

కావే జేరు బయో తనరావిలసనం బా యెప్పు నే జెట్టివక
 రై వారంబు గుఁ గాని యుయ్యేదకి గోతంపంబు తొలగూ దనా

వేం పుట్టింపదె యిత్తు కనునకు నయ్యెట్లు క్తివీక్షింపనక

వ. లిని త దీయి రేఖా విలాస విప్రీమంబులు పుసంగింబు తానులు

మొండె జుంగత ము పొ విభుంబుండె. అంత నిక్కదనాత్రుమవకం

బున శతుంతులయం దారున పల్లవ విప్రు వివలన రాము తనజెన్న

⑥ కారం బుధి గినవిధ్యులును, దదాకర్ణవంబునని రస్త్ర సంతకంబు
 తైల ర్ణకంబున బుధి ముఖంబున గమనించుట లులు, దదవసరంబున
 నకాండంబునాఁ జెడ్డపుం దలకంబువచ్చుట లులు, నాకారూఢ లంబు
 నావపుంబు నుంబునిరాజు కారూఢ లంబుగ గొనివచ్చుట లులు, నా
 ల్లానన లులపర సంధ్యసమ లులంబునం పాత్రవ్వంబును బులులు, బ్ర
 త్తి వచనంబులకు నెడవై కుండుట లులు, జెప్పిన దనమనంబున.

గీ నరవరుం దస్మదీయ జిన్నత్రీమంబు

వినుట నాపుణ్య షుయ్యోని వృనములుగాని

కెన్నఁడును వేని కారూఢ లపెట్లు వచ్చె

నరయరా కుండ నరితల్పై నామృతంబు.

క. ఎప్పుడతా యొనిశివను

నెప్పు (దక్షిణ తల్లి వాటం హృద) యెఱుఁగెను

చెప్పుడ కాయల ముట నా

కెప్పుడ కాయల గుఱియై యెరుగుర గుటనుబట్టి

మ. చె ముటంజె క్కలు బాంగళింప ముఖరా జీవంబు వాదంగ సో

లము (నది తొప్పట మొంగనక్క గవ నోటి) వెరావి నిటుట్టు లు

గమలులం దల్లి ముఁజేరుమని విశ్వాని రాతల్లరుమఁ జూడబ్బు

రము నంబువచ్చును పర్థ మునవిరవం గల్గి వుండి గండుమఁ

మ. ముఁజు కల్పి కర నిర్ణయ వనము (మం) దింపఁగా మంజుల

గలవం గాల్చిన లుండఁగండు సుమనః కుండ ప్రకాశంబు

జేబువెట్లం జేదతుండ నవ్విభునురస్సేమంబుఁదాఁదాఁదెన్నం
గలులూఁదైనను గల్గు సెక్తామనియెక్క (బాస్తిజీనాస్సెట్టె)

శి. ఆమందల న్పయి రాజమంధ్రవయని పాంశాసించి బన్యంగవే
బూంబుంగన్యల నీరునింబుఁదల యుంబుడిమొను శల్యన్యవే
త్రైయేదీ వేయను నవ్వును స్ఫురను బూవంగంబునింబు భృత్తి
(గంబుడి బూన్యం గనుంబునింబు పేద) బన్యగామంధ్రరాజ్యట్టె

వ. ఇన్విధులును.

గో. అబాది విరవరగ్నిరామను నిబాదుమదన

బాణ పేదన నింతియింబురి తపింప

ప్రివర్ణ కల్పంబు ప్రివేనా (రాత్రివేగ

నెట్టకేలిను నంతట నిమరదు పెట్టియె.

శు. నాగామా వ్రీకుమార! మారమణ మున్నతీక! శ్రీకంఠ బూ

దంగంగంసన్నతీక్రి! క్రితనీరుంబు పేలిని నిర్ణితు వాక్

అన్య

మాన్యంబు (బూంబు) బుబుగర్ష! గర్ష సుబీవా (బూంబు) గ్న! బూన్యసభర

త్యగిగొద్దీమనర బూంబు! బూంబునహివ వ్యాపార పారంగతా

త. తవితాకల్పకల వికా

నవపుష్పమరంద పారణామధుపనిబు.

శ్రీ వణేంబ్రియ సకలజగ

ర్ష వనత మోదీప క్రితాసురమూర్తి!

ప్రశ్న (అన్యమా వ్రీకుమారంబురా అన్య) బీలబంధుకల్పద్రవరా

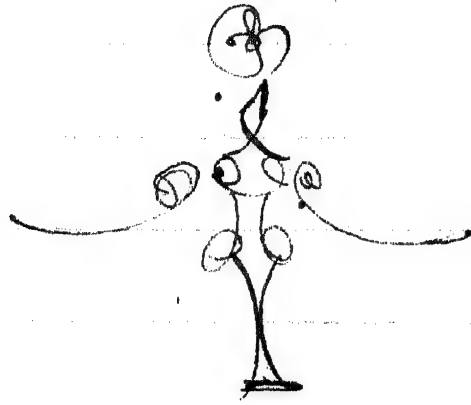
104

సమస్త జన సమైక్యతా సమర్థిత ప్రజాస్వామ్యం !
అమర్యత తపనీధరా లభ్యత పదారవిధ భూమి
సమంత మధుత్రితా సతత పూతన భీమిణి

గా. భీ. మ.

ఇది శ్రీ భారతీ చిత్త గురువరణం కరుణాలక్ష్మి సిద్ధ సార
స్వత ప దత్త గాదయం మాంజీ ప్రతి శ్రీ రాధికా
మర వీర భద్ర ప్రణామం జ్ఞాన శృంగార
శా కుల లతా వ్రంజు నందం
శ్రీ లీల యం శాన్

మే

పు తియ్యల కట్టె సవలు

క. శ్రీ కర పతి హింసకారసి

శాతర శాంధ్యర్చిబంధు. స త్తవిజినప
 ద్భూతర సూర్యిపయో.ర
 త్తాతర గాంధీర్న వెన్నయిప్రభువార్చి!

క. దిన నాథుండు పయింబన

దిననాథుండు పయింబన సంతాపితుల
 బ్ధను బీర్జిలయన్త సమయం
 యునసనా విజ్ఞుండు వచ్చి ముకుళితకరుడై

గీ తెలఁబ గొల్లు దఁజూయిన తాఁడి సమవయ
 నేఁటి ~~క~~ వేఁటకు మృగవయలుగారి పమనయ
 వేడ్తతా వచ్చియింతారు వేఁట కాంక్ష

వేగవిచ్చెయి పునినలబ్ధి విజృంభం

నీ కెవ్వల నుద కంబు గొరొడి వేఁవలు

గల్గుత్రీదింప నీ కాసరవలు

దంశత్రం కురమల మున్నెట్రవిజ్ఞుజియింబు ?

..... కునీ వృత్తినుండని సూతర వలు

నదు పొర మొసి ముత్త న్నను వేడి నీడల

నెమరు నెట్టును నుండ నీ మృగములు
 నష్టర శాస్త్రబంధ నిర్మలైయు నానంది
 గవినె ననుండ నీకార్యకంబు

వలలు బాగులు గావేయి కులవయ మగుశుఁ
 బిట్టణమునకు సకలంబువెట్టియైనపు
 పనుపు మృగ యులఁ దమ పమ వల్లియలకుఁ
 జాలు మృగ యిం దివఁ రవిశతి మ సుమము.

గీ. అత్రివరాంతిక వయన వేడితయ మహాతంబు
 శ్రీమయ నొడు సురేశ్వరు ట్టెపును నిరత నివి
 మునులఁ బాడుఁ గని వారల నను నయిం
 వి దవఁ బురి కౌశు దెంబులు మృగ దయకరవలె.

వశే మిక్తత నుండు దివసంబుల నాత్రి మంబులకు రాయది గామం
 డమ దీయిం న్నరి దనంబును సారథి యును, నిపు మాండ వృం
 డును గతి ప యిం ద్త పరి బి నంబును దక్క దక్కిన త తాంగ మాతం
 గమ రంగ ప దాతి వర్గంబు దుర్గంబు సేతను పు మని నన తం దును న
 ట్ల కావిం పనెట్లు స కల సై న్నంబు నుం గరిపురి కనియి యిం దా జ్ఞాత్త
 ముండు బిత్తంబు కకుం తల యిత్తంబు పోసి తీర్చు మాటల మాండ
 వ్రసె నా ప మల తాళ్ల నేమెని ప్రసంగంబు జరుపుట రెండె నయ్య
 వసరంబున.

స వి న యం యు నఁ గృ త న మ స్మ రు డ్దై నః

ధ రణి ప తి వేళి మం య త్కై త వ య య థే ష్ఠి

వ రు స నా సో ను త్రై వృ య వా క్తృ ము ల ను.

మ అ తి కా త్రం బ ను పో రి టి మ ఇ వ య ని యం బుం వి ఘృ తై ర త యో త్రి మం

బు త ప స్పృ వో భా న దా తి కం ఘ న కు మ య్యం బె ష్ఠి పు త్తై ర వ

భృ తి మి యో య తి ను ల్ల స ద్వి జ యం ల క్ష్యే కా వి వ యో య తి కం

గ్ర మ సం ర క్ష యో న ద్ద కా వ ల యు న క్ష త్రి వం కా గ్రిణి!

మథ. సో భ కా త్రి వ ము ల్గై శై భ వ చ త్రి వా క్త ర శ్రిం త ము

స్తం భ న క్షే మ క్రి త్త వ ల్ల భా దా న వా క్తి త ఘో రి కా

త్వం భి క్షం త వి రా జి త భృ ప కుం బి ని ధ ర బంధు దా

స్తం భా సం భృ త భా మి మం త ర సంగ రో ర గ కుం ద బా!

క. ఘో రా ప న బాణ త ను

బాణ క్ష పాణ ము ల ఘో ర భ స్కృ త వై నీ

దే వాం త కు ల బి రా ద గు ర

నౌ ణ ప కు ర్మ ము న వ ల గు త్రి తం వి ఘ్న త ర్మ వ.

క అ న ఘం త్రి న ధ్మి కా క ని

జ న ప తి యా త్తై ని న రు ల స న్మా న వ య త్రి

ర ని ర ఘో ర త ప టు సా

ధ న సం ప ద సాం పు గా ర భ స్కృ త గు ర్మ వ.

వ ప పో శి మం బు ల గు ప వ స స వా క్త ర నా రి కై శ య ర్మ ర విం బు

యోజిత రంభాకపి త్త కర్తృధూతింతుక సౌగంధికాని సుగంధ బంధు
 ర్థలంబులును, సుధిపిస్తామి దూసర బియ్యంబు, నివృతివన్దు
 గునుసు యాదలాదిగాఁ గలుగు వన్దా న్దంబులు ముదియిలఁ జూ
 వన్దుల జ్ఞాపిమిని తదవి తదభి కాచందన సీందన మరు వకాంగు
 కురువకాత్రాత పూగ పునానాగళూర్ణ భర్తుర సజ్జితార్జున
 శిశు స్త్రీసౌత ధగుగ్గులు మధుకాంత వ్యాధికింతుక శింశుప బూత జం
 బీరూచుంబర తదంబ వంబుల మంజరాశన కరంజి భల్లత కిసల్ల
 కీరి రిబిల్లిబిల్లి ప్రముఖ వివిధ విటపి కైంతుర కైతి శత్రీధా
 మైతిశ కంకళలవంత కపింజర బుంబ లీట తపాత పారావత శారి
 కా శుకపిత శిఖావళావళి ముఖరి తంబగు వనంబుత్రివేళియిలి
 చపల విపుల తపిలంఘనంబులు గరు వలి తాం కులం బాయికరా
 లుపండ్ల నవిని తొరగ గుననేత విధిస్థాదు రసంబులుపెను వధక
 తైపండి పగివిన కానేనీ క్షుదంక ప్రకాండంబు లంబ ల్పనిర్మత్తంబు
 లగు ముక్తా ఫల రాసులస్త్రాఞ్జారవిరి పరవం దామ్రోవర్ణ స్థల వికే
 షంబు నల్లిన యింబు నల్లరామ ప్రదోషంబులు గనుంగు నుయం
 జినియని చాపస పరిష దుపనిష దుప బృంహింప బ్రహ్మ విద్యాతర్క ఫక్తి
 కావర్తతీ వనూతన క్రితి సుతగా రవంబులను నిష్ఠాను బద్ధవు
 ద్ధముని ప ద్యాను సారి విద్యాద్వి వటుక పటువలుషాచ్ఛారి
 పేదనాదంబులు గర్జనాచరంబు వైన నాతర్కాంత వికలంబరే
 బంధుంబుల వరదం బుదిగ్గి యిరిగి.

భూవజ్రాంతి వీణావిగ్రహంబులు

నిటల లూచవుని మాంజుట యొడన్

నగరాని కాదండు నా మాం తరంబులు

బ్రమ డాది పతిబహిః పాతానములను

ఫణి కులాది పధరు నను పాతిన ములను

దనుసు పట్టణభేదను విని మయి ముల

బుంబులా కాంతి పట్టము భక్తతరులు

గాత్రిని నిలువ జేవు సద్దాన కమంమంబులను

వ. కాంబి రెండు మాంబకంబు కి తగాత్రిండునం, ననుంజానంద సిష్టాన
సేవలనిత్రుండును నై యాజ్ఞాత్రి కజత్రుండు దాకు నుండు నాంబ
క్రి తాదేచ్చిన వస్త్రధరితా మ్మోయులు ముందాటంబెట్టి వినయి వినమి
తస్మత్తుండై నిలిచిన నామ మాంబులు ప్రామాంబులై యారాంబు
భుని యొడ నెడ మాంబులు కెనినై త్రియిలంగ రుణములు జేసియు
బి తాప నంబున నా నీనం గానింబి మాన్తవర్తులు తెత్తి యాతని వ
దన పర్వంబు వ లూకిం పులు వచ్చు గుంబులగు ను న్నామ గురవా
కేంబులు త్రిస్త్ర తింబి.

సో సప్తస్య స్త్రీ వశిష్టాశ్చ లక్ష్మి కాస్త్ర జరత్న

క్రీరస్తు సమరనిష్ఠిత సనత్త!

క్షీరబు యు రస్త్ర పుష్పజీవన స్తుత శీల!

కల్యాణమస్తు విత్రిమ వికాళ!

విశ్వభృమిస్తు భక్త్యానోతహస్థేధ.

సమధితోమస్తు రస్త్రసత్వసంభ!

సౌభాగ్యమస్తు సజ్జనబూతవనశ్చేతి.

విశ్వతేలాదిజయోస్తు విమతశ్చేతి

భూవినతకీర్తిరస్త్రసత్వసంభాగితే

సంపదజివృద్ధిరస్త్రవిశ్వసృకేస్త్ర

కత్తివిజ్ఞప్రోస్తు ప్రకారమతప్రవీష

సగతిభవ^{వాంఛ}జ్ఞాన^యరా^యమృత్యుతభూప!

౪. అనిమతాయుర్యేషుతే ఆఘోర

మనులభినవవేదమంత్రములదీవనయ్య

మనుమనియోధ్యభభూపతి

మనుమనిదీవించిసంప్రమనమానసమై.

౫. కానిచనిరానూసాలకులకుంజిగునాత్రితరణివయో

భునకుకగర్భతమనతికత్తి^{ప్రేక్ష}తవేష్టరపల్లవావళి?

వినుతవిశిత్తతేరాగణపవిత్రపదంబునగొనితాంబా

వనవిహితావిధూర్ణకుభావస్త్రవికాలకుయజ్ఞకాలకు

౬. ఆరామనకెప్పించి

దీరాజినమయసువాసినీజనవలులయె

గౌరవమననంతతప

హారములచిరజ్ఞానముగంధాక్షతముల

వ. ఇష్టిభంబున నీవార వయస్థిం పరులగు తాప సులు రామునిసంప్ర
వృష్ట వృష్ట యయింజెసి.

నీ. సవన త్రియం లక్ష్మీసంప్రతి త్రింప

వేదొక్తి గర్భన నేదియూపి,

క్రొత్త వత్తు ముదారనింప దేజ్జిన యెట్టి

సమిదా జ్ఞానర్థ సంచయింపయింజెసి,

తలుష సంఘమున కు గళవయింజెసి యెట్టి

బంధురకత యింపంబుంజెసి,

యింజెసి రంబున క్షేనన మరా నతికిన్జెన

యదవల వేల్పు గజాయ పశుభూషణి

శుభ్ర తర్కాల్ల ~~యి~~ ^{యి} కాల మున్నముసల

హరిణావస్థ లతామయింజెసి

సాధన త్రితరవయింజెసి సాధన వచన

తలకత వైద నాత్మ్యం శకంబుయింజెసి.

వ. నేడు మొదలు సప్తరా త్రియంబు సప్తతంబున సరంతరాయం

బున గావలయింజెసి తమవొ శరంబున బరతనంబుంజెసి

సంబంధ వత్తింపు బంధునింబులకు దగిన తాంబున రక్షణంబు

వలయ ననిన నక్తుంజెసి వల్ల బంధు మెప్పుగంజెసి భీరస్వినం

బున.

క. రక్షణ బంధు మెలనవన :

114.

మూనవేంద్రుడ న నృసా మూ న్నమయిడు
సవనరక్షణంసెయి దుష్టం తుడగిప
వచ్చి యి న్నాడు మునిత పావనమునందు
చింతామల త్పంబు చెలియగ నే జొరలక్కి

నిధు పానట్టి తి సి గ్గులజెలయి
జెలియ విత్తాదృష్టి శీల తాంగనిమయి
అశున వాచా వృత్తి సేంపులజెలయి
జిత్త తై కల్పంబులజెలయి బ్రహ్మ శాశ్వతి
జుర వధూనం సర్వ జైసింజెలయి

జెలియ నెంతాదు ముతప జ్ఞి స్థిర సమాధి స్థితి
గామకల్పము విజృంభణజెలయి

మరిల మానవా శ్రేయస్స గ్గుణములజెలియ
నసమ విద్యాదివాదంబు యిస నయిజెలియ
పవిత్ర కార్యంబు పోషణ పంతులజెలియ
దమకమెప్పుడు పునిక నెంతాదు నునకు.

వ. దుష్టంతుం దలంతులంబావు వారీడు గాండరి. పొంది మాంపు
ల్లవేడియిం పక మూలకుతన్మల వారీడు వచ్చి నడిచి పుడుదండు.

వియల్చురులకుం దెలాడువచ్చినపొజ నాహం వక్రిడ నడని బావలు
బలంబు నుంజలంబును శౌర్యంబును, లేవయింజెవయిం దెంత
సుతంపు నునెంతాదు సెంతాదు నుగల్గును ముల్గును వెలుగును

జెన్నం బేడు దినంబులున్నయిది. యిది యియనుంగుండు. నత్తంబరు
 లప్పెనమనకు శక్తియగులంబు దివసంబున జెవంబు నప్పుజ్జెయ్యు
 డుమాపు తదియై శ్రావంబుఁ జూపుకమనిన నట్లుకాకయని
 యెట్టుకెలకుం గర్హించుమీది కాకే యుచిగి యుకటంబెట్టిన
 యుచిం యుచుకే నిక్కచ్చి సంబులు నిగుచించుచు వాసవారాతి
 నిలువకేయిన్ద్ర సప్తవర్షం దగుమనుండె నంత నిక్రమనాశ్రమంబున
 గొ. (ప) థ మ సవనత్రియలు సుసంపన్నులైన
 మునులు భూమిపాఠులనివెంటి జనవరేల్లె.
 యుక్తతంజైన శ్రావణియగు క్షణ మున
 నధ్వరమయింకె నంత రా యింబుకేత.

చ లిలసి తివేంత యొనియును నాక క్షణ నామి వాంఛించేవెట్టి
 శ్లోల ములుగెట్టి యిట్టి సవనత్రియల మాసజి జాతగల్గి
 చ్చూల జని విక్రమింపునపు సచంద్రును పొత్తుని యుంప నత్తప
 స్ఫులికు నమ స్త్రీంబు నలఁజూచు విజాగ మునైన నాత్మఁగో.

ఉ. సావననాజ్ఞ యిట్టిత పొత్తును విండు కర్మ పరామర్శ
 గో విజావంబు నన్నవచునె యిత యెడిగి నతంతుడు యుక్త
 కేలవని యుంట్టి కేజగుచుండు తనయైకై కాని యిట్లగింబునెయి
 తానగు వింబ నేయింపె నంత కరంబులగుండె గాడగో

స. రవులుకెట్టును సప్త పావలతొర యెట్టు
 కై వరాగ్ని పక్షి కంఠం శ్రవ మయిదు

116.

మౌన శింషా నా బోలు బెవి నూడి వె అపింప

మూనునూ మరు నింతి జూగి బెంతి

పరుల తొడుత దూట పలుకాడ కుంజంగ

వా కట్టు నెం మంత్ర వాదిని యక

తెరువ కట్టి కట్టంగ మరుని కింతరులకు

గూరి కలు దేవు నెం కౌకిలంబు

జూవ జుని బెత సెప్ప కప వను బెత

దూల పోవ క యిల బెత దాట్రి పడక

యిల కబె దాట్రి గత కౌకిల వుబెత

గాని గాత కౌకిల వల గన నెంబు

వ. ఈ దే కల బర్ల కాల నాది కాం మోచన నిలువ తమ నె చనగా

నె యం బెంబు నె నా న బెంబు కిం బెన.

నె. కుం తలంబుల పెరి కెద మ తు వేర్ల కలను

గాని యగ న్మల పెరి గండు బెల

బెన్మ గుంబుల పెరి బెత్రి వా కంబుల

హస్త ద్భయి వు పెరి యి బ్భు వులను

ద్రి వ కి కెల్ల పెరి న వ వీక ములను

నత నా బి పెరి నె న్మది మి ను దిని.

కలి మంబుల వు పెరి ఘన స్థిత బెన్మ కి

నెం ములంబుల పెరి కల ర్మ వులను

గుచిల్పెన శకుంతలారూప మురసి
 నీడులాదింప కుంఠిన నెట్లువాయి
 దల్లి తానంగక ర్తణాల నావ దవన
 మప్తమైన సమరాళ తావత్తరము:

శ్రీ కృతి లుచోడితి కృత్యయలంగూది శకుంతలమేలకూది సాం
 పాదేడు పల్లవుంగు దర మానవుల కితి కలంకుంప న
 య్యిరి కలంగ మంగళులయిం పున గల్గుతలైని యుష్మత్
 సౌరిక లంగ గూచనచిత్రం కితి నను పారదౌ సదక్

౧. ఆరామచ బలపెంతు

నారామ శ్రీద మాటలాది కౌనను భూ

సారఫలములు ను జి ఘన

సారఫలములు కలయి నె నగు నల్లంబై యి

౨. ఆకర్షించు కౌనులు సొక్కతా కుంఠించు నొకటి యి

లకింపును ననంగక నె నెలాగ నంబునా కింబుకెన్. యెదం

గాతయని తొలితొడివ కుంఠిని ని గూర్చి వృత్తి నీక్షింపు నప్పు

డం పక వున్న హృద్ధా త ఇల్ల శింజి గాన మానస యుగళకు

తల నల్లని కి హాన దున్న కు ము ద కు వలయ సొగంధి కారవిం

నిష్కంధ మకరంద బుడు సందోహం శబజానంబున నిగుడారు

నీరు దొలంబు నాగల కెలంకు కెలంకు ను ఖల్లవ స ముల్లసి తంబు

సహకారంబు వీడ మ వృంపు దీనే యొవరి లుష్కరి సెప్పెడి

యి^య యోగం గు వీరి వదనెం పై నగు కి నలయంబులం బాపుగానమచ్చి
యిచ్చుతికింనానివచ్చి.

సీ. కడ తోతు లా విసన తల్వారదళముల

దలగడ ఇళ్ల లందముగడ పోర్చి

వీరిది బుచ్చెద గీసి మృదువు గాఁజేసిన

దిమల మృణాలి వర వయలు పై

పూదేనే బుదనిచ్చి పుష్పాది మేదింబి

కలఁగొన మొన పోల్చునలంది

చువ పేట్టిన త్రుత్త విలసి ప్త్రవయలును

దూరవృక్ష గాఁ బను దూయిగాట్టి

బరణముల తేత ఇష్టములు మోజూలు దాడిది

తొలి శారంబున గురివేయి కమరుగచ్చి

పొగడ బను గెండ్లి మట్టెలు శోభిస్తవిరులు

బాలు నా బును దిక్క లలాదసి వైరి.

క. త్రినసూయి యును త్రియింవద

యినుగెంద విరాకు సురజి యొయ్యి నక్షత్రాన్

భేదిన బామరములు నాని

యినువార గవి సరదాప మగ్గలవేనాన్

క. త్రినసూయి త్రియింవద తా

మనమీచంద ముననిన్యమూప బునావేన్

వని తకు శీతల కృత్యము

లృ. నరింపుమునున్న వంశ ముడుగని పనిగాన్.

శీ. నయిమొకిముత యైన గానంబుడడు

చటవ మందులకై చ్చీంబు సంభవిత

యి నుడుగు ^{నిలువు} దొని నీర య్యై నింతి మేన

నుత కతకు సంతాప మగ్గవించె.

క. వెలదికి మనమొనరించెడు

చలువ లురవిమోన నైన కై త్తీమమెంబున్

పటములు పోయి నునేటికి

వతి గాని వణకాడు చుండు పై తాళిలుండన్.

ఉ. వొసర కాచుకొనెదమువోయిన బంగుల కై త్తీమమమన్

వెసవి పట్టి మానిలము పేడిమితన్మను వాది గగ్గి మో

డ్రొసము బీర్లు మైయిగగుఁ డూపము వెట్టిన తాళిలుబ్బున్

త్యాస సమీరణంబు వడ చల్లు మొనంగెగఁగఁగి పై పయిన్.

క. చదువు ^{బ్ర}విని యిండు చుమి

యిడ వడ విరవో ద్ర కార మని యూపన్

సుదతి కలుగ ననె అంగదు

తదినె న్మడు దినదు తెల్లి కళలందైనన్

వ. ఇది మొవి మూయి యొక వా! తాత కాత్రి పడుచుంట్రింతును

శోకువకొండు మనమీ పూరింబు యిప్పు పోలి విని యునగ్గులు

వేదిమయ్య నేయి పాయములఁజెక్కఁజేయిన మెప్పరికింజెప్పు
ద మెక్కడఁ జొచ్చువార. మే దైవంబుఁబఱిశ్చి తమని యనసరాబు
కన్నీరునింబినఁజియింపద యిట్లునియె.

మ. ఏలగుచునుంతు కౌంతు యదియెనె జిఁగింబయిఁజెప్పనేలయెం
దెలుఁగని కానఁబోవెఁజరియింపుచు నిట్టిరవంఁ బ్రయోజనం
బు తు కత మంపఁజెప్పుటయి యుక్తము నే గను నొప్పువృత్తి
వైటవకతెప్పెదఁగి ను కవైకనకంతుల స మ్మతింబనఁ.

క. అనఁ బామ ముది యుంజెట్టు ము
గను గీతిన నను ముతంబుగై కౌనినదియే

యనసరాయిజెప్పు మనుచును
దను నకుచఁగ నాత్రియింపదగజ్జిరొక్కఁ.

కా. నీవు న్నెనును మూడఁగావనయలఁగి న్నది మదావిభృతం
దావత్రిం పుగ వచ్చెగాకె యుఁగవా పుచ్చి జలబావి శ్మశ్రు
జిల్లి పు ల్లొనిన జిల్లి ము త్పులకవవేపుంబానుపు బాంబుగా
ను న్నోళ్లు గుఱుఁజూరె ^{దట్టి} జూనిఁ దానెం యిచ్చిరపుంబూపుట

మ. మన పర లొక్కిసి గల్గి పర వరాబున నుంతు కదాటి పరాంతి పం
జీనఁగదియింగఁబ.ట్టి యిసి రింతలయూ పులఁద న్నక మూడఁగా
మను జివి భూండు ప్రేమ గది మంబునఁ జూరె లఱాంకి న య్పొకటి
జనుమొన నా తెనానృప తిలంబ్రుని చూపుట నంతు తొడిపుట
క. తిప్పుటఁజెనానెనులలనతు.

నిష్ఠుంఁజీ నయి ట్లు మేనని గుడె యుఁదాపం

చిష్టగిది నేను నన్నది

దప్పదు నిశ్చయములు చాఁకి నతచెప్పెను.

త. ఆ మోటులు వినిన నుతికి

గామని నగని వంతి నై న. నుంతులు పూడికి

గామనియిలుఁబల్లెనెను

గామని తనవొడదఁజెనుగని యిలుఁదెలిసెన్.

ప. తిత్తెలంగు నభియింప నవ్వెనొకాత్తలు దక్షు కెంఁజు విరహవిక

రంబుకొని క్షయింపఁ జెన్నుంబునం దెలియకఁ బయెంజినంజు

చెవదనొకదని యి ననుయ నతుంవలగ గ్గఁజి కుంఁబలులు.

బుద భృదు నుఁజుతునుం దె^యఁగు కన్నీరు తపోలుంబుల రాతి

నం దుచుదుబి యి. గుచుఁదాన మంగ నుంఁదగ్గఁగున.

గి. తలఁపూచంబు గురుఁతల్లకంబులగును.

తెలులయెదదాఁచి నలు పరు చిత్తఁజెదరు.

యింత నికింత నికింతయెంచు ^నవగాను

వైకెప్పు నాతొడ నాతొడఁ గప్పుగాను

త. నికు బహిః పతితావయవలు

మాకెయెఁజింఁగింపఁచింత మఱియెచ్చికికి

గొంతనద హస్తచెప్పెదు

దాకెని మదిఁగాననువృతగు బస్యెలులున్.

ఉత్తరసంఖ్య చిహ్నంబులు యెఱుఁగింపక నిట్లునొప్పున
 వేరీతలుగాత గుండె లగఁగింతేడు కెంఁదిల మంజగీలపె
 న్నందల గండుకొమ్మ నలగుఁ సులపెఁతలలు లాననీతలుం
 జూరీతలు నైన యజ్ఞ మలపాఠతలుఁ గంతుని బీక నేతలున్.

క. ధీగంబు పేరె టుంగత

యెగఁది నొడుదము శంఠితోనెన్నుదు . నాశీ
 శీలాగున నీహృదయము నను
 రాగముతోక టుంగతోక తపునీయనగున్.

వ వీనునం (త్రి)యం వద(యం) నీకుంబు రాజ్యంబునో హంబు లదలు ప్రితి
 చల్లయిలము. మాకంటె నీకునెప్పుడు వచ్చులు వయస్సులు. మౌగలగు
 నా యింపులు గంఠాన్య! వక్త్రములు, నీయంకాన్యంబు నేఱి
 గింపకున్దు ముద్దులు కుండుట (త్రి)యం వద ప్రితింబులు కుండున్
 నదానపు. నీపుడే మ వాఱెఁ బెట్టిన మాలతీలత స్వహస్తంబు
 నం ద్రుంబిన దా నవని యాప బువెట్టి నిటొచ్చుని గుడ్డి వెలు
 'గిచ్చిన లాఠీనంబు కింబుతచ్చి నేచ్చెలి వదనంబులు త బీయ
 తపిత్రంబు న వదన దంతంబు మోకితు నిదగ్గవకంఠ నాశయై యు
 త్తర నీకుం(త్రి)యం వదచెప్పినది తప్పదని.

ఈ గంగాగర్భ మునందు (సుంధి)కల్ప మున దా ^{తరహా} కల్పము రాకుండను
 మౌగలగల్గెను ప్రిమౌగంబునికల్పాదస్తాను మోమెడిరెఁ
 క్కంఠిచ్చులు మునీత్రుకవ్యకల ^{మో} మౌగల గంగాగర్భాద

నవ్వంగి యే గతిఁ జేరఁజూచునని యె య్యుని పెక్కి ప్రాశ్నాత్మనది.

3. తన్నరు శుభియగెజ్జగ

త్రున్నరున మోవయ గదిగి మారిమి పెళ్ళిగి

త్రున్నరజ ముఖి కౌఁగిట.

జెనారఁగఁజెర్చి యె బియ్య జెన్న వనిర్వక్.

3. మోమలి మేనక మనుచి

శాపిమితి మునెంబ్రినరును జని యినినబా

లామణిని నీవు నీకె

లాముని తనకెల్లఁగలంతమ గల్గె.

ఉ నీకుమిదమెల మహానీయి చరిత్రవు నీమనంబుగం

గానే మణియింపావనమ కల్పమం బుగనెఱచురెందు మం

దానిని నిర్మరాత్మని నుదారగతింజనుదెంచుటెల్ల ర.

త్యక్తురుఁడెందుఁగాత యింపావన చదవెల్లనె పొలి కుంటుకె.

గి. నాట్ర వంకెండ్లు బ్రాండుకుప్ప వనిభూడు

నీకుఁబతి యెట కుండుగు నీరజొచ్చి

తగు దువ తనికె గొకిరాత్మబుననివు

తెట్టెయి నుకులదాంపవ్విమరుభగరును

వ. ఆరాధ యె వసేదైన నీకుండుగువల్లి బ్రాండుగలుగ మహావల్ల

భుని సేవింపుపం దాతకణ్ణమునంబ్రండుసామ తిష్ఠంబునకుం

బూయి ప్రతంబుపూని వర్తింపుదున్య వాడే తత్పాల్గింబునిజ్జింబు

నయ్యచ్చి ధృవతి తుం ధుల్లసిలుంగని పుల్లసిలుండు బింతయి
 ద్దగి సంతసంబు నెంచువుని పల్కియనసూ యిప్రియంవద
 వదనంబునం భూక్తినివిపి యిట్లనియె

గీ. తెన్నుచెరాట నెనికెనె నేకేమప్రిమ

తాడ వినినను వింసుల సంత్రీ తి నెంచు
 దురంతి పతిచిత్త మెమిచందంజెయినెన
 నింపు మేఱిప్రియంవద యిట్లునయె.

క. ఆవిధము నింబుకించుక

భావంబునదెలంచె నాస్పృహలుతు నిన్ను
 దావనమునకు నువచ్చిన
 తేవఁదాలంగినది పల్లవినినదితెలుపు.

శ్రీ తేకింప దప్పి తప్పి వద బెటెతు కన్యలు మున్ను వంటి యా
 తూరి కు వేతెత మెను గడుఁ దూరియె యున్నది వెలంబునవచ్చి.
 పోతువచందమరామ గతివి న్నన యైనది మున్నుకాన్ద, వచ్చెన్
 దాఁకిన శాంగిఁ దాఁలు వసుధు పతిఁగూర్చి తియింగకాలింగ్.

ప. మృగయరావివార వచ్చియరా మంబునంగల యిలపు నాలపుగా
 భుప్రి సవజ్ఞానతపన వ్యభాజిత సంతాప తిత్తి లుని క్షేమంబు.
 ఆమూర్తా జ్ఞప్తికృతకు కుద్యంతరాంతరావహింతాభారంబు? కరు
 తలంబింతాభారంబు? నేతి తేపతి యెన్న యెట్లంట మెల్ల మెల్లనె
 తిదికికెని యెక్కనె యాననెపల్లవాధరి ప్రసదజల్లంబులు నుల్లంబు

శిల్పని రేయిల్ల బూరాయి యి పొయింబు నాందకుండ ము పొయిం.
 బు ది బూరించు కున వల యు నని న న త్తేరనంబులు భూ వల్ల.
 భూండు. ౪౯

కా. బంలార త్తమలు కుర్చినా వలనసం పాడించుట వ విడిచ
 న్నూలం జైన ముసూరి తాపమును నన్ను బ్బల్ల గాంగంటి నీ
 తేల స్త్రోపాద పం ప కున్న మయిదేవి ష్యం బుగా వించుసూ
 లింబు స్త్రో దమ్మ తం వి షం" బసేతు తా క్కం బువత్త తం బెప్పుడు
 క. బిష్టుని వీరి నికాలస్సము

బెప్పుడు రింతి యి శుభస్స జీషుం బనగా
 నిష్టులు కుషినారింబన
 నిష్టుడ పాదనూప వలయు నిచ్చగా మినకి.

వ. బిక్తయు పొయింత రంబునం గాను పిం బెదం గాక యని యె
 క్కయెలమంచి సొగం బద్ధుచి న తంతు వాగురుం బాగుగా నమ
 బ్బి యి రివే బితాని లాగున శకుంతలంబులని లేర్చి మమన్న
 వాడ పాతె శకుంతల యిన్న వృక్ష వాటి కల్లన ల్లన మొచ్చి వచ్చుట
 లు ననసూయూత్రియం పదలు గనుంకెని గాను విచ్చేసెనని స
 త్రామంబున నా సనంబులు దిగ్గినం బూరి స మ్మచ భయ వినయ
 కరిత లజ్జా స ముచేయం బగు రయంబున

బ. కి సలలు వచ్చిదిగ్గి యొకత్రైవ శకుం తలనిల్చియండ
 త్తమ మనవాంక ముంబుతుని త్రొత్తు విరుల్లను పత్తెసేతయి

మొసవిసిదంబువాని. పువుమయి బ్రులునాటి న పోలుత గట్టున
 తన గిరిఁజొరఁబడ్డ రుధిరంబుల యొడిత వండు పోయినన్.

ఉ త్తిరవిజూఁది సజ్జి బిగురాకులు పైపయి నఱియిండుగాఁ
 గీరముఖంబులు చ్చువినిగెచ్చితనల్లిన యింగజాతు శ్చం
 గారపురమోఁట లుగనినవత్తుకవల్లియొయింబు రాజుని
 పారఁగఱుంచు బుండే మధు^{రా}ల్లన. ముగ్ధములైన బాపుల్.

క బాలకి బుంబురు భరణి పాట

పొలుడు పలుకు దిగి ప్రమద^{గురు}బాది తుండయ్యెన్.

బాలకికిని నా భరణి

పొలుకునేడలజ్జి వేసిన బంధము నెందెన్?

వ. అచ్చి భంబున శతుం త. లా సొందర్చి సం దర్శన సాచ్చి పారవచ్చి.

బున రాజును. లజ్జా భయ రజ్జింబు భంబున వేసి గంధగణియొన
 యొ^{బు}ఁ జితి, రూపంబులచే బధునఁ బ్రతిజ్ఞ పొసికునిన కరణి. గ
 నం జూఁక వేట్లిన చందంబున ముంసిన ముత్తయింబులు వతె నుండు

నున సూయంబు యొంబు వచ్చి భూనా యుతున కి. ల్లనియె.

గీ. నిస్సనిచ్చు^{న్} బుంబుల నిన్మృత్యు^బలె

బుంబులె యె తప్పుగాఁ బూని సూన బాణుల

దొంత గాఁ బూతె విచ్చొసి తింతగాన

(గీ) తగాఁ పూచుఁ గొకింతఁ గాంత మరుడరు.

ఉ. జాత కృపావిభూతి ముఖ సామజియొన వసు దేవయోగ మే

తాత వెడల్పు తెచ్చె భయదంబగు మాపముల సమంధంగా
 భూతల నాధానీవును బ్రహ్మాతద యుపదించుగాకనీ
 వీత రజాయ దాక్షిణీ తీతుడు దెచ్చిన తాప మాపము.

హరి నలవయ రోగముంగలువునగ్నియందుం యున్న దైవికంబువై
 చనుదన వారు ^{ఁజేసి} ~~జేసి~~ బనుకొనివుంటుని వారుచేయు
 డనములు మానుపంబుల గోరుక బతియంపని యాభివర్గమున
 మనమునఁగాంచి నేర్పుమయ మాన్యుటయెప్పుఁదాని వచ్చికి
 వ. ఈ యంశంబున వారుండు చేరుండు మామానిని మానధనంబు
 మ్రొచ్చితి తెచ్చి మోకిచ్చినచోర్కరుండు భవత్త మేమంబుననున్నవా
 డు. శ్రీశ్రీభద్రనంబులు రామాలక్ష్మి నాచివ్యంబులు. ఇందిసావత్తము.
 గుడనిష్ఠులు యశస్వరుం డశై మదనతస్వరుని శిక్షింబు విజ్ఞేయ
 మనిన మం దస్తి త వదనారవిండుం శై లు య్కంబును కసంభ
 వుండు విప్రింభగంభీరంబుగా నిల్లనియె.

గో వెలుదల వరాధైర్నభ నమలులు ప్రుచ్చులింబ
 యింబు విలుకాడు దాంగ మీయింటికిచ్చె
 నోము కావెల వ్రలు గుచె నెలుగు పయను
 గుడు వ వరాకిచ్చె మీయింటి వ్రాదయ భనము.

క. మా సా వత్తమాకు నాసంగిన
 మేసావత్త న్నీకు మగుడు మే మాసావత్త
 వాని పడకుండమారక

128

మే

గౌరవనీయమితి వార్యుకృతియెవమిందే.

గీ. ఇందు యానిష్టమెద్ది మి.యందువున్నది

నడుగుడెడ నమాటలకుఁబ్రక్కనిదివివేచన

సాయి మవసానమైనను సవనరక్ష

కాదగవతెఁగని యింతెట నుండదాను

మనయికాస్త్రాంబులుమరెటుంగనివి యే న్యంగల్ల వింతనీమనః

మియివీక్షింపగఁదాస్త్రయం వరముగల్గింపఁబడెవేరకు మా

కుయికౌవరములువెల్లకౌతుకముమీకుంగన్మనంగన్నె

నియిఁగఁవింపుడు మాకుఁగోర్కలుమడికినింజారగాంధర్వవిద్య

వ. వివాహంబులు బ్రాహ్మణ్యమును, దైవికంబును, గారుడంబును, బ్రా

జౌపజ్ఞంబును, రాక్షసంబును, గాంధర్వంబును, దైకాచిత్తంబును

సననెనిమిది తెజంగులఁగివ్రవర్తిల్లు నందుక్షత్రయాలను గాంధ

ర్వంబునరాక్షసంబును ముఖ్యంబులనినపువముని వాక్యంబులు

శకుంతల వయస్రీలు విన వినయంబుననిల్లనిది

చ. జినవరసేవుచెప్పినది సత్తేము నీమది దుష్టభంబునం

జినమియి నేమిటుంగుదుము సర్వవిధిజ్ఞుఁడుకాశ్రపర్షి యిది

పునవసునసెందువార్షము నమష్టము సెందడు మాకునీప్రియ

జినమునుజులఁచెయైన సెకసంశయ స్తది మానసంబున

వ. ఇది యెట్టిదనిన.

వేటములు వచ్చి నృపమా

బెంబిలీకిఁజొట్టుఁజ్జు నంతటి పోయినపదపదఁ.

దాఁబువడుంగులయునకను

మాటయుఁ గల్పనకువచ్చు మెనులపెడఁ.

ఉ. నూతన లోకాన్ని పైఁగలుగుమక్కువ నిక్కవమయ్యెనెని యె

భూతల నాథ యంతకుఁజీవించు బాఁజికినికెనుబుట్టు పుట్టు

స్థితిగ యెవరాంజ్ఞిపదపదమునగినిబవంగసత్తుపా

న్బితుఁ దత్తైమనొజ్జుమహనియియుగా వపథంబునఁదగఁ.

క. తినపుడు నచ్చనితలఁ

తినపతి యిం పనికి నేల సంజెవంపయనా

ఘనలక్ష్మి నీఁ గాన్గి పవయ

మనుమని కంటిమ మఱొకడు మాన్గిడుగలదే.

ని. ని 23 వయ గానీ బాఁజి నెలఁతపైఁగూరివి

గలుగు నా యుం తరంగంబు సాక్షి

కలహంస క్రిర కెంకిలములు నొలువనె

లిగమున్న యిం వనగిక్కి సాక్షి

కుఁజర కనచ్చినాథకెం బీరరత్నంబు

దాంధ్రండు మామలసాక్షిమి సాక్షి

యిం కలూచన మూర్తి యొన కాశ్చిప మహా

మెనిం ద్రు పాదపద్మములు సాక్షి

సార సత్ప్రయత్నముమరు సాక్షి

ఈ లతాంగితి సు తగు దుశ యింపు పుణ్య

మేను ఖైసిన న తని నా యెలు స కల

సింధువైమితి యు వ రాంబు యోయి పాడె.

వ. తిని యి వ్విధంబున ఈ నవ్విక్కః భరాభర వి శ్వాసంబున
ని న వి శ్వామి ట్ల స్రు త్రింబెళ్ళ గాంధర్వంబ ముంతు కంబుగాంవు
వ న్నంగా మహ స్తంబున కు సారా మవదన కర స సోమంబు
శబి యు క త మ న్నంతు, శర ధి త న్న యు కండ్ల పాణి యు
శైల రాజి త న్న యు క శాంక శేష రుండునుంబు పె శశివదన
శకుంధ ల యు, శశి మల వ తంసంబు దుష్టంతుంతును నను కూ
లదాంప తన సౌ భ్యంబు లవి బ్బు న్న ప్రీతి నను ఇతిం ప్ప గురుగాంయ
ని యు ననలా లూ ట్లిం వ కలు జీవింబు వాస నప్ర స వమ
తులంబుల ని రు వ్ర ర కిరంబులు జల్లి పల్లవ తల్లింబునతోగా.
ని పోవు నె నను.

వి. (ప). శయింసం ద్దానకు త్పా లాక్తు తమరు గా

బృంద ని ర్భాషంబునెంతు పతిని,

మంద రా బలు మ వో మ థన పోకాగూ భ

దం బ్బు నీ నా దంబు న పహసింబ

గిరిగరు త్పంధన క్రీడా స మారంభ

దంబ్బు శిరు దిదంబు ద్విష్టరింబ

పుష్ప లా వర్తకం బొంధ ర్భాషక

శ్రీ రాఘవరావంబునీనవేట్టి
 వరుస దిక్కుంబుములఁబ్రతిభృనులుచెలుగ
 నాశి మోగొచ్చెను లనెల్ల నాకృమింబి
 మును బుట్టితిల్లు గాక కాముల మనెనుంగి
 భూరి సనాతన మగభౌరీరవంబు
 మహాదేశ్వర:-

ఓనిరెక్కాపంబుకట్టి వాటి దురుగతి వలు
 సృష్టి యొక్కత నార్య
 ద్వానినంబుక మెనిరా బ్రోవ ననభవమునై
 వచ్చె నస్త్రుత పాఠాగ
 కైనివార్గ లగాల పొలము సమగ విజయము
 ష్యంత భూపాల గర్వః.
 శీనాశు కవచ్చు నుచ్చియిందగ సనులక
 క్రింభ గర్వభృ మంబు.

గీ పిశిత భూత్తల నిష్ఠురభౌరిరవము
 నడితభీతము నంబులయార్యరవము
 సొంపకాయల్యరసముల గుడి నానంగ
 నవగరావంబు భూవిభుండా దరించి.

సీ సౌదామర త్వపంబి రముల రంజిల్లు
 రాజకీర మనెరాజ్ఞ రవముకంబె.

ఘోరినీనఖ రాంగ్రముల మోహనంజైవ

వలమూన వీణారవంబుకంటె

గలకంఠ కంఠులు తలరవంబులఁ గోల్పె

రమణీయ సంగీతరవముకంటె

జూమరగతికిం జీవనములకరదత్తు

వలయు మంజీగరంబుకంటె.

మందిరొద్దానకాశారమధుపపత్రి

వాకతలహంస ముద్దుర రవంబుకంటె

నుత్తమక్షత్ర కులజులు నిత్యగింబి

యూవని తుగుతరుణుడొం నంద్ర రవము

ద. ఇత్తెలుంగునం గురగాంతకుల మహాభర్త మహమ్మలయూ
ర్తరవంబుచిని ముహూర్తమంత్రంబునం దడయిత బనీయి
రక్షైర్థంబు రతెల్ల వరులపై నడవసమకట్టి శకుంతల వశ
నంబు వలూకించు నప్పుడు

ఉ. తొంగదలంగ బాష్పముల భారలు నుంగ ~~త~~ దలంగనింతి దా

నానక యున్న దుశ్శకున వొసని టెప్పుల నప్పుళింపఁగా

దొంగిన యున్న వారిఁ గను నొంగు రుణంబు యెప్పు నెట్లు
గతిఁగిన నిత్ర బొయ్యమనుకొ యులు సొయిక యున్న పొయ్యి

క. అపేక్షనకుంతలబా

నిమిషమొంగి యుంప సెగులుపుడంగా

నా వెలమను నమయించును

నీవెలంబి యీ క ప్రాస నివారణ మా భుక్

క. నాల్గవ కెలది నెలుగక

బాలాగె అపెదవు తగిన పనిబా మెలకై

కెలవావలవల గల పోయెను

వీలెలా వం బ వం రు గు వచ్చి యు డ్దంబైనన్.

క. మన తెల్లని పుంసం వదయను

ననసూయలకు విభుసేజేరి యుట్టి ప్పునరా

తని రిక్తిం పన వనమే

లునకుం డ్దం సజ్జితి వంతు లాచనమ వగన్

గీ. కాంచీ మన ములగ గు సౌతుకముల నాంజి

యికా కకుం బల బాడ సూయల రుగ్గిణి

జెయి గుక క్కగి యనిని పున్నామి కవును

నగు డెంగు మననను చుభూ నా శుశూచి.

ఉ. వంస్తిని శాంత భంజనంబు పైపు వతీరమణుండు దేవతా

మస్త కర త్త్యంజ గుణ మంజులపాదసరంగు వంతు లా

త్తస్త్వవనీయ డ్దం ముడు బెగ న్న తుడా త్రిపు కాంచకుండు దా.

స్పృష్టియెను నద్భుతావ వల సత్తరుణా మతిగాన వాజ్మిన్

వ. అని యాకిర్పడించి సమ్మతింప నమ్మవో వరుండు వనబిమి

రంగణంబునకు సారథియెదుగు దెచ్చి నస్సంకసంకెక్కియిక్కడ

మక్కమిగిలి త్రొప్పురా సురవీరులప యింజను ప్పొలలుగాననుం
దునుంజూపె నొలంబున కునడ చునెడ.

సీ బడబాది యిహుల కైవడికి క్కజీయిగా

నవనిశ్చైలబది పొదలం దువంగు

బుదునైదు హంబ్బలబరుపెత్తివనవేక

దగదాబ్బిదెదక్రయ దదపు వంగు

గంపతామల జీరుగంబువైవోపుల

జోరలంబుగలబూదబ్బులువారు

పెటకులబూవదగవేక యిబ్బుకొని వసులుగా

నుతిరి యలారు పువచ్చువె అయివంగు

పెటెలబూదగని పేసలబాతళించువారు

సైనమునులను జూచి హంస్తాబ్బ మెత్తి

వెలిపుదుగుడొడ కుడుక్కుమ విడువదనుచు

నంచి తాలాప ములభీతిన పనయింబి.

యలంగముగాదవడ కుండుగ

సాగింపుడు యుష్కనీయ సవనానలగుం

డాగత వినీల ధూమస

మంగమమున దనుబొమశత ముండవిప్రుగ్గు.

క. అనితేర్చి యని అరయిమున.

దవయిరదము నరుగనిచ్చి రొదప్పొన.

ధను సులగను గొని రిపుఖం

డ. నచంద భంబుండు చిలుగుణ ధన్వినేయక

మ. చెలిమింజేసి తదావంశ స్థలవయనంబుంబియారామ్రమః

మలభూపాలకబావలదండవిలసత్కృతంబుంకారము

గుణికం రావగభరభైరవ మవర కుంపాగ్రహంకారము

(బ) శయాంరంభనట తృతంప పటవం ప్రభృతభాంకారవయన

క. ఆరావముగ మమంగ.

ర్ణుం ముగమైన దానహంధిపుడనిపె

భూరమణు ముడ దిక్పరి

సారలమంకంక శరభనైన్యధిపు

ఉ. వారును నేగుదెంచి జనవల్లభుడై మిహితంబు తీవ్రతిం

కారు పరంపర బృహపః జంబల మొందకవత్తిమ

దర్శితు బాణయగ్రవయల దారిక కంఠలయెని వీరల

ప్రేరమణియ భూతబలికిబలు సెట్టలయెని నీధుని

క. మాకంద శరభువిధులు

నీకరణిని సమరధరణి నీలులువినియూ

రాకాసి బొడు కుపితయ

మూకారవ నర్మకణము లక్ష్మలరాజ్.

కా. ఏమేమే ముఖరక్షకున్నములు దాత్రీకాధమందెచ్చిసం

గతిమత్రికకు మొద్దిర ములుసెక్కులగెర్లం

యో మధ్యస్థుని హితవీరసుభతు సుఖార్థమ్మౌజాకామ్యైక
 శ్రీమంక్రంతికతారసామియక మవశంబో శిసంధానవహన్.

వ. మాంకందశరభువిధ్ధలు వధ్ధనైమిహప్య. దర్శకారాతియేతే
 చినః జిత్రధరుండు విత్రిమింబి వచ్చిన జిచ్చ పదని వియంబుర
 క్కొరి సె నెచ్చెరికిం బోయె నని నిర్దిష్ట నిర్దిష్టరూపకల్యణంబున
 న సుర నాథుండు సుభతు లయింధంబున యేంధనంబున కుంబ
 ను పవారునుం బని యుద్ధుత బేరిభాంక్షతులును, బులు లమద
 కరి ఘటా ఘోంక్షతులును, కురగవేం షా వేంక్షతులును, గుండ
 వి తక్కిరి సతాగంధ శ్యాంలతా తుంక్ష తులును బదాతివదననాం
 సాహంకౌరవంక్షతులును నల్లబాంధ కలూహంబుం బిప్పల సంకు
 బావం గావం బుంక్షతులూంబు బగ్గ సున్నవి ధంబున వీరంబుబ
 వారికరింబువెత్తిన బాధున మోం కలూని పోనిన మి నాకలూ
 నక బిక్కిరి సె క్కాక్కిరి మోగరిపురా భీష్మిరుండక్షేతి నల్ల గిరులుగా
 ను నాద శ్లకాంతు బుంబు యిల్లును, వి సుద్ధార్థి హిష్టు వాసం బులు గా
 ర్జుర వంబు బగ్గ స్పందన ప్రభాషం జంబులు, పోలుం గులుగా
 నంప వానలు ముంపం బివింపక నివింప పతి సప్తసంకుం డైయెక
 వీరుండు విల్లు దెగ్గ గాని వాలం పవేల్లు పవేల్లు గాన బరహి నా బ
 సని యి కని రొంగు రుద్దుల్లంబులగు మనుజు వల్లభుల్లంబు
 లు గృతాంత పుర పథికు లిగురధికులును విక్లభంబులగు రథం
 బులును వికర్తవదనయింకింకరపుష్పలుగు వీరరావంతులు

విగత తత్రాణంబులగు ఇత్యు బాణంబులును క్షోభ్యర్థ బోధ్యంబుగా
 ఋలుగు చరా తంగంబులును విప్రస్థైర్యే ప్రేమైస్థైర్యే నేంబును, విప్ర
 స్థంబును, విధవస్థంబును, వీరతాపంబును వీరాకుల విరోధియు
 ను గంపించి విలగింపిన.

చ. ద్విఖిల జగద్భీషణరకుల హరపరాధులుఁ (దుల్లసచ్చి)భా
 శీర్షిసర్ప ఇత్తవంశి రవి బ్రహ్మరేక్ష విస్ఫురితమయవో
 ముఖగుబళిర కేయితుల ముప్పది కౌటులవలన్ని నాయకు
 సఖులు ను జూపె నుండ బల సంపదవిమల తల్లితండ్రులు.

సీ. తురగ రింజా ముమోహిత భూళిపాళి
 నప్రాగంగానది నడుసురైరిగ,
 లక్ష్మి నని త కస్త్ర మోక్షితు లాశాధి నాశులుల
 యిండ్ల వయంధళ్ల నీరెంతగాను
 దంతి సంతానదుగ్ధాత భీంకృతులవేఁ

జెప్పులు మిమ్మునుచును జొల్లకావ.
 విఫులశ్చైర్యవ ద్దోగ్ర విన్యాసరవమున
 సుర్భిపట్టద రీ యుట్టాఁద లాంగఁ
 గుండవేళ్ల తచారుకొదండబిడ్డు
 నిష్కరజ్యోరవంబుల నింగివగుల
 విక్రమా ఇక్ర మంబు ననాక్రమించి
 రజ్జు సమున వచ్చుడు ప్రేతవిభునిఁదాఁచె

ఉ. తాకి పరేపరాని వర కత్త మువైన మహాగ్రాహణవహక
ప్రేతని వీరితహాణలబ్ధి వివరిపై నిగుదించ నాతడ
కాంత కు సోదర్భివేక యులుకంకి చికి తాకన భగ్గవత్సవయ్య
దాతగనెనె కాత్రి వవివారణ దాగుణ వారుజంప్రవయ్య

క. వారుణాణామన కుంబ్రుతి
కారమెలుంగక సురారి గతజీకుంత్తే.
ధారుణికబడెబవిధూరం
దారివత్తు పడిన నాత్రిగరుచంద చుంన్.

ప. రవిజీవ్యుండు పోరుణ బాణ పాతంబునంత్రిత పురంబు నకూ
బూయనం గనవి కంత్తికామలుండు కల్గి కృపాటలవల్లంబుండగుట బలు
బుంతుల వర్ణమూనాని మర్త్యాకి త్రియం బుగ్గి త్రియంబున నుకరి
చి లగితత్రియ గంహ కుత్తై ప్రసంహవేగంబున నే నుగ్గుపు గాని
పునెన నెన సంహరింతునని పం తుంబులుండుయ నారాజ సింహంబు
పయం గదిసిన.

క. సంగతి మంబున కుత్తపింబుటయ నా క్కృత్య కల్పితవే
కంగ్రిదాంబు బలాంబు దావంసునిశలం గ్రువత్తై యుత్తనా
మంబెల కృత్తికైచేసె నావలుతులూ మూనాని మర్త్యాకివే
శ్లంగుతిరాకృతిగతి బ దానపులవేలదాబుణ యుక్తమునా
నిపాంబువిధ్దులునబూన్మ మిపంబునిశిత
బాణయలగవలుననిగ్గతంబెత్తిబుద్ధివె

హం శ్రమం నవచ్చి పాటలవర్ణం చేసి
నవని సతి మేదానైం త్రిజాలాశుకంబు.

క. ఆయింద్ర శాల బంబులు

మాయించి ధమ మిశ్రమ హనీయంబై
యియించి ననీమనుజు
నాయకు కన్యలగు మునివసంశ్లేషంబే

మ. కకుబంధంబులు ముట్టి మోయియు బడికై వేదానంబు దా
సెకయెన క్షణి తద్రు దంతంబు నవదంబుంబు నై నై క
రైత లాపార వ మొక్కయె లలి తమిహంసాని నాదంబు వే
యెకయెన క్షణి తద్రు దంతంబు నై నై క

క. ఆరాక్ష స వతాయాస్థిత

సారథి యె తొగింప గెరిసి సా కున్దవనం
వారిండు యె తొగింప గెరిసి సా కున్దవనం
యె గుండుల గుండుల సా కున్దవనం

కా. త్రివర్ణి దుంబరి వార్షి యంతయును మగింప వృత్తి నిచ్చి వా
యివార్షి యంతయును మగింప వృత్తి నిచ్చి వా
త్రివర్ణి వారి రమం బుప్పిల్లు నుడు విధింగెండ్లి యిచ్చి వా
త్రివర్ణి వారి రమం బుప్పిల్లు నుడు విధింగెండ్లి యిచ్చి వా

క. ఆరాక్ష స వతాయాస్థిత
సారథి యె తొగింప గెరిసి సా కున్దవనం

రా.బి.నాథ్ స్వామి శివశాస్త్రి రంగమంపలం దినపత్రిక

ਰਾਜਸਾ ਬਿਰਹਾਏ ਨਹੀ.

రాజన్యాశ్రయవాద ప్రజలు రక్షరక్షా

ರಾಜಿ ಪೂ ರಾಜಿ ಭೂಮಿ

రాజీవ్ గుప్తా గిరింపక రజన వయస్క బయో

రామమూర్తి సంగ్రహం చింతామణి

[illegible]

42.

వి స్థం బాటు ఘటం ప నెరచు సు గానకరము లోహం లో
 పె స్థం వన్య న న స్థ మాం దై వే తు దేహ వే ర్ణం బవార్ణం బు గా.
 న స్థ స్థం ద వా గవ్య మాం ద ని బి శస్త్ర వే తి శి యో ర్ణం ద శి యో ర్ణం.
 ము. ౧౧ నం దెం దెం క వన్య వే తి లయం దు వే ర్ణం ప వన్య వే తి మన్య వే తి
 ఘన కౌ దం ద ము కాల దం ద ము భ వప్రప్రప్రం బు న వ్యం బు భుం
 త ని కం దిం బు న కి త్త మే తే తే తు పం చా తం జం బు భే దిం బు బే
 జ్జై న బి కౌం దు దు దు దు వచ్చు న ము పం కె డ్డం దు దు వచ్చు నో.

క. లిని వీరౌత్తలతాదను
 నని నెయిలగడంగె మరనజాధి పుండ్రు
 మనుజాధిపదనుజాధిపు

౧. నువ్వెదిరి గామరావణా కారము లో
 కౌ. పై ల్లంబు వ రణ కౌ తు కంబుల న ము దెచ్చి గిం బి సా వ్పింబు శై
 యలుల్ల నంబు బు వే ర రేఖలను ను ద్దెచ్చి తిం ప సె క్కం త శై
 భల్ల సార వు ప్పెల్లు గా వసు మతి పం బం దు పై ద్దుం దు శుం
 భల్ల లా గ తి. తే ర్ని మాం దై వే తి వే తి బల్లం బు తుల్లం బు గో.

గి. దను జ కర ములు భూభర్త కును వున్నపుని
 కరములు వలుకారి మనుమం న య్యిరు వ్రరకును
 జయ ము స జయం బ
 నెయ ము జ యు పు ను న వ్ర వక్తం బుల య్తే
 తూర్తి బి వేసి న గతి మం దె దేహ ద్దుల వులు

క. ఈ కరణి భూమారణమ

స్మృత గతాంతరమునందు సుంకలమున్న

భూకాంతముననుననెనను

భీతరజాణముననుననుగపెడతలవెడలన్.

మ. సురవిద్యోగిత నన్నపాతమున సంకల్పించి యెత్తవచ్చునన్.
నరహితేను సురవిభాగము వది నాజియియించువచ్చున్
గరములన్నియు కన్నకంటెను బీనుల్లభుగ జెట్టియెనా
ధరణినాథుడు వెళ్లెనొక భుజున వంతు సావంతునన్.

3. అక్కడని తళరంబులు

(అక్కడ తుంకగురునొసె ప్రధానగిరిన్

వీక్షింపు) మనుచు రాక్షసు

వక్షమునొలులక్ష్మికిని గవాక్షమునెన్.

గీ. ధారుణి పాటుచేసిన దహంతరిణి

సమగిణియునునుల కేణిఁబులనొల్ల)

నర్మమెడలతవియుగంధాని యొనర్చి

భీతరధాని దిక్కయిపెకలనార్చి.

సీ. పల లాని విభుడొసె లూకంబు జాణంబు

భైరవాస్త్రంబు భూపాటుచేసె

వార్షికక్షరప్రంబు కాళికాముఖుడొసె

గరుడభల్లంబొసెనరవరుండు

పొందకాంబకము విభావనిమరుడొసె

శశికుమారముందే జలశరణు
తిమిరప్రికరమొసె దిశినందనుడు భాను
సా యుతమిమ్మ పురసాష్టిమియెసె

సామవరరాజుదేవదివర్షిస్త్రానివయ
మందటమొదలైనవి తివరతమగుటచు
తనకునంతకునొకవరదత్తమైన
వీతికక్తియైయెం గియితివారలుయును

మ. శరదర్పణృతి తర్కకాంతువగు సాశక్తిని వారంపగా
శరముల్లనతయెసె దానపునితైసంశ్రియవర్షిస్త్రావయ
సురతైరాతగృహసాధ సుషమాకుశ్మంతకాంతాసుజు
ష్టరతైదృవృమవరాత్రుతప్రకట నిష్టాసప్రియకేంద్రవయి.
గీ. ఆమావర్షియెండువర్షిస్త్రావయి
విష్టయింబుగ సురతైరిభస్మమయ్యె
ప్రిపురభుస్మరనిటలాక్షవీతివచ్చి భస్మమైవట్టి
భస్మమైవట్టిసంతతి భుజుడువెగావె.

క. దనుజులు తివరాల్లి ముందటె
తనిదానవబాధదోర్తి పుతకృత్సంశ్రి
మునితనములు హక్తిపగా
నిన నాయుత వెళివియతంబులున్నె

క. ఆవేశవచ్చిమెనులు

పావన మంత్రోజ్జ్వలములై యుక్తింపన్.

భూ వరు మేనికి కిరీటం

దావర్షులై రణవృధను హరి యుంచెన్.

వ: ఇట్లు సంజీవన మయ్యెను కింత మయ్యె జలంబుల మెలంబులుగా
తం జైన యొత్త దానకాతకర జాత వృధన పనయింపజేసి ము
నీంద్రుల తనియెం హు భూగభై యంబున నిచ్చుట కిచ్చెన్ నకటం
బున యుగంబును బ్రయోగంబున జాగెనీకాళికా ముఖంబు
పాతకం న న పావతప శతశంఖం పలంకి పాళి పనన పాలస్త్రీప
స్యగాభా రణులకు నజేయించు వీడు భవదీయ లాహుదం
దకొదం దకొదం జప్రించం ది విశిషా ముఖంబున బుద్ధి తుండ
యెక్కింగాన నైత వృక్షంబున నుండి న కెల్లు భయం జెన్మ జితి
సుస్యయి యెక్కి - కూజి పత పాన ను వృక్షంబులు పృష్ఠాకంబు సెనన్
జేర్తల్ - తీర్త నియమములతో జగద్గీత కీర్తితై మేవంక తర్తల
శుభంబు సొన్న పుణ్య గంగ పరబ్రహ్మ వర్మలంబునతి యెతని తింబుగా
జె కులలును ధృమ వీర చక్రంబు వక్రింబులు వితేమంబున నద్రుతి
పదంబులు ప్రతాపంబున నన శ్మీరంబును వైశ్మీరంబునం బరిపా
లింపు మని యొక కీర్తీనింబు యనుప ననుప మానజ్ఞ యుక్తి తాజ్ఞ
ర్మంబుల మునివ ర్మలను స్తుత వరుండు నమస్తస్త్రిని వీడ్చుని విది
దలుకు నాకి మజ్జ నాది కృత్రిములు బెడ బెడ బెట్టి కరుణలంబు
లూకనంబునను లూకలూక నుంగనుంగును నట్లుచు.

3. నింబ ఫలకాంతి రవిచింత

బంబురుణం ద్యుతి వహించె టొక భరాశా

ప్రభంగమ తంతవ్యత

సౌమియానద ఘంటపైరవే జరమాన్తి పయ్యే.

మ. మునిద వాత్సల్య పయిఁబ్రపూర కుచిశంబుదాకి మందావంబు

వంశితాంబు సుతర క్తధారచేటువం బ్రేషశ్చిమంకాతలన్

గను ప జ్ఞే నెఱసంజ బాయలరు బావగాంక్షింబి యుమోబ్బితన్

జనకాకౌల కులంబునా దెసలసంజంబే మృతవీగిష్టగన్.

ఉ. జారులు మోరుయ్యే మిగుల సంత సమం దగఁ జిక్కి వంకమయ్యే

దారులు దారున ప్రియల దూరలున్ మృగమ మృతంబునన్

దార నజాంబ భాంబమున సంతక శాసనకంధరాంబగ

సౌరజ కాలకాల రుచిబంధుర బంధు మదం దృకా రవయి.

3. పాతంగమ యువల్లంబే

రాజేమి యువేత కా నలెది నీలకిలా

అపేటి యునది నిండగ నిడు

కామత యువంబెలన్ జెగంబులద మమయ్యే.

ఉ. నాలుగుదిక్కులంబును భువనంబునఁ బ్రసాదించి కరుణాశాసన

దీక్షాక మునింది దృష్టికి నెఱవారమై వెనుబర్చి యుండఁగా

నిలపఁబులు పొదవి పళింబురెని నవలక్ష్మి యుంబులన్

యొక దెంతె నెంత నెంత నెంత వలయును నాదకామయ్యే

వ త ద సంహరణ.

మ కు ముదరాజ్ఞీవన ముత్తి మంగళ భుజాంతా నంద గర్భంబు సం
 తమ సానాతన కౌటపాతల వయ శౌర్య తాత వర్షి వర్షా పయో
 దవయ పాంశ ప్ర జిత్ర శబ్ద సేవ నిశా శబ్ద బంధూ కగు
 జ్ఞాన వయ పాతన గ కృంగ విధి బాధా రంజంబ్రం య సాంతి శ్చుత్తి.
 సీ పాంశుల గాన న పారి బద నీన మర్చిన

సం తప్త పరశు ఘాతంతు నకును
 బతిచిది కాపతి పం వదం బనిచిన

మ ష్టాంశుల గు ర్భా మన్మథునక
 నాత్మ ప్ర పాపాన్ని న వ తార మొందంగ
 నం గార ల్లం నమ నం గు నకును.
 గౌముచి జల శివ కృతు నీదేవేంద్రున

పద నంబు గుంభంబు నావనకు
 నాదేవుని కిట్టిన నులకు నా వకొల్ల
 జిత్ర నాక వయ తే వాహు వాయి జార స తులు.
 వాయి నజ్జ విలాసంబు నాపరీడు
 బతికి కు నరింబె గు సు మ పూరించి చెలువు.

గీ. లం తః పూర్ణా భాగ రంగ కాంతి విద్య
 ముల్ల నల్ల నయి దురాము దెల్ల నయ్యె.

తాగి బలు గట్టు సురప ప్రయోగ వలునవి

భావవాదినోరజితమైతనరిసంబు.

గీ. గరళమున తింతవి నృపక్షేత్ర నాభుఁ

దరయ నొకపాటిగాఁడు దూషకరుండు

యెరుజలుగంధినయదియందయోషగాఁ

కవియల సూయని పద్మినీకన్యవేయిని.

శ. కాశవారవో సకుమరా

కాశనదీద్వీరదరదనతరకామనా

కాశయయి యాశలంకవ

కాశమువేకుండనించి కౌముదిగా నేనె

మ. కలయం జుంత్రిక సౌకల్యగర్భితలు పాంశుకైర్మయంబున త

గవికాగ్రంబుల పట్టుకాసి నెరయంగు విల్చి తొరంపులు

గ్గులు విడంబు దవితవేది వతి తొక్కునా జముల్కాయలుగా

దళముల బంతువు మూషగాఁ గలువలందంబుండెగ్గెల్లా త్రవలె.

మ. ఏ అతలుగిట్టి కంధరములెత్తి మొంగిరి రలాటవున్మగం

బలులు బువ్వె వవెన్దెలులు పారణసేయిలు బుమింబి హంబు

నటకనదొన పుట్టి కిరణం పుగమెనల్గని మోము మోముమో

నిరియలు బుచ్చెట్టి ప్రయ సులకిప్పులు నాడెడి వింజికారముల

త. అసమయంబున వెన్నెలు

అసమయనదొలు బుచ్చె పార్థివములెత్తి

వేదెను నాల్గపుడెంచెయలు

గాసి వియెల బెట్టి బెక్కగయిల శరణున్.

గీ. మునులమంత్ర బలంబున దనుజు వీపున్

మార్గణ ప్రణామముల బాధ మనెఁగాని

మన కెంతైనయి నుమే ను మండు సెలఁగె

నరప తికి జొత్తు భువు మార్గణ ప్రణామములు

హ. కుపి తానగ శరణ్వి దాహ వయన సా కెల్లెఁగి వి భుండెం తయ్యన్.

దపి యె త పి వె స ను గ్ర భాను రుమ యుగ్గరింపుమంజున్ద్రికా

త ప ముడి ముంబనఁజొందు బిదైదు కుడై తా పంబురెట్టింపనా

యె ప బారంబున మా ను సుక్ష్మ యెదియంబు పొంగి బత్తులున్

సీ. మోహనాష్టదశై న బంధు శాశ్వతయేత

గమనీయ కర పల్లవములయేత

గెలముల నభిజ్ఞా కౌశల కంఠులయేత

విముల వాసప్రి మానములయేత

సమజ్ఞిత వర్త్యుల స్థనగుచ్ఛములయేత.

రమణీయ దివం సౌరభముయేత.

సంబరజ స్థైర్యచిల మృదలముయేత

జి కురొరు మధుకరత్రయేత

గతి తమై నగకుంతల కల్పలత

నీడ సెదు గతయె ప్పవేతాన నాటు

కులెల సంకల్ప సంభవ కుటరప్రభు.

బాపశరణంల సంజాత బాపభరమ.

ఉత్తమ మన్ననాగ్ని నెద యెండడు తాప భారము బీర్వంగాఁ
గ్రొత్తవిరుక్ మృణాళములు గెల్జగనీరు పతీరమా పున్నె
మాత్రి కతుంత లాధరపు టా మృత పూరము బూర్పు వుచ్చుకే
గృహ్యత బంధి నాఁగి ~~నాఁగి~~ నాఁగి కూర్చెని కూర్చెని తతివతుండునీ.
సో. నవి నాంక్షి ననుభూయింబ కలు బీర్వనీ

దీతి విప్పనడ వసే తేఁ బాసార్కి

చందరి సు నన్య భక్తి సంజ్ఞ మన్వించె నే

ఈశువులకా సంగనా జె ఆరువిల్లు

గంబునం భరి నన్య గడ తంబులూపెనే

బిజినయనో పుష్పసాయితంబు

గిసల యం భరి నన్య గెంజెలనంబునే

బిడుమనో కెనగొరంబుగుచు కత్తి.

యేల యే పూమను న్నాడు హృదయ భవ్యుడు

నేలయను నెను సమ కృష్టి నిలినపుడు

బేలు పోని వాని బాస యాకొకె టుంగడు

తెల్ల వా అంగవతేగదాక్షి వక్రపమ.

ష అని యినేక ప్రకారంబుల జింతా సంతప్రంధై కతుంతలూప

సొంపంగాకారంబు మనంబువలె బిల్లు కాని పరత్రి వర్తంబు

నవలూ కింబు పరమ యోగి పంపంబున భాగంబు తుండుం

నంతనికృత శకుంతలయ నాంజ్ఞిమ వనాహంబున.

క. త్రినికింగరి పురనాథుడు .

. చనినది మొదలుగను జయవయ సమకొరినదా

కనునిష్ఠుదేవతా పతి

శ్రీనమూజేయియగును శత్రురతవక్త్రులు

గీ. జయముఁ ద్రైతానితన నిజేశ్వరుడు మగుది

. విదివలకు నేడె నను వార్త వినుము లలన

. వినియెఁ గర్ణశ్రీయొ కలు విషమబాణ

ర్ముంకై తి సార్శాశంజినీతుంకృతవయలు.

బ. తలఁగఁగ నమ్ము బెట్లు వసుధాపతి శారసమైన యిట్టియె

నలరిమనీయ కాసనము దప్పుట యెట్లైతె తన్ని నందుఁదా

తెలఁగి తెలఁగి మానసము నట్లు యేగావఁగనొనె బలత్తి

ననిధులరాచశౌను వ్రేసదంబులపరగు ~~మె~~ మెట్టికాళి

క. వావిరేవుగా మయ కులఁద

తొలఁబునఁ దానె యింప గంట్లును రైగె

జాలఁగును రిసినపుండులు

కొలలఁగెలకు నను^{బయ}త నకుంతలకయ్యె

క. గణనకుఁ పునమై మరుమా

ర్గణములుచిత్తులుడుగురియఁగా నారముజే

మనితెనుపకృత కాళం

గణమున కైతెంచి వివిధ కనుగన నేమిట
 2. దిరవయల పై జల్లు విషముచూర్చునుంచి
 పట్టిన వంతంపు బరణి యునంగ
 దెప్పించి పాంథుల దెగఱాడ్చు శశికాంత
 శిల ఘటించిన వధుని యిపావె.
 గాంతంపరాధుల గొముడి పెరికింప
 బెట్టిన పతి కంఠంబున దెయిన గ
 వెసె వియెం గుల దెగఱియూ టుల్లది గించి
 నిలిపిన గంధ్ర సౌధవి యునంగ
 మునురుచెత్తె లిస్సెలముంబవచ్చు
 కరణి నుత్పల్లవీకాక నీరాక యును
 దెల్లవా ఆమంధ్రుం దినా ^{దిట్ట} ~~చక్ర~~ వసంగ
 భనరు శూలబాసెనా శకుంతల యుం వలున.
 3. శంఖరా రాతి శర వక్రిసై పవేత
 పుష్పకా లంబులంబున బయలుదేలు వ
 సేతలు దేవంబునందెల్ల జేలు పాటె
 నతివృత్త వడంబులై జంతుల వపంబు
 3. ఉదురా మిధి శిషులదిరు
 గుడు వది వపియంబులు ను శకుంతల యుండె
 యుదమిలినంబులు వెచ్చెలు

వడఁజొరెను మాఁబనిశ్చయం శ్రేయఁడెడి.

వ. అయ్యో దసరంబు న నననూయఁపియవదలత్తవిరుఁబి
 ణి మేత్త మేత్తనయెత్తు కొని పోయి కలత్త నెత్తబ్బి బ్రొకులంగ
 శ్చింతిన పల్లంబు చెప్పి శిశిరశ్చ త్రయంబులు సేయఁదల్చి వయంబున
 సే..చను జూయఁ జూందిన ఇల జ పత్రంబులు

ర వ ర వ ర జి ముశ్రే రావిపోయె

గర్జన వతంసంబు కలువలు కన్పిల్లు

మరిసి యెకట పట్టు మురిసి పడియె.

మరము గంధంబు బిట్టుడు కేనట్టి నఁజూంగి

యందంబ మఁదఁచె నావు వెగసె.

వేరరవర్జితలుగా నమరి చినప్పు యానాక

కి సలయంబులు పల్లిగిజ్జు ద యెక్కి

జిగిఁ గడిల్లినద్రోగము చి నగు రుఁబు తిఫ)

పెట్టుతెట్టిన పంచాన నట్టుగట్టె

నగ్ని కాజ్ఞావదులు మ్రొసినట్టి వయ్యె

స జ్ఞయి విరహంబు మునకుశ్రేష్ఠ విధులు.

గీ. తెమ్ము విరహాగ్నివేదన కాలఁదియెక్కి

పదతలంబుల నిగుడుచు ప్రసవరజము

మంగలంబు నవేఁచిన మా శ్చైవరతె

బెత్త సఖులకు వలగొడఁజూక్కువెగవె

154.

క. ఎంతెంతని శిర క్షౌభ్యం

బంతంతయి విరహం వశిష్టయథితమంగం గా
గాంత తనచెలుల బత్తు

కల్లంతి యిలు బడు పాము^{జూ} పాము కన్నె నెలుకక.

ని. ఘోన వతులార! యిన్మాళ్ల మరుడు గాడు

యింత సెప్పించినాడె నన్నెన్నెడైన

నిండు వెన్నెల యీను పేరి నేను చల్లి

చంపుచున్నాడు చంఘ్రుండు సల్లజంపు.

శీ. తనరక్తి సెల్లత తగువారి లోమను

తమ్ముల జే జు పాతకుడు వీడె^{డు}.

చచా వంగ జూయి యుంబుర్యని కులభాషు

గడుపు చెసిన దెంస కారి వీడె^{డు}.

హరిణాంతమ నువెరనవసరంబగు నల్ల

గుమ్మ వర్జి నచేడు గాట్టు వీడె^{డు}.

ఫచు శ్రేచుదినముల వ్రదుకు కై పరివాని

దిననాథు^{లు} నాకింబు చిరైవ వీడె^{డు}.

శీ. తనదు రాకకు గాత కాల రత నాంధి

విరుల యెరియల దాగిన విరవీంబు నుల

మొప్పుల బడి పట్టుకాని బుట్టుక^{లు} ముండు

గుసుమ బాణులు దెచ్చున కెల్ల వీడె^{డు}.

వ. అది యునుంగంత

నీ. తనకు బాధలు మహా దహన సంగత ఫార

మకలా కరంబు జన్మస్థలంబు

తన సహృదయులు కాదంటే నామవర

లమహా భోలవలన నాలములు

తన శరీరము చొంతిరుతా నుట వీప్రకటించ

హరిదత్తకెరణ భిక్షు బనమున

దనకు సంతత పాంథ జనహర్త పాపిష్టి

యంగవీర నుడు కుర్చి సంగతీడు.

పద్మినికి నీదా నల్లడు పాపబాతి

చతుర్వాకవియోగాన్ని నామిదేని

విరహాజననము లపాతింట్టు వేరువిత్తు

మరితములకైల వాయోంశులను సకలము.

వ. అనిమజయు నిట్లనియె.

నీ. భక్తికాళిభర్త పదతలా మాతీబిల్లి

పరమోపాసేప మారఁ బ్రమదయ్యె.

దక్షతెలాపజమ్మె నయోక్తయివచ్చెని

ర్షివిగా నాచిలు జేయి చియ్యె

నమ్రత మంత యుఁడు గి యంతసారంగంబు

బింబమెల్లను నిండ జెయి గదయ్యె

నా చా ర్పిఁ దన తల్లూ ర్పిఁ కుఁ దప్పి నప్పుడు

పాడుగలు నీలుంతు పాడువ దయ్యెఁ

బ్రథ మతల యూర గింబెడు పావకుండు

వీణ దయలఁజే యెవెఁగఁ దెనిఱుంగఁదయ్యె

నేల యిటుసేయెఁ బాంథుఁడే

వనఁబిగ ర్బుండు వలసిన వారి తప్పలము

వ.ః. యిది యిది పాటలంబుంబి యింకంబుగా రువు కరణాభూరువారము

యెఱుగిచ్చి మహాపరాధంబు సేసితి ననియిం తఱు మన్ననె

నాథ వంశ నాథుండు వంద్యుఁడుగాని నింద్యుఁడుగాఁదని.

క. స్వామీచంద్రిమ! పాప కౌశ్యాయుడు గుప్తంతుండు భూపాలుడు

దామాంకిత్రము నీకు. దామ సేముడొ మఱి జెక్కవా ఫలమువే

లంబూదా తవునీవుదే మనుమరాలంగున పోలంబుగా

నామాట జ్ఞాను తప్పువట్టుకు మదిన్మన్నియ గారమున.

వ. జననంబుండితి మున్నవారి నిధి నా సత్వేనుచూ టుంబువై

జమదేవతాద్యుఁ ట్రకంస సేయి నవతం నంజైతి నేవెతివం

యిన కుంబాంధుఁడనాప కారి యగు నా పుంబిత్తునింగూడి వా

రని మున్నేర్తి గఁ దిట్టు నుండుకు చందరిరాక్షాణి వల్లుబూ:

వ. నన్న మన్నియ మని యిత్తన్నె వెన్నెలరాచదేలువు

త్రికంఠిని నృకంఠుండుగుత్రినవలూలు మపలక్షియ

నీ వారిఁద ప్పింబితి వనకాప ను నియం

వానికిఁ గూఁతురివలఁపుంగఁజివి.

మోషంబుగట్టి తిందుని యంతవానికి

గురుకళఁత్రయియై మరులుగావిసి

పలుకొనిచేసితి పాకకాసనునంత

వాని నభాల్పిత్తై వాసియెఱు.

నెత్తువెట్టి పరాకరునంతవానిన

జ్ఞేతుఁబాసునకేన్నగొనుచుఁజివి

నీప్రుతాపంబుకెన్ని యెన్నికరుకౌను

మొదిలుది తిన్నాఁబాన నీమొదలుమనము

నన్ను మన్నింపు గుప్తయి నకు పుంజుంపు

మయ్యివెఱుతును మననమొవలరునీకు.

నీ. పాంపకన్నెలు మొదలపట్టి పాంపకులుకొ

వెనకా న్నుతెన్నువిజివెనెని

కలక మామిది పండ్లకలజ్జిది మౌదకొర

పాఠంబు నాలుక పాత్తెనెని

చంద్రుతర వాన నసాకి యెలదేఱి

కూరి విజ్ఞునఁ దన్మితాని యెనెని

యిగురు మొదలు సెగకెక్కి కెరకెలకును

వదిలెఁవచ్చుగది సిలువాది యెనెని

తియ్యి విలు చిమగమిదాల్చి చినియెనెని

పాదలు సావేరియోర్లు లు వున్నారే
 కనుక నీ బుద్ధులు లగు గర్భ రేఖ
 విషేమ సాయక విజృంభణ విధిదలకును.

వ ఇట్లు బహుప్రకారముల మన్నన వికారములగుం గల హుద్దు
 మ్మిలాపం బులునెఱుపును పాగు రాంబుద్ధి మృగ యుండు నుంచెనావే
 భూపా లకుండు తన పాతి వట్టి నా. వంబు భూవియము, నయ్యో
 ది గర్భ కృతుండు నర్మగర్భంబులు గాన జ్ఞాన నంబుల వాదనాది
 న సల్లపంబులు భదలంపుచు, నా నిండు రఫ్త రవరాట్టి కృతుం
 శుగాం భర్తానున (దేవత గర్భ) వంబుంబునర్మ న విలాసం
 బులునింపుచు గారాకు చప్పు డైన న ప్పట్టమీద నిరంక గాంశంకి
 వి దిగ్గన వేది దిక్కుల వలూకింపుచుం గాన కకళ వళంపులుం జిం
 తాపరిత్వాం తింగను మూసియు మూలు వి నన్న తొంద్ర పంపుని
 గలంగలయం గాంచి బి యులు నొంగి వింపుచు కల వరింపుచుం
 బుల వరింపుచు లగం దుయం గుండుచుం బె రలుచుం బె రలుచు వ
 నరుచు దేనరుచు నెం గులుచుం బె గులుచు లగనే రు చుం గానరు
 చుం దే సరుచు నా సరుచు నను రక్షుచు ను సురముల నుల్లం
 బెంబులంబెంబులు మూర్తిజ్ఞ న న ప్పట్టపాద తింగనుంబెని.

గీ వరు స వనమాంబులు యును ఇయిం వదలుచువేళి

యల్లనల్లన కిది రత్నోత్సవములై యుల

మమమమ ముద వేద వేద నలులు దెలు

సమధికామోదతాజ్యంతమయముగా
 మ. వ్రసరంబూతకురమ్మపుచ్చుసురమున్ విశ్రాంతిమూలంబుగా
 ననువుల్బాపుదదంతరాంతరనితాంతామోదహేలాలతాం
 తసమూతాతకృతాంతరాంపపవమానప్రంబుణాప్రప్రియం
 వసరొందంతచాయభారభరసవచ్చెణాలమోలంతమయక
 డె సూతులు (ది) ప్పుచందమగుమీకవెతచెట్టకయింపనెచ్చెల్ల
 ల్బాదులువెట్టకెచ్చెవులలాపలసంతతపాంథమోకనా
 డ్దెదులమత్తరాంబుకుకభేషణంబూషలుబాలపల్లవా
 నాదీతకాంబాకంతవిలసత్కలకంకతకున్వసంబుమీక
 గీ. తెల్లవాజీనవెలుపవెదవతులు
 వల్లభుడునన్నరక్షింపవల్లుగంన
 బ్రావణునిచెదనెలాగనఁజొపకుండు
 నరయూదోయన్ననబ్బెటలతివఁబూయి.
 మ. వనితాయూతనిఁబూకెలతెననెడినివంతన్నరుంజంతరిం
 మనిజంబుప్పుడువెట్టులప్పుకవికికెంధియిపట్టాబిషె
 చనమూదెయిదురత్తినిన్నిరతిసత్తనంబుననెచ్చెరా
 ప్పునదుష్కరితనృపాలుడర్హుడగుటకుబుచ్చున్మృపట్టాబునా
 వత్రినిసఖిజనంబునుషలావింపునయ్యివసరంబున
 డి తొయిబిపుష్పబాంధవుడుమారువుసెందకురొందలంబెభా
 నాయకుఁడొకకుండులమనంబులరక్షింపదెంబుడుమొద

బేమవి యీ కలున బ్రచ్చిపకునకు
రాగి మి సంఘు లభ్రా కి రా తు వెలుగ కు కు

బగదంపు లతలుడు ప భుప బేరాధి.

క నె డు సం దే హించ నంబా వకొల్ల
యూ వత బ్ర వరెల్లల యూ ప మొంజి
ప ప్పు సూత్ర వి పం నంబు భు బిచ్చ వింబి
యూ క స ము బ్రా కె దూర్భా న న ను నరులు.

స. బక్రి త వెన్నెల యూర్జి తీసిన భాగి

ను దభిశు ది కకు నై యోది నివయె
గ వరి మించె దవిన కంబు పుట్ట ము పైరె
న స్తా తి కడ జం బ్రె దస్త మిన్

బేల ము లూలలు బ్ర మ్మ కళికాం ప పా పా

నీ గంబు లీ దీర నీ రుగి నియ

భాను భా త్తా పా న పులక పు స్థానియ

గేరా క యు గ్రవ మ కంతు నూర్జి నె అ ప

నల్మ గంభంబు తేలుల నా ము తిం క ప

ది క మ కలు నా ని నా బ గు ది క్కు లకు ను

విచ్చి బేరెరా రమయ కె క్కు బాబ

నల్ల నల్ల న తం రుపు కెల్ల వా తే.

త ~~లం ముంబు త పు క్కు~~

సంతర్పణం ఫలముఁజూచి సంతములకొది

గ్నంబిగాని యెత్తి శ్లేషే సే

యంతటఁ బడ న నడగఁ బరిచి నుడుదలుంచె.

ఉ అంకితవేదచందిరకులగ్రాహి నేడు శతంజలమన

శ్చంతకుఁడ య్యోగి నయగు శాత్రువమాతలి తొడనంబువో

నాంకునకంగరక్షకయి యుండుని తోడ నరించిన బ్రృథుం

మంతెనపు ప్పుకొడెమన మందలమొప్పెను లోనిమాంకి.

వ. ఇట్లు సూర్యోదయం బగుటలులు యుష్మంతమ పంకాంతుండు

సంధ్యాచందనంబు నట్టి స్థందనాయుండుఁడై విడిదలవెడలియ

వత్రియి వదత్రిమ ముపంసుర సవయావం పత్రివంసవేదనాంబం

బుల, నల్లున్న వలూరు మా నమవర్గివేయిత్రి సాహివోశబ్దం

బుల ముఖరి తంబగు మృవాటంబుఁడై వత్రి నైతరికంబు

నరకావతరణంబుచేసి యుత్పన్న వతులతోజులగువల

నోయి లకుంగృతనమస్తాతుండు.

త ఎన్నఁబడితిఁజుక్తకెదురియ

కున్నర యోజనంలకయ్యెనపగత భూయై

జెన్నవల గాని పుడవి

యిచ్చ వయ్యాఁజాలసం తసిల్లిన మమూర్తి

నీ అంతనింతను నేనును నరసికాసుం

సంబరించె దవనిన నావంయ వీరి

లనుభం తించిన వీధిలోని యలావకుంఠ

లావిహార వనాంతస్థలవల్లఁ జెల్లు.

మ. కలకంఠ భవీనుభవ గాఢ కులర్పంకారణుభవగీరజా

షలకుంఠానిబరాతర్కబరిమళ క్లాఘ్రింబుశ్చైయషు ఘ)

ష్టులతాకుంఠిగ్రహంబులఁ విరవంఠాపంబుద్భవంశైశకుం

తలవసుస్కస్యప్రసూనతల్పవసంతఁ దాఁజేరియంఠింఘ్రిం

ని. చెలువబాష్ప ములవిచ్చిన కల్గిఁ ఘంఠ

లందంగ కెన్నులనమ్మకెనున్న

గనితయోగ్యుల పాఠి వత్తెన పయంబ

ముకుళంబులొత్తి మోగుతానుము

నువిగమై సే కదాకి నురిసిన బిసలతా

వరివార వయల మేన క్షైతెనుము

రనునిదె : గంబు పొడి మివశ్చ మసి యైన

పుష్పదిష్ట నిండఁబూసి కెనుబుడ

బూలఁది సంఠాపజారమునఁ బెరులు పెట్టు

నెంది యెగురుక్షణమోయిన యెగురుఁ బాన్పు

వీరదఁ బెరులును విరవఁ గన్గి నీదు కెనుబుడ

జిత్తు జొన్నా వపుత్తి నాక్కి వివరుండు

క. ఆచంద్రవదనరాకలు

బాగులును బిల్లులు రులుంబునుపుట్టె

పేనుబులవ శంభుమమతి
యూచందమునంబిరింపనింతటి యానన్.

ఉ ఘన కరంబులు బాదివి బాదిటలు తెరాదాని నోతుమన్న
గ్లాని వహించి బాలగనుగంధి కకుంతల పతిని నాయక
జ్ఞాన ముతరాడ గన్నులనే పతిని మునిష్టి వరీర మాత్ర మై
తానట కేగు దెంచె వడ దాకినే చెంబు వకాడ కై వడి.

ఉ వచ్చి లతా గృహంబు తల వాకిట బాదిటలు చెప్పి బూతుగ
న్నిచ్చి మనంబులు నె జెప్పినె యిచ్చి ముడి యిచ్చి ముడి వత్తరింతలన్
వచ్చు వచ్చి కయంగు తూహలవలు మక్క నయందడ బాటు నాందడా
నచ్చ పలాన్ని బూచె లతి తా నన నంబు ని మాన పేంట్లన్

తే. భూ ప ల నాయ కుడు సునా
కా బొందరియూచె సంతస ము సంత్ర మునన్
జ్ఞా వి లులు ద గులు నువల కేపును
గొతు కమును మా వస మున గత్తర కలయన్.

ప. అ యిచ్చి వసరంబునం గన్కా వయల యనెల్కాని పోట యుటై
బరస్మర విస్మర దెంతి మాంబు సంచయంబును ని బరితరే
కా. తర తా వర్చ నంబును, ^(మిథునంబు) దక్షిణ దక్షిణ తాబూవంబును భూ
వింబి యూచి యునపరా యుచి యువకులు కకుంతలా డుప్ప
చుట వేకా సనంబువ నుని యెక్కి యెక్కి కై మోజునన్
ఇంబువ వేకా సనంబును యెడ గలని ననే రజన భూకాంబును

అయిన ముఖమున నుద్భవించి వే వలయుల నుద్భవించు ను
పంజాయలు.

సీ రతి క జేరి యును జేరమిఁ బాసి పావగా

విధి యొనర్చిన యొరవేరవెలుకల

కదనంబు లాగెల్పుకలుకు వెమోయును

సంకయెలా భీవ మైన జావియెలుకల

మో ముహూర్తనడక సేవ మెప్పారల

చేతను వినరాని జ్ఞేయియెలుకల.

ఈ నుభవంబున కాత్రి చనుదేరి నిల్చిన

నామోది కాప నంతా ప మొకటి

నడుమ జాబరకాదు మన్న ధూడు నల్లు

రాత్రి మల్లు దిగంజేయి రంబు కలుకల

యెంతను ప్రియతెనెకా కళం యంత ననుయఁ

గర యు గంబు నబిది యొరవేరవేరింబ.

మ. కెంసరుం కెంకును దొర్చి నే న్నెసఁబడెత్తెల్ల స్వనీలంక

పాసంగం దొర్చి ప్రియంబునర్చి న రవింబున సజ్జ కుంబార్చి ముడి

గు సుమాస్త్ర వంతి నంజ వంబ యన యొకుంబార్చి పాంసారని

పె సంగం కెంకెంబ దొర్చి జేర్చెరమ నీ పొలు సుఖం బూని క్షణ

వలె యర్చవ సరంబున.

సీ ప్రియంబునర్చి యుగా పాద్యురంబున

వెంతుల నాలుపింబు మొక్క తొడ

మనసు కింగులువారకుని తత్వంబునఁ

జేతనల్లన విలాసింబె శౌరి

యెల సెక్క పలుకులఁ గులికి తున్న నటించెఁ

గలికి యే తేనె బుట్టకు జీయక

యింపు పాంపిరి ప్రావ నింత నందనునిచ్చి

పంప ముట్టించి నాటించెఁ గిత్తులు

సే వ్వుదమ్మన సుర తతి మమ్మదేలు

నంత మా త్రిందె పాలసే మంచానిలుచు

తొక్కెనురి ముక్క మొక సొద నాకెనె

వలపుఁ గలండ్ల పులమణుడు భూవరుని నటించి

నొ. అన్తానీశ్వరసంప్రీతి నలు వరింపుగలనుండ

వలరాజు కల బుట్ట కలుగవచ్చె

శమంకియైనూ తనర చిరహ సప్తములకుఁ

శ్లో గామ శాస్త్రంబులు కడ ములయ్యె

జుట్టెలమనుచు చచ్చె జుట్టెలు రాగవా

శ్లో బుకెక మైనను దిగింక జయ్యె

నితరేత తప్రీతి నెడవంపఁ జలుచున

శ్లో చికిరాఁదె అపిసి క్షింపక యెచ్చె

మ. ముడలు ముడలు రిందలు మక్కలును

శౌక్రయను నాయకములు నుసాలదములు

(99) యములు నుగాముతేదలుఁ నల్లిబ్బులును

సతియుఁబదియును గణిత్రీణసబుపునపుడు.

శా. పాంశింశ్లన్దవ నీకాకాకాకాక బులులంబు వలువైసికం

కేళితుట్టుల గణ్యవక నములుతొం గగింబ కల్లంబులు

దామపాక్షిగ గంగర్ణికానములుదాంబం కంబులర్చి యుదా

నా లూలం శ్చిత్రి నట్టిభుండు వనపు జ్జలంత్రి యా బొలబాక.

క. రేయిఁబె కెరా రట్టి బిగవ

వాయుక జిత్ర వలనాగిఁ బగలుమిడు నమ్మె

పెయి కే. యు ను బనలును

నాయ వనపి తి సుఖించె నతి వయలు దా. నాక

క. పా లయ బకలు ప్రియల మైనను

వలయం బాలయ నని యొంగువ కళిమందై

నలీ ప్రొక్క నశకుంతల

నలగింప ~~కే~~ బులుఁదాను నలుగంగ పే ఆ యి

వ. ఇష్టాభిలంబున నభ్యర్థనారత్నంబు తొంది క్రీడలం దగిలి మునిస మా

జ సేవా వచ్చె జంబున నారాజి రతిరా మునివిని సారథి రథంబుగా

నిజావని యమించి హంసంబు కలంబు నయి గంకల కుంభావులు

మెక్కి క్క వేశ మంద పవన పరిష్టం దంబు నలగండు వగని మ.

మలయ యం దంబ ముచ్చి నింది రిరంబుల క్రుండు వం జేంది న మక

రం నంబు

మొందలరు నతురు గురువొంద పంధిగు లత్రించు సెక్రెత్త్రేళు
 బల్ల వంబుల సందులు దెల్లనుం దెల్లఁ గాని న విరుఁమొల్లంబు
 నుట్లంబు నల వరింబు వల్లరులం దా వివేల్లుల పదవల్లు ను తల్ప
 ల్ల మల్లికా వల్లికా మతల్లికా గృహంబుల, సెక్రెత్త్రేళు దావలకె
 వ్యలగు తల్లికావలతడలం దూవ రులనీవనిం జెంగలింబు తరుల
 తావుల లేవలగు తొమ్మిది వలనను, సెక్రెత్త్రేళు నప్ప బప్పటి
 కి ను ప్పులిలంబి ప్పులి పుష్ప రసేవలుఁ జప్పరింబులు ను ప్పురంబునఁ
 సె ప్పురంబులె గల్గుఁ దెప్పరంబు గుప్తిగం తులుగాను పట్టుదంబుల
 పదంబులు బుది మొప్ప దూరు గుపు పాపాదిఁగదిసి యెప్పది విష్ణు
 గల సరూ వరంపుటి నుక తిష్టలను, వేట్టామొప్పల శంధియం
 దామను గతి దర్శి దర్శిం బు నల్పంబుగానక్తిం ప సప్త గాత్రీయ
 లకిన్మ న తిరాత్రీ సప్త తం తు వ్రంబరి పూర్ణంబు యెక్కి సంపాన్తి
 నాపురంబున.

గీ. కాళికామంబు నామరాక్షస పతికిని

దమ పతికియొద్ద మ్మె నవి భంబుగింప

దూతిగా విని యుంబి మోతల్లికా మునను

దూతి రక్షణాజి ఘట సమస్త రముగె రవి.

రగద:-

హ హ హ హ

లలిత వల్లరంబులు బి విరి లంఘించు వరదములు

కులగిరులవైన బీ కును ము వల్లిరవములు

దే రుద్రయరువది గావిం దేగండబాంబు నామోలును
 సురరామి సరి వచ్చు ముత్తొపు రామిలును
 దివి జగురు తొడను ద్వితి వచ్చు మాత్యులును
 దవీచి సేవింబు తా తల నాచి జ్ఞాప్యులును
 బాంబుగలుగ^{నీ} నీ^{నీ} సంతి పోజిన్నులును
 పోతు^{నీ} కి^{నీ} ఎ^{నీ} ఎ^{నీ} పోనె జ్ఞా^{నీ} స^{నీ} పో^{నీ} ప్యులును
 స^{నీ} మ^{నీ} ర^{నీ} స^{నీ} మ^{నీ} ము^{నీ} బు^{నీ} ల^{నీ} గు^{నీ} స^{నీ} ప్త^{నీ} స^{నీ} పో^{నీ} ప్యులును
 రై^{నీ} సు^{నీ} బె^{నీ} జ్ఞా^{నీ} గు^{నీ} గు^{నీ} గు^{నీ} స^{నీ} ప్త^{నీ} స^{నీ} పో^{నీ} ప్యులును
 పో^{నీ} పో^{నీ} అం^{నీ} తు^{నీ} ను^{నీ} కలు^{నీ} గ^{నీ} పో^{నీ} యొ^{నీ} గు^{నీ} సా^{నీ} ను^{నీ} లు^{నీ}
 సూ^{నీ} బి^{నీ} ద^{నీ} ప్త^{నీ} క^{నీ} యొ^{నీ} యు^{నీ} బె^{నీ} క్క^{నీ} ప్త^{నీ} జో^{నీ} ము^{నీ} లు^{నీ}
 జో^{నీ} రి^{నీ} గి^{నీ} ర^{నీ} పు^{నీ} బ^{నీ} వె^{నీ} జ్ఞా^{నీ} తా^{నీ} లు^{నీ} బు^{నీ} జ^{నీ} గ^{నీ} త^{నీ} ప^{నీ} తు^{నీ} లు^{నీ}
 జో^{నీ} రు^{నీ} ల^{నీ} కు^{నీ} ము^{నీ} జు^{నీ} రు^{నీ} జ్ఞా^{నీ} పో^{నీ} లు^{నీ} బె^{నీ} నా^{నీ} ప^{నీ} తు^{నీ} లు^{నీ}
 జో^{నీ} మె^{నీ} లు^{నీ} పో^{నీ} లు^{నీ} క^{నీ} యొ^{నీ} ము^{నీ} ను^{నీ} దె^{నీ} దరు^{నీ} నా^{నీ} నీ^{నీ} లు^{నీ}
 బి^{నీ} వి^{నీ} మి^{నీ} మ్మె^{నీ} జి^{నీ} ము^{నీ} జ్ఞా^{నీ} న^{నీ} జి^{నీ} బు^{నీ} బు^{నీ} బి^{నీ} వీ^{నీ} రు^{నీ} లు^{నీ}
 గల^{నీ} వం^{నీ} వి^{నీ} త్రి^{నీ} మ^{నీ} క^{నీ} జా^{నీ} క^{నీ} వి^{నీ} తు^{నీ} లు^{నీ} గు^{నీ} పో^{నీ} యొ^{నీ} కు^{నీ} లు^{నీ}
 నల^{నీ} పు^{నీ} బు^{నీ} లు^{నీ} సం^{నీ} ప^{నీ} న్ను^{నీ} ల^{నీ} గు^{నీ} ప్త^{నీ} క^{నీ} నా^{నీ} యొ^{నీ} కు^{నీ} లు^{నీ}
 న^{నీ} సి^{నీ} చ^{నీ} ర్మ^{నీ} స^{నీ} మ^{నీ} ర^{నీ} స^{నీ} వ^{నీ} ర^{నీ} యొ^{నీ} ల^{నీ} గు^{నీ} పో^{నీ} ర^{నీ} తు^{నీ} లు^{నీ}
 న^{నీ} స^{నీ} మ^{నీ} క^{నీ} త్రి^{నీ} వ^{నీ} జి^{నీ} యొ^{నీ} స^{నీ} మ^{నీ} ర్మ^{నీ} ల^{నీ} గు^{నీ} క^{నీ} ర^{నీ} తు^{నీ} లు^{నీ}
 గా^{నీ} మ^{నీ} ల^{నీ} గు^{నీ} ల^{నీ} స^{నీ} ర^{నీ} కు^{నీ} గా^{నీ} న^{నీ} బి^{నీ} పో^{నీ} ర^{నీ} యొ^{నీ} కు^{నీ} లు^{నీ}
 ద^{నీ} మ^{నీ} ది^{నీ} వ^{నీ} న^{నీ} ము^{నీ} జ్ఞా^{నీ} క^{నీ} లు^{నీ} యొ^{నీ} క^{నీ} లు^{నీ} లు^{నీ}

మ జి యం గణవయస్కులగు మల్లయలు సెంతురులు
 సే జురు దు శూరయలు నెనకెనలు సెంతురులు
 వీరందిగాంగలు వీరపరి వారంబు
 యారురుచి సెప్పారు సమరశృంగారంబు
 శల్ల బిల్లెదల మోనడ గారజవి భృగి
 బిల్లెగల్లెల గదల బ్రహ్మగంగగనింకి
 పుత్తికి సింగంబు నకుంబు పువ్వని కళా
 బయపుతెంపు నుగల్లు బ్రతుల బంక పూనరణి
 మొనసి గుబ్బులకె శ్రీ డేముల పుష్ప కలు దొరియి
 మొనల వయదల సబళ ములసా వనలు పొంగు
 నరిగె బిల్లుల పాతు శ్రీకవి పోష వయ దొరగా
 దిరుపుకొనడి దవయ బ్రహ్మ యోగి గారు వెనుకగా
 గోల మోవిల్లు దెగె గెని జిత్తే వేరె వయలు
 గాల కులదియింబు బయలు కదన ప్రకార వయలు
 బూద వెగరే శ్రీవ నప్పుడ వచ్చు కుంతవయలు
 దడయ కురపు గె బట్టి తగ నిచ్చు వంతవయలు
 వెలియి యెమిది తవయలు వె నుక పచ్చ లజ్జా కల్లు
 నలమి కెన నెక్కడు ప దుర్గే తామిల పడ వాళ్లు
 మొనలు క్కడ గె చీర్చి ముంబులు తైవడ పింప
 ఘన వాత్సల వయ న ఘన ఘన ఘన పూరింప

మెండు కేసి కడిమి చూచుచు నులులూర్చి

నిందిన నా స మితి నేల యొని న మాడ్చి

న హితు లకు గుండె ల ల్లాడంగ నంతంత

మహి తా నై న్నవల నిచ్చి మాత ని నది పాంతు.

వ. అట్టి యెడ న మాత్మ నేనా నాయకులు భూనాయకుండున్

యొగకాలకుంజులయి మున్ను ^{సముద్రమున నున్నట్లు} న మన్మథరంజులనొసె బి

నవరు సముద్రపు కారంబున నున్నట్లు నిలువట యు.

క. ముని వరులు రాజు వదనము

గనుగొని నై న్నంబు వెల్లగ వనవిధంబున్

వినివచ్చునా రుదాంతుగ

నేనయి తనో స త్తబి వ వయ కె అంగక సమ్మి !

గీ. అని నభూపతి వారి తా న సఫుమములు

ధరణి స త్తర్తి నాకు నీడలయి యున్న

దీయ శక్తి నా యందు వర్తింపజేసి

గెలుచుట యగాత వరులు నైత్తులకు నెకుకె.

క. మితరుణపంపు నాకు స

మీత బియ్యము గలుగుటెల్ల మితై కలక్ష్యం

చోకొనాప కేటంబులు

మితి మకంబు దిన న్న వింబుజి గంబున్

నీ ప్ర సవ నా యుత నై రి మెసల గమాడ్చిన

న జోకాలగ నుష్టపి నట్టి మహిమ
యవబారమిష మున నవనిష్టజనియింప
హరిమూలపదనిసినయట్టి కత్తి.
దాతకు గుడి పూజ భరణి వేకుండుంగ

కాసింది నట్టియూ బెన్దె బలంబు
బంధంకు రథ ముయ్యె^{జిగ్గె} ప్రశ్నంగ

గన్యెట్టి పోసినగర్భ రేఖ.
గలమవరి మవలులను పోతు గణనసేయిం
గ్రీవ్వి భుక్తులనంగే బుల్దాసేపురుపు
వెను ధన్యైఁడమాన్యైఁడ నిట్టి కీర్తి

క్షీతిని నెగడించి గారవించి తిరి గాంక్ష
వ. మని యిట్టింత వినయి వచన^{రచన}లు బులంబును బెసిన ముని
ముఖ్యి లానృప ముఖ్యినిద యూ సుధామ యంబులగు విలాస
రసంబులంగనుంజొని.

సో. నీవు వచ్చిన మృగయూ వివరంబది

సమయంగర కెంజిమృగమలక య్యె
నన్నోయూ గడమైన యది పోతు నను వాసు
రంబునంబిత ధర్మ రక్షణంబు
గామసంహ రుడైనతా శ్చిపవెనిస

త్రమున కిదేశ మంత్రంబువైతి.

వర యుగం బయో పకారాధ్యమిదం కరీ

శంఖనువినుతవాక్యంబునిదియె

దయయలు దాక్షిణ్యమునునుపాదానవలులు

గనకగర్భంబునపుణ్యతనువైనర్మి

నీవనినుఁజూచుదువుగానినిస్యఁజూల

బెగతినన్యలువేరు పుష్పంబులూప!

సీ. అకాశతరులలా శైలావతవలపైరె

(గ్ర)హములలాఁదిగ్రుతరుఁడుపైరె

మూయాకరములలాదుగ్ధసింఘపుష్పైరె

దరులలాఁగల్పపాదపముపైరె

విహంగవర్షములలావినతాసుమఁడుపైరె

గిరులలావేయిఁబరాధరముపైరె

వియధవర్షములలావృష్ణత్రివళుపైరె

షణ్ములలాకాకితల్పంబుపైరె

దారకావలలాభవద్భృంగతన్మ

చంద్రుడునుఁజూచెనధితప్రిశస్తిగాంబ

వంశతరునందనునిఁజూవత్తిఁగాంబ

భువనవత్తినయిగుళిత్తిఁబాండుమధిప!

సీ. యాగసంరక్షణమునకైయొడ్డుపెట్టి

యనిపితిమినిస్యనినాల్కలుమనుచెనాథ

వేడి వచ్చుటగాని యొక విధమేలుంగరు
దనుజులకు శత్రువుగని ను బ్ధులకైనారు.

క. ఇట్లుండెను శత్రువులయందు

సచ్చరిమడ విధముగ సాగి ఫలించె
చచ్చి తడవ యొక్కలుకె
విచ్చియలుగుగాక జనులనెత్తివలులబాకె.

వ: యిదియొక రీతిగింజ మంత్రముగాతంబుకైనవారి గాత్రములు
యనిరంజునంతెట్టియనుపంపురామపుంసేకంబుగా వ
శ్శానిదెదలి కా కృపకు వారి మెని యుబుజుంబునకుంబావ
వలయు మీరిచ్చుననుండునదియని యుమాత్మసైన్యముల
సెక్కుయెడ నునియి తతుండల సమక్షంబునకు వచ్చి

నీ చెప్పుంగుజూచుచుంబూయి వలుగూంబు జమునెస

దప్పుక బూచును చెప్ప నాడు

పోతనిట్లు ను పొయి ములు మతింబు మతింబి
నీర్పుదొత్తెక నిట్లుచ్చువుచ్చు

నుండ గామనిజెప్పు నరా క్షింబు మాహింబు
పుర మునతని రెండు మునన నిట్లు

నన సూర్యుల యుంబుల యింపదంబులు నా
మొన కాత్మజుల యుంబు మొన కాత్మజుల

దరులెదె స మోహంబుల యొక్కల రమలైనకు

గార్జీలత యొక్క కెండు వంతులకు జనులు
 బ్రాహ్మణుని యొక్క కార్జీ మెప్పురుపక్షక
 నుల్లము యొక్క ల యొక్క బ్రాహ్మణులకు.

క. శరణిల మన నుదాహరణం

సెలినమై బెట్టు నాల్గుతుడు గదవంపక్
 గాతెక తవిరు యొక్క కున.

వా వికనముల నవిభింబ వనితకుఁ జూపెన్.

ఉ. ఆవిపిచూచినె ఘోరల యొక్క మునం బడతైయి మూర్ఖుల
 మౌరీను దంత్రొంచి భరతైయన యొక్క బింగె కైవడి
 వేరలలనామచోయనిప్రి యింపదదా ననసూ యిబెగ్గి
 గాలువతైస్తు పొలకుని కన్యల నుక్రుజలంబులల్లగాన్
 వ. వివత్త్రు కారంబునఁ గాంతవదినిచ్చి రంతని తాంబూలైవది
 యొగు ననసూ యిప్రి యింపదదవిపి రాజుంగుస్తరియక
 కుంతలనల్లనల్లన బెట్టి యొక్కిందువదన వదనంబుఁ గెంగెలనె
 త్తి సుభామధుర వదనంబుల నిట్లనియె

మ. పూరితింబొయి దనన్య మాత్రమున నంబొంకాస్యెట్లొదర
 ధరణీనా ధులుభూమి పొలమునెత్తల్పని త్రిదారవి
 సరి వింతంబెని యొక్క బూజ్జీయగురాజ్యక్రితెనల్లనునె
 యొరయం గావెం దెట్లొకాంబుదిరుగ్గదరంబువేల్పామిన్

ని. పొని వుబెన్యఁడు నిను నానిపొవు బెన్య

దంప వట్టునునిచి ముగానరసి తాను ము
రమ్మనినఁ బావు బెన్నఁడు రాకుమనిన
వచ్చుచిన ములు గణనతుది ఘృతం నువు

వ. అని రాజుం జూచి

య. సగరములు జ్ఞగించి విడి నయిల రాజులు రాజున బియ్యం
దగవును గాదు పాపులు భర్తము నా పనియొట్లయింకనీ
తగులమి పెంపు నయ్యిను తుండావ్వియినెయ్యవని పెటంగుభి
మగువకు నున్మియ్యికిత్రమంబుత్రమమ్మింకవానతీ తృపక
సీ. అనిన భూపాలుఁది ట్లను సజ్జిమణి ~~దేవ~~యను

ననుబానిని ముస పెత్తనను భరిమ
వెంపదు నేను నయ్యిచి వఁజూసి మువరాత్త
మునునిల్చినాంప మముగ్గయెలుగు
గాండ్రచ్చి విధిఁగర గ్రహణ కలటయ సమస్త
మును ముని విజ్ఞానము ననుదెవియ
ఘనుడు కాశ్యపుఁడంపగాఁ గొని పావుట

దగుగాని కుతున్నఁదప్పు మచ్చ
నెనుఁబూయిన యెనాళ్ల తీలఁబొంగి
పెనకలుత్తొలి మీరెల్ల ననుపరాగ

శ్రీభద్రులునఁగెని పావ వల యుగాని

తెలువ! యెనుంగు నెక్కెది ధ్మి ~~దే~~ ~~ము~~ ~~యె~~ ~~ర~~ ~~గ~~

వ కం వృసంబు ట్టినోట నుండి యుత్త వారికిం బికింగన్మిలూ
 యువచ్చుచందంబున మునీంద్రుండనుపవైభవంబునంగెని
 పోయెదంగానీ నం దాతమెక్కుత్తణంబుపొకుందిననా
 జ్ఞాపత్రింబు దొరగల్గువడు నిది శీలగా నట్టి ముదతింబు
 జీయింతు మేవిద్రు మాంధరి భరింబులం గాతయని తవ్వె
 కియేరింగరంబు నానంకి కురంగనయిన యంబుజంబేర్చియి
 ట్టకొలకు నను మతివజసి యున సూయూప్రియం వదల
 త్రియంబు సేసి యనిపించుకాని

గీ. చిత్తమచ్చుట మునీంద్రునిచేరి
 దేహమార్చింబు రాజ్యప్రతిష్ఠ కైలుకు
 నాట్ర మున్నె వానినై నానినీతముగా
 నమ్మతకరవంశ కరుణగెవంస్తపురికి.

శ్లో. పోమాదిద్రు తదా నశ్చాంధి షణ్డం పోలాసురవృక్ష ది
 క్షేమా లంఘనకైశి శాంభిత గుణాశ్రితం ల పద్మాలు యా
 రామామండిత నాగ యుద్ధి భుకు మారా శీత కైలాశ్చివే
 లామ భృక్ష్మి వి పాలమయి మకుటా లంకారవోరాంకురం!

క. కంబు బలజాతకందర
 కంబు భనుః కలకబక్ర బాపంకి తవం
 స్త్రాంబుజియగ సల్లతీతా
 బెంబూ ద్విపావనీప సచివైరాత్తంగా!

(స) స్థితిః భూమినివన్తుశ్చ భాగ్యసంపన్నా
 యంతుమనీనా భరౌగ్గా వహంసంఘ్రా
 నామల సాంఘిక విద్యాని శాంతాసహ
 సామికాద్య^౩ప్రియం నారసి తియం

గద్యము.

ఇది క్రీడారత తీర్థ గురంగరణ కరుణా లబ్ధి సిద్ధ
 సారస్వత శ్రుతి గాంధీయం మాత్ర పుత్ర
 ఆరాధి తం మతవిరభద్ర విల్లలమ

జ్ఞాపనవిరభద్ర ప్రణామ

జ్ఞాన కాంతుంతు

శ్రీంగారత

వృంతు

నం

మృతీయం శ్యామము.

(౩)

శకుంతలా పరిణయము.

చతుర్థాశ్వాసము.

3. శ్రీ హస్తముకురవీలా.

మోహనముపపంకరుహంసముల్లసితసుప

త్యావీర మధురమ్మనుజుల

వ్యావీర షణ్మంత్రివెన్నయిప్రభుబంధులి!

శ్రీ ఇచ్చిళం బునకు ప్రితుఁడు ~~ది~~ చిత్తపురమున

ఉతరిగి యుండు. ~~ద~~ దీనియవృత్తాంతమెల్ల

జ్ఞానవృష్టివిలాసిని సంతనిన్

కన్యామూనివల్లభుండు శుకరుగొణియి

నీ పాపతాబీల హరి తప్పలకాది సుపర్య

మందలుండు రంగేంద్ర కుందలుండు

సురదైత్ర ముక్తాబుబాసు రత్నరథుఁడవనీం

వీరసముండు మహామౌళికసముండు

కవికాలతల్లి శుభకల్పాశుభవయంధ

మోహనముండు కృకానుగ్రహముండు

కతినవయంకార రూపకరనిర్ణయవతిని

సమవర్తితావతానాత్రవర్తి

యందు తం భర్త యిచ్చి ల లా కైక కర్త
కంత రుండు భక్త లగిత వశం కరుండు
యందు ర తా లంబు నందుల ప్రాప్తి క్షమ య్యె
న స్తు దీయి మమోర భంబుం ది యిచ్చె.

సీ. గిరిజా విభుండు ముంగి బివె న్నిశానంబు

తృప్తి వాసుండు పంగో బిబున్లు
గోరారాజి గమ నుండు గుష్టి పరామిది పండు
కు సుహృద్ ప్రహరణుడు వలంగుంగు పసిడి
శీతాంబు భరుడ బిబి మాణి క్షంబు

క మతి జ కట కుండు గాన కేటెలు
కరణి దాన వత్తెరి ప ర బి కల్ప ము

బ స మ నేత్రుడు సింధు ర స మ సెలమ.
విష గ జుడు గాది గట్టిన వేల్పు పోతంపు
వకట కామల భన్జిసి ద్దాంబు నంబు
పురహారుండు వెట్టి లానున్న పరు స వేది
ప్రమథ భర్త బిబి మాణి భక్తు లకు న్ను.

గీ. అహం హ య భక్తి స వేళ భూతింబు నండు
వతిసి బది విన యిలా బిక్ష రముల పోవ
వక్త్రము గా జేయి పప్పుల వ బి వి రాగాది
యేల యేలుంగ రోలు యా ముగ్ధ మిహ రోలులు

క. త్రినయనమనిగూర్చు వచ్చును

ప్ర. తాపంబునఁ గూర్చునట్లు పంబుత్తెలియ
నని మూడి గుణస్థితి దృఢం

కేలములుగా నెసఁగెను (త) గతి యెట్టిది యెలా?

శా. అజ్ఞాసిద్ధికరంబు ముక్తిదముల త్రానందసంభాయిశ్చై
వజ్ఞానాంకురసిద్ధజీయముప్రభావచేతిభసంవిత్తజం
జీజ్ఞాసావిజ్ఞవప్రకాశయితవయలక్ష్యకారణంబుత్తిత
ప్రజ్ఞామూలముబాక్షుణాతమనకుంబంబుత్తరంబిష్టవిత్

గీ. నిమూలంబు బాక్షరంబు నెయ్యినజిహ్మించు

కైనుచు నుడురాజశేషులు గుడికి నేరి

యిష్టములైతి భక్తిసామ్యంగమెఱుగి

కేలుగెంద ము పొదలుఁ గీలుకేవివి.

ష. వేరసద్దేవైర కర్మజంబుల భరణి వరిరాత్రితన్యాయమో

వారము మృత్తింజయపుత్రివాసయలురగైఁదలికల్ల కేదర్దసం

వారతాతెలల కల్లంత్వతంక భవతజ్ఞానాగతెల గంకయి

వారయింబార ఘటించఁ బోయెద మగియిన్ద్రానము పోలగా

గీ. ఎఱిగి నిన్ను నుతింబు వాగిశ్వగారు

తైనజ్ఞేన తలుకుతైన నలు విగాను

ఎటుగతునికితి వారును నోనునెక్కు

సరియెకాపునన భవనీకలుణ యిరురవు.

వ. అని ముడి యునదై వువకు నమస్తరించి యుత్రములున
కువచ్చు శకుంతల యిచ్చున యుత్తపాద్యంబులంగిత తిండి త
వృజనంబునం జూడ్చినివిడి.

నీ. స్వాగతంచో నీకు సత్యులకు ననసూ

యరాత్రి యరాచవదల కనామ యంచె
వపు నీమతి భర్త వర్తి నయ్యెయ్యెన్
యతిథి సవర్త సేమాశ్చరణిని.

స్వానాథని యవి. తజలశా కేరంబున
బాలకి బెలము పోషిగలవు.

శ్రీష్ట తాలంబిది యూష్ట లవద దాంకి

పసిమిదప్పవుగదా పాదపములు
రమణి సుమము స్తనామనా శ్రువుమృగంబు
బెలుబవక్కింతు రానిన్యూగలసిమెలసి
వపుల పడోసి కడుగారవ మునఁజె ము
నివన బోల్చు యున్నదే నీలవేణి!

వ. అని యింత రాంత రంబుల యొగక్షేమంబు లదిగి తాల
త్రయం శ్వాన శేలుండు సతలంబును నెఱింగి యు నెఱుంగునని
వాడ పోవె వచ్చె యుంగు బూడితె అంగు తన్ను శింబునవి
ననున్ను శుంఠై యిట్లనియె.

ఉ. ఎత్తుడు పోవెక్రిత సిరి నీనెడు నీవదనాంబుజంబు మ్మె

చెన్నున నూ త్తరేచ్చి విలసిల్లేడు భావమనెన్మిలున్మిలున్.
 మున్నుటి భంగిఁగాక తఱుకొన నతలలఁ నతఁడున్నచి
 యెన్నుని జెంబు బాఁపుతాని యుండిన నాపయిన నవెట్టిదో
 గి. త్రినిన గజగజి వడకురు నత్రివారి

కన్నుగ వరాల గడ్గడతం తయగునుఁ
 గొంత యెనుమరాటు పెట్టుకే తామలంబి
 మునికి నిన్ను సేయ నరించె యెనికి మునికె.

చ. విని యెలన ప్పురేరాద నరవంపని భావన! నిన్నునింతగా
 బెనిన న నెక్కింత వినుపింప కపోసి త నీకు నర్హతాం.
 మనిఘ జి. యింపఁజేయఁబడె ధూర్జటి సెల్వగసామత్రిశైవం
 జనిన యెడ మనః ప్రియయడ స యైన గల్గిన సంప్రమంబునన్.

గి. వనిత య న సూర్యులును ప్రయంపయనీకు
 వరుని ఘటి యింపెట్టిన వారు నీవు
 వారు సుఖ ముండుఁడె క్తెడొనాఁడ నయిన
 ఎను నీళ్లంబు వేరినెద నెవతెకైన.

చ. ఇంత మా భారంబువాసె రాజపత్రిశైతి వి. రాజ్యనుభావసు
 శుంబుల మమ్మునులువక నీనగునికింజెప్పి బులాశ్రమంబుప్పుట
 పుటితి యెంగత్తె ముంబులరయింబుతానుమండు మమ్ముయ
 త్తయని యెక్కిత్తు శిరంబు శిరంబునంజెర్పుతానియందం
 యెనందజిలంబుల జలవంబుచ్చి ఇయంబుదోర్చి యిష్టసల్ప

సై యుదలన్కు స మ యుంబున.

మృదళతతైః ధులకించనుక స ముఖేలు వేదావృత సదా బ్రహ్మణా
 రుత నీరాగులు నిభ్రనిర్ముఖులు నిర్మోహుల నిలివనిచ్చిరా
 కులుత్తుక నిగమాంపవేత్తలు విరక్తుక బాక్తి సంధి మముల
 దైర్యుల వజ్రులికణ్ణి మెనితడతల్ వృద్ధానుభూతింబు గన్.
 గీ. వజ్రున మునీంద్రులను సౌరవంబుచేసి
 పెద్ద పితృసంపదల సంతతి నునియ
 కుశలములు పోలుపోలు బోర్లెన్నుచునడుగ
 సరవిఁ జెప్పుచు వారప్రసంగగతిని.

క. అ విరా త్ర ము బోయి యుంబుం

గ్రీతు విష్ణుకరుండు కాశికా ముఖశక్తి
 పతి వచ్చుటయును నిచ్చువుర
 పతి పొమ్మచ్చుటయు వినితపస్సులతోడన్

క. సానా మ కుల కేచరుండు

భూమీశుడు పోత్యయోగ ముంగాయ బియ్య
 శ్రీమహిమంబుంపు గనియె

సానా మ కళాధరుండు నాకును ముఖ త నాంధ్రే.

తే. పూర్వీనాపారిహితముల బోతెను హస్త పులివరుండు నా

శర్మను రాగ సంపద శకుంతల యింబున శరంభుజింబు గాం

శర్మని శ్రికవివాహ ముఖ్యభవనసంధి మ బోయి యున్నాడు

కీర్తనసాళి పుష్కలసిద్ధిఁ బ్రసిద్ధిగనెడి సాఁడొకఁడీ
 ౧. దిక్పాఠి(త తనూజును ~~విశిష్ట~~
 విశిష్టాన్త తుఁడైన పతిరావిభుఁడు ఘటివేడ్
 శాంక్షుతుఁడు సాఁడు బీర్జును
 మోక్షయఁది బనాప్రయోగ స బిఁదేజింబిది
 గీ. కాలతంత స మానుండు గంధిసానుఁ
 డ తని తన యిరుక్కదగ నబెకంతుబ్బెవళుని
 యిన్నయిముకుండ్లి దె వనిన యిది యిల్లెన
~~విను~~ వినుఁడు మును విన్నవారిను వీనని వారి
 నీ. బనన సంస్థానమెచ్చిని మండాని నాథుఁడ౦

నాథుఁడ౦ ఆ వసింధు నాయకుండు
 నిజ సవోదానరు తెచ్చిని కిచ్చమణికల్లు
 క్రమ రుద్ధి ను ^{కౌస్తుభ} ~~కల్లు~~ కనులు
 కారణంచెచ్చిని కళలసంవత్సర
~~యొ~~ యొషధి వైశ్రవాణ్మిన్న తికిని
 దానకం చెచ్చిని కానపా మర పాద
 పంచై న యజ్ఞ కపర్థసేమ
 మనుయ నెచ్చుడు తన్నిచ్చి యివల భాగ
 రాదిదేవని కాయంబునర్థి మోడ
 నడుడు మృత్యుం బియునకు బచ్చియ తనువు

హారత క్రితం రుండు సుభా క రుండు.

గీ. తుందిగు లంఘులరూప రేఖావిభూతి

దేవిరూప త్రి తి చింబవయ నుజూవె దోవ వయనలు

జీవ మును బొంకె నుడయిమం దినబుధుండు

కాంచె ఘనశక్తి నాల్గవ (ని) హంస గంబు.

క: త్రిసా ఘ్ననకు నుభూ సుర.

భూ సుర హస్త ములుగానె బండ్లరువులు గాం

జౌని నపురూరవుడు ని

గావీని తసి త క్తి చక్రి చక్రి జినించె

కే. తామర సప్రియంబు గుమనదప్రి యుడుం గులపుష్ప శ్రేణమా

తామరలుడుంచి తామరలుడు దభ్యమ దేవునితట్టి రాజ సు

తతిమంబురూ రవుండగు ని రం తరముం గణుతింబి పర్యేనం

భూమగజీసు పర్వ మణితల్పకజీరణరహస్య పల్లవం.

వ. ^x ^x ^x అపురూర వశ్యత్ర శక్తికిం గీర్తనీయ చక్రి మ్రంజయి వనురా

జన్మండు నిర్భణి నందిసౌజన్యండు బన్మిత నమ్మవరరా మనకు

నసేదృక్ష దక్షిణ బుజాస్తంభ సంభావిత కుంభినిమ శిష్యుండు

యింత నసమంశ తక్రి మంబున.

క. జీవించె నఖిలవిభ్రీలు

జీవించె ప్రకాని జనులకాన వమనకు

కూకాకాయలు లకేములు.

గీ. ఇంచె వి తిల్లిచెడఁ గీర్తుల ^{మోక్ష} దిశఁబడి

కా. ఇతి భస్మం దగు నాస్మపాలమణి సప్తగర్భాణాం తత్త్వ
ప్రభువులైన నరించి పుణ్యవిభావతల్పంబనల్పంబుగా
స్తుత చింతామణి నిల్చి వెల్లడు మనస్సామంబు సేవింపఁగా
కవమన్యోదయ యెల్లత్రతరజాస్వస్థుర్గవక్షస్థిర్గవక్షః

క. ఆ నవరు మనకు యిరులాదియ
వేలానిధి యి ననంబు నెంది శుక్రసకలమి
దానల్లుండై తత్సం
తా నంబునఁబూరిపుణ్య తమనిం గాండె

వ. ఆ పూర్వంబు జిభప్రాప్తమౌ దయ్యనిన దంతికి కాపవశంబున
సంపత్తిప్రసాదేన జీరాభారంబుఁ దాల్చి రింబి బినతప్రసాదంబున
సకలమహిమం దలంబునకుంగర్తయి య్మోన మృహాభాగునకు జన
మేజ యుండు సంభావించి యుత్పాదేధతియంబు జేసి జగత్తుయ
విభాగిం గాండె నా పుణ్యనిధికింగు మారుండు దయలయల పద్ధతి
లంబు పాతిచీది గ్విజెయంబునాంది పాతిచీకం దనఁబరసెనా
కామనకు సంయోగి జన్మించె నాభూ పతికి నవం యూతిల్లు
దయించె నన్నరెండునకు సార్వజ్ఞావయం దుచ్చవించె నరరాజు
మననకు జియబ్రేనుండు జిల్లిచె నాపట్టభాగ్రునకు సురాధీశు
దుప్రభావంచెన ప్రిభునకు మహాబోధి ^{మౌ}కు పుట్టెనాసురతి త్రునకు
యలుతాని యుమండు గావిగె నాయకెం దనునకున కైతిధుండు

పుత్రుండై భాత్రీమండలం బేతభత్రుంబుగ నేరె నా మూర్ఖభ
 యిత్తునకు దేవాపజిననంబు నుండె నయ్యైక విరునకు రిత్తుతుండు
 సోధు బినరత్తుతుండు సుఖుండై

కా. ఏకై భూభూవనంబు పర్వమును నానెకా తప్రిత్రుంబుగ
 మూర్ఖై వైరులవె న్నదన్త్రు కొండు వ మ్మరగ్గ బ వినానైక
 బూర్ఖై బూరు బురుగులవన వం పున్దై భూ రిత్రితావంబునన్-
 జూర్ఖై ది స్కరి నంత పంత్తుల యుత్తర శాలంబుగి తింపంగన్

చ. అతనికెటు చ్చైవంబు జు నయినానిది విత్రిమ మత్రిపాణి బా
 మ తి భూరుజున్మ వంబుల మన్త విభూతి సరస్వతీతటాం
 చిత భరణిప్ర బేక మునఁ జేసె ను దావక వల్లి కుంబుగా
 త్రితము భరించి భూ భూవన వల్లి త మ్మరగ్గై భూ వ సత్రి యొగవన్

ఉ- ఆ హరిణాంక హేతజుని యలంబ నురత్తి వహించి పొజిగ
 న్నై కొని యైన బా రుతరవల్లి వహించి సరస్వతీమవర
 నాకొని తానె యుచ్చుముయి వల్లి జనంబులు మో భమందగా
 నైకొని యై సుఖ్యును ని కెర మునన్దని యింపఁ జెత్తి తోన్

మ. త్రిమతి భూ వకు నస ద్భుక యుకస్మిద్భుశుండు సంభవించె. న క్లంభిన్
 పల్లభు నకు స మన్త యుకెంబి నొలుండు నీలుండు ద యుం

తా. ఏత ను భూరు జీవలయ మెల్లను వైరము కేరయిండు గా
 వ్రాసె న యున్దై భూభూవన వంబు వశంబుగఁజేసి జిన్మన్మ
 బాలమె న్నై భూపం యు నయ స మందగఁగిత్తు నీ యుండై

నీలుండు నిత్య కీర్తిరమణీరమణీయందు మోక్షార్థంబు

ఉ సం త త పు య్యైశా నృపతి సత్త మయత్య మున్ను పుత్రు గాంధేవ

ప్రేమ ని నీ త్రి నిర్మల యుగః భరితావధి భూభరావర

నృప్తిం తు ని త్రి రి భూభర కృతాం తు ని తా వ కృపాస మంత

సాధ్యం తు ని రూప నిర్మల భి యుంతు ని సత్త్వి యుభాష రక్షియం

శాంతం తు ని భూరి నమ్మణా నిశాంతా ని భూరి లస క్తి శాంతమణి

వ. ఏ తాదృగ్భృం క కులంబి జాత్యంబుల కకుం తకులకు నను కులకాం

ప త్యంబు దైవ ఘటన ఘటితై నిది బింబ యందలు కు మసోహంబుకద

యని నా వారాలు కీర్తిం ని బుధ రిక్రవర సుగ్రహం బులు గల మోక్షం

దైవంబు సాను కుల్పిత వశం ముఖే విమోక్షాభ్యంబు కెని యలాడు

చుండఁ బండ కిరణ మండలంబు గగన భండంబునకు మధ్యవర్తి

యగుచు యు మాధ్యమి త్రాకానుష్ఠా నంబున కనిపించు కెని యలా

నిశార ముష్టిం పలులరిగిరిః క్షామి నీం బ్రండు ను సాక్షా నార్థంబుద

రంగిణి తరిగె ననంతరంబు.

ఉ. వా సుకి వేరరముం బెదరు వస్త్రెల కౌనును గమ్మ వియ్యుని

మెసిన కన్య రెంబ కిరు మిక్కిలి కేల్ల వయ్య వంలావంల

గతి సేకం కేతం రమంసు గల్గుని యలా కేట కంఠ మూర్తి కు

ర్యాస్కాదు వచ్చు కణ్విముని వల్లభుడ ర్థ గృహంబురంబునగి

త. ధో సోద్యు ధై నమునికు

ర్యాసుని గను గెని యులతి లం వల్లభుడై

తా సక్తి కకుంధలభం

దేవ త్తా రమును జేయవలెక యున్నది.

ఉ. కాప ముఖంబునం గొనలుబాగి యుగల్గు తపామ హంబు

తా పని యుట్టి మూర్ఖ ముని తావిమివెళి నిజోకరణెచ్చినా

కైపు పతి యొస త్త ము బయల గాకని యెంత యని ర్థయూత్తుతై

కొంప ముఖంబునన్ వది శరణుంబల కిచ్చెడరొర కాప వయన్

క. పునకాప మిచ్చి యిరుడుగం

గనరాగెని యనసూ యు శ్చితకంపి వల్యైవం

దనమొనరిం పుచు నిశువది

యెను కంప కు గాక కి ను క కడిల క్షుంబో?

గి. కాత్త్రేపుండాత్తుజనకు జితన్త్రులు కును

మిత్త్రులు దిమ కు బుద్ధి చెప్పుమరుగాం.

యెంత యెరుక వహింపుంగ నెమిగలుగు

యనఁ బుంజెలవగ నేలనిను ప గణ అను.

మత్త. పొలకొర బనుఁడైన నిచ్చి తపస్వి సత్తమును తావకొ

త్రీలకాప కృకాను వెదికి కి సహింపగ నెరాపఁదో

బాల యొద్దునె ^{కిన్దుకుమెక} ~~తాపవదా~~ పట్టునన్య కలియవో.

కొలదొకది ^{తాప} ~~యె~~ కూరలఁ బొంపువరస ముదెత్తుకొ?

గి. ప్రియూడు ములుని యెని నొని సరువరాస్స

యెను ముఖం పది తగువచ్చె ముత్తయ్యెనఁ

యును బదసుపుల్ల నయింతి యుకెట్టిదే

శ్శుభవిరిసే శ్శుభపుష్పేదియైః గూరుగుపేక్షయనయ్యైః శ్శుభమయః
 వయమయః బుట్టె నాక్కి కట్టె ను కయంబు నయంబెఁగారికే
 చ గీత గీత నయ్యై నెన్నడు మంత్రే సరి మధ్య కు నాడు నాటికి
 బుట్టపుట నయ్యై నారలు కడు బాట్టు వహించెఁ కనంబు పాక్షిక
 నిటనిట నయ్యై సాలవయసె నింటె విశాల విలాస నంబు బుట్టి
 వట్టవట్ట నయ్యై సాంపు గలవా పేరకెంపు ను బుట్ట పూర్తి కు
 మనవ నాచీ సరసింబు రంకర కృష్ణ శంఖ మోహంతమై
 కవబంగా లమయ తమ్మి మొగ్గలు పవంగడి వాని యుగ్రింబుట్టి
 దవతెడి మత్తరి పట్టు దంబుల ననందంబయ్యైఁ బులంకనా
 భవళాబ్ధిక్షితి నాటూజున్మయను మఁదంబు మకభృంభిమయ
 ని జ్జేరు కీర్తి యగు వయస్త్రి యుదరంబు మోఁబులు
 ని పొది యుండుట నేను వెల కు వారె
 భువన భూమి రసవండు పృథ్వి కు కడు ప్రేమా
 పృథ్వి సెండుటఁ గడు త్రోగ నయ్యై
 నమ్మ తాంగుఁడగు వట్టి యుం తర్ద మండొటఁ
 బె పుల్లె నాగి నయొక వయలయ్యైఁ
 గమలంబు తాత్మండు గర్భస్థి మండొటఁ
 దేవి వింబు వాయఁ గన్మయ పనింబె
 భరణి యెల్ల ను భుజి యెల్ల తనయొడొట
 మోదమోదవే సుకా మృదా నాప్తి పవయనము

నవక మ్మె యుదరంబు న సాభి యగుట

నభ్యుదయమొందుచును వచ్చెవజ్జముగిరి.

ఉ. కాశ్యప కీర్తులం దిశలు సారణసేయిదలంబు సర్వభూ

మీశ్వర భామినీజనవయ నెల్లఁబను ల్గననిచ్చుగించున

విశ్వమన నే యితోదివ్యరత్నైకతఃకేలంబులును నాదగ

ర్భే శ్వరుఁ గుక్తి లగన ధరియించి నయిట్లు మవరిను భావతః

నా సూమంగర్ష మునందరించి సుతు నుమతీయో రాజు సంబెట్టి

భూనంబె ధ్మకు సాక్షుత్తే నిలుపు నాతన్వంగి నెబొలక నే

తావై వచ్చిన వాకె నొప్పు వికిఁజింతా దైన్యమంబు ముడి

జూరెగన్ద్రవయ చన్య నేదియ మరుఁజుఁబూవిల్లు ముత్తింపగన్

వ. ఇత్తె అంగున నాదిగర్భే శ్వరుండు గాగల యిర్వు కుంగర్భ కుహరం

బునంబూని ని భావనగర్భ యగు రత్నగర్భ ననుకరించు నభేదికి

(గ్రీ)మంబున నవ మాసంబులుబరి పూర్ణబులగుటలు

క. భూనునిఁ బూందకె యుచ్చ శ్లాఘంబున గున్య

స్థానంబు నగు హంమయై ముదనరగ షలదం

శ్రేణ కుశల యోగ వయనదే

జూనిధి భూగెర్భాస్త్వముండు సుతుఁడు దయంతః

క. నిఖి నర్తింబెఁబ్రదక్షిణ

కింబను దశదిశలు నుల్లసిల్లెను నానా

సుఖ సులభ గంధ వాహమయ.

లక్ష్మీలలిత నానందకరమువైవేదిక.
 ని ధలయింజ రతిపుణ్య తాపపాంగనలునెం.
 తయింజెడ్డనింగుణిజైలమునను,
 ధను బజాంగణమునఁగాపునియిరి వక్షిణి
 ధైయిల్లి పాగయిచ్చి పీఠిపెనొత్తి
 జాగించి రంచికొన్నవడ ముప్పురుటావి
 త్రైవంబు. కృతీయం వాసరమున
 నా అవతి వసంబునందావరించిరి
 అవలు యెంగిని గణం వైతన్యములు
 కులనుగుణిపిరి దినవయల కాలఁది యెఱిగి
 యుజ్జలమునందర్శన జ్యుల నామతియి
 విష్ణు బాకం దక్షిణియెల్ల విస్తరిల్లఁ
 దగసెనర్చిరి పూర్తిటావి తగవు వెల్లఁ.
 వ.. పదనం పదం బ సకలమైనవర్గంబును గావించి కణ్ణిమవరము.
 నింద్రుండు పూణ్యావంబునోయించి భరతుండను నామయి
 పాపురి తింతెట్టి తెనుపంగ్రుమ. వా పద్మమండుగము.
 ని. నృప కేరీయంబుల నిబ పూదు ననుమాడ్కి
 మెదిగిరి లా నుంచి పదమువెట్టు
 క్షితి మిన్నవడ్డను పోయొడ్డి రక్షింతు
 నను లితి. తేజులల్లాల్లియనుము.

దా నాంబువులు వజ్ర తగవీప్రులకు నాల్గు -

వడుపున (చిదికిల్లు విడువలబట్టు

వెలయ్యెత్తి తాపాగ్ని మొలపి యియారబలు

పగిది ప్రేమమున నీపంబులుగాలు

నద్రతన రాజవిజ్ఞానము లపహాసింబు

తెలుగు మోడప నలంతి వేడి ములునవ్వు

గాత్మీపక్షిమనంబునకొత్తుకంబు

సంతతంబుచినింపకొత్తుకంబు

వ. అంత నెయ్యి నెయ్యి బిచ్చియంబున.

నీ. సింహాసనంబున యేరిరాములుగాల్చి

నుండుచందమునఁ గూర్చుండవేర్చె

ధర్మంబునాల్చి పాదంబులనకప్పించు

ననువిజ్ఞానమున నడిచుండవేర్చె.

మొరలునాగియమ్మ తంబుతలు ములులనను

పగిది నెక్కితపల్లవలకవేర్చె

వర్ణాశ్రమంబులు వరుస కప్పక యిలక

నిలుపుచు ననుజ్ఞ గినిలువవేర్చె

భూత్రితరమందు నంశమ్మె దవది దనకు

స్వర్ణమను పొగ్గి భూత్రితరాంశుజమున

గేతుకపట్టియల్లుల ననమివవేర్చె

నాడు నాడు 33 కి ని శ్రీ పుర నాథను మూడు

శ్రీ లాల్మింబంతును జ్ఞ గించి పలుకుంబలియింబును నంబాంబి సౌ
 కీర్ణింబా పురగంబొని నభ్యయినవయి శీవయ శస్త్రాస్త్రు
 క ల్పించు గురుజిక్షుంబి చదివెడిగా వ్యగ ముం దువమ నెం
 ంబాల్మింబంతు యి వెడకెంబిద బిను లీ. శ్రీ శ్రుంబి తంబొననా

ని. కె. బంతు వెకంబ విద్యయనె అవె జింగి

క్షే త్ర వీర్ణంబుగా వున సర్గ మ్మే. న ?

కౌర్మిమంబు స శ్చ మును రాంబ సమంబు శంపు

మదము లంబు బలంబును న భ్యమి గుల.

ని. ముంబొ తగరకంబ ములు ముంబు కాని మ్మే.

ద్వీరదరా జంబులది గినితెల్పు.

కాన వెంబు కలు పే మ్మకానినంబరింబున

పంబు ననంబులంబు బట్టి తెల్పు

వా లంగ్ర మున ము జ్ఞు వై బ లం తెలనుకా

రంబు లి ప్పాతక ముల దాని తెల్పు

దెంబ్బి కల్మష నాని తాలని ప్పావంబునక

యంబు బల్ల ముల తెల్ల ద్వి తెల్పు.

కర్ణ ములంబులు ని మి ప్పొనలను బాని

నో కలంబుల నాంబుంబ యంబు తెల్పు.

దామె నలు గల్మ నాత్రి మ స్థ లమనంబు

త్రైకవక్త్రీశ నామ సుష్కంఠ సూతి.

వ. ఇట్లు నచ్చి సాక్షాదాంబుగ సత్సంబున మృత్యువులు
నెదురు వెడయెక మోళింబు నారాని సునునతుల
సనకకసులు సర్వదమ మంజను నామము వెట్టి ప్రమంబున
యలుగుండ సుతనాడు. కాశ్యప మునీంద్రుడు కుమారకల్పాద
గు కుమారు సూరుజీతంబున సునపుకెని యుపలావంపు
బు సున్య కమంతలంగ నుంగుని సజ్జాపి వసాంతమై
ధుర గంజీర స్థనంబున నిట్లనియె.

క. తేలుపుట్టువు నీనెంముల

ధలమెట్టిద యెం మసూజ్జుప తెలుదని సుమం
గులదీపతరుని గంజివి

లలితాంగీశత్రువక్త్రీలక్షణంబుత్తుక.

గ. పెద్దకాలంబుచనియె నీప్రియమగువాని

తెలువయె మెకు పిలువలయు శ్రేతవదని

వెలుపె నెంమన్న నఃప్రీతి వలమెలుగక

మలుపె నెంరాంజ్యసుఖ శ్రీ మగ్గుమతిని.

ఉ. నెరవల్లు వెన్చి గల్గిన గణింబుల నెరములయు వారిశ్రే

సెలుపువైనయల్లును నెరము వెన్నకు రత్నవారిశ్రే

వారలనిల్చి నెరవలులు వంకరు దీర్చినయత్తమెల్లెడ

నెరవవెను వెన్చి గల్గినిల్చి నెరములయెల్లెడ!

వారహి

ని. రాజులు వీరభక్తయోజన
 భక్తిగణములు నడచినవధములవియ
 లలొకటవైయిండునట్లుసాధ్యమవునపు
 ధవునిజేతవానియొనకిని కలుగుగమరు
 ని. జీవితక్షీరంబున బిరకలవసతిగా

యిట్టినియె నెయ్యినియె కృగామ
 పొరుగిండ్ల నిరుగిండ్లయొక్క మోతలక్షణం
 బులుషూలు నరుగుట పొలికండు.

దానిజనలవారణకలయినా గూడితి

త్రిస్తరమూట లంజుట తగవుగాదు.
 తనకెంత యాత్మ వైసన నన్యపురుషం.
 సర్వంబుజేయింజాదనగాదు.

దెనకగ్రహము నశైనను మనసువటువి
 కుర నార కులంపుటగుణముగాదు
 వేదస్మృతికల్పలందు గీతవాక్యములయందు
 ప్రతిదేవుడు మనసావధిచిగాదు.

ని. బిలకమావరింబు కలునసౌభ్యముభక్త
 కలెను మున్నగుగాదుసేలు
 విభూతారగింబినవెనుక తచ్చజనం

మనోజేయి నర్థంబుజేలాపోనంబు

ప్రియము దన్ని తనుగజేరఁ బట్టి కుఁది నభయము
సంపు ట్టాడను బట్టి యపు ట్టాంపు

ప్రేతములు బోవటార్లు నలు కాం టాడను సమ్మ
తింపక నెఱవ యెంతెని నలుప

మప్రి యింబులు బోసి నానభి పుమింపఁ
జిన్నఁ బూజిత మంది సంతసింప వలయు
మంచి దైవను పఠింపె కలమ ననుఁరాని
పనులఁ దఱు నెఱవ గృహం బు చని తునును.

కా. 6 భంగిణి కుచి సొకు నెలా పతిమ నెఱవఁ నంబొంగి రంజితమునా
యేభంగిణి గులకీర్తి తల నలుగునెలా యేభంగి వక్రితమునా
యేభంగి సదికాత యుండు గలదాని యేభాక్తులంబునా
యేభంగి పతి యుండు మండు దగ్గర బుట్టి క్రి నెక్కలవడి.

ఉ. కంచెలయం బుబోర తలకంబున జుపట మేదిరంబు వా
లాంబు నేమ తలబసపు బుచ్చుత బాట్టు చెవాతు గొంబులు
గొంచెపు వజ్రము వియల కాప్పును సెప్పె నె సర్వనె ప్పుజు
బంబునెట్టి యుండు దగు సంత తబుర్తుల లాగ వృక్షి.

నీ జలమాది మఱుగు వస్త్రము గట్టి గ్రేచేసు

మెని కాని తవ యుంబు లెన నుప్రి యుని

మును పుమోని యర్థ మెలా వుగ నెన్నికాని

తాగాను వృక్షి పఁగాని పరుల

నదవ మేదనను సత్కృతి మేద తొలిమేద

దనునితి విభునితి నజులుగులు శవ

తదతాక్షణాపిచుకలతానగర్హ

తొమలతాని ప్రపుణ్యంబు దళగు

సంధి చలయంబు కెనుట మున్నెముక వస్త్రంబు 3

మున్నెముకొక విత్తియొక మున్నెముక

బొట్టులు లుని రుగోలను కలపులు కుట

భార్యగల భామినులు తగువ ప్రదములు

క. (హ) త ములు ను ప వా సంబులు

మతియుం పని రర్థకములు మానవలంబు

ప్రతివాంస రంబు గోవల

పతిభక్తియొక బునివో ములు రవు ముఖంబు

చ. తెలువకు వల్లభుండు పరదేశమునైన వస్త్రహానితొ

నజితి నల్లపూసలు నచ్చాతలు మున్నెముక

గులు మున్నెముక నల్ల మున్నెముక గుంధన దుప్పిని మ్రొకు పున్నె

మొన్నెముక యొక బుని నొక మున్నెముక మున్నెముక

సీ. వనితకు నిష్కలైవ మున్నెముక

భామకు మున్నెముక పసిది భార్య

సుకతివ అదొక మున్నెముక పసిది

వరుణితి బుని మున్నెముక

వనజి లాచన కుఁ బెట్టుని కోట దయతుండు.

నాచితి నఖిలాంశ్చ నా తప్రి యుఁడు,

కాంతకు మానరక్షకుఁ డింటి యలంతు

సఞ్చితి నా అదివేనిహి ముఁడు వరుఁడు,

తంబుకంటితి నిత్యశృంగారవిభవ

వల్లితకు నాలవాలంబు వల్లభుండు

పల్లవోష్ఠితి సొఖు గృభా నృలక్ష్మి

శణన యెసరింప నేల యెత్త నయమగఁడు

చ అనిప్రసంగ వశంబునం గాన్మికులతనైకా భర్తంబు వెఱింగి

చియ నఁసూయా ప్రయవదలు మున్నగాఁ గాంబలువు

దృఢపద్మినీ జనంబులను జతుర మతులగు నిశ్చయిష్యుఁ

దేలాడుచెట్టి నకుం తలడు ప్పీంతు పావి తనుప నకుకట్టి

ఉ పావ్వునఁ యూయఁబూయి మదింబుట్టి నప్రేమముపెత్తి బాష్పమున

(గి) మ్మనఁగి మ్మగం బెద మెంగంబయి తన్మలనీరు మ్రొంగుమఁ.

(గి) మ్మ బుఱాశకుం తల మెంగంబగు నప్రయనింబుఁ గాంతసే

వవ్వుని బావిఁబూడి ధృతియం తలుచునిల్చిత విచ్చిపాఱఁ గన్

ఉ ఎందమునీం(దులందు నిజ త్పేరియిఁజైన తపస్వికూర్తి గొ

వింబి నకుం తలంబెనిసి విస్మృతి నెందిన మోహం పాశవఱు

ద్రంబుమీ నం నవేతది యంతిపుఁజిత్తము గాని వేట్టే శీ

వింబన నెవ్విఁది తవ దవింపఁగ నాఁడెడు పేరంబంబంధమున

(3)

సీ. త్ర. తపశ్శారాత రోంరంధ్రేన త క్కల

(త్రు వాభోః శి కేతవంఘోగోయరాశు.

తూలం యసాదృమ తు దృల ముల (ప్ర) వి

ప్రేక్ష తాః జెతహియ త్తేయరాశు

సమిదా జ్యేష్ఠుల నగ్నిస మేతే వ్యధారణ

శిష్యలఁ గావియ నీఁజుసేయరాశు

ధునముష్టిఁ గబళంబి తవతుఁ బుష్పఁ బుష్టి

తేగఁ జొడ్లి జానక రాంఁ దీయరాశు

వృద యల మను పంశులూపల ను దయవంది

తల్లిదంబ్రుల మీద సానదరులు మీద

దనయల బంధుతల (ప్ర) మిత్ర కుల మీద

మూరి పోవం గద బలిఁ తి నేపొవం బత ను.

(రంబుగ) తియరాశు.

వ. త్రిష్టు బంధుమో వంబ తా బంధనంబున న మ్మునిసింధురంబు

తెట్టువది (ప్ర) కృతి జనంబు కైవదిశే శుంఠలాశుచులుండై.

సీ. అశ్రు మా మల కుదీయి పనేమి పేట్టులుఁ

గను సన్దఁ జేయె మ పనువె జింగి.

పెట్టిం మిత్ర కులగా భావియి యె ప్పొదృ

సదరింపు మీప్రోమ సవతులంబు

భార్యయొక్కైత పోకలవలు మా నమొనరింపఁ

గదియరా. ద కుమ శాశ్వి రెత్తి.

వతి.చి త్తమోక్షిణి తత్పరిజేనంబుల మోక్షం

జేయబలి ని కులదాక్షిణ్యగరిమ

కలక సౌంద కుమీ శువుడవని గినపుడు

వేలు కు లకుల వైర నీకుమీ పరుసంచనము

వీని వేలి గాగ గడి రుగునోవెలది యైన

గౌరవమున కు సాధి యగుండు మీ కులముగ నుల్లు

ఉ. నావయి కులత్రిదశ్గురుజెనంబులపై నిది మొనికన్సకా

పాపిత్వ^{పృత్తి}బంధు వని తా ఫటి యిందు భుటింబి యిష్ట స

ల్లు పము లందు నిచ్చుట వలంపనిచ్చులుఁ బఠిణం నా శసే

వాపరతంత్రై వై యెటులు వచ్చి యుదెచ్చె శు నాకులబుద్ధికా!

ఉ. ఎన్నడు నామదిన్పుట్టె నేనిట్లు^{కే} బుత్ర త ప్తూరిట పూరిట యిం

సన్మ స రూవరంబునను సంప్రరణంబునరింప సంతత

స్విస్య మరం ద సి క్త సరసో జీవయఁ జూచి మదాచి కంబునో

గన్మలు నీటి తాదఁ గుళకంబు గుచున్మృతవన్మృజ్జాబ్జము

ఉ. కైంఠ సుఖంబు నుం గలదు కైంమరి నాకటఁ బల్లకావికా

పాతిం తము నందునీవుచె నువడి బరు ప్పొందిన మాంబిలితం

కలిం తమనెంజ్జుమైన సహ కారముఁ గన్గె నునప్పుడెల్ల ము

ప్రీతింజుడు మా నకుం తలయిల సంగడినుండుట గాఁ దలం పఁగో

వ. అనిప్రమాణి కయంబునల తాతరు వి తానం బవలూకింబ

నీ. అలకె యుంగుత తావకాలవాలమునకు

నె మ్మి మో నిరవుండ నీరు ప్రాశసి,

(3) ము వృద్ధిఁజూం ది మూర్గంబులారసి వట్టి

పూఁట పూఁట కుఁజాలఁబ్రదికెడి

ప్రమాది శైవతఁ ట్రయమండనము నెఱుఁ

జి గురొ కుఁ గా నగారఁ బును మనెఱుఁ

పతి పాటి నల్ల న ప్రస ప్రోధమంబైన.

సముద్రమంబును మనెఱుఁ పువ మెఱుఁ

తల్లి యొ పేం తె మ్మి వృద్ధి వృద్ధి యెఱుఁ

యత్త వారిం బి కెరి గె యెఱుఁ

యెఱుఁ పువ మంబు లార పుష్టి తలచి కలార!

యెఱుఁ పువ మంబు గాక కలరైన యెఱుఁ

గీ మోదు నీడ యెఱుఁ పువ మంబు గాక

పెరిఁ గె ని నాళ్ళు వీలుగా నెఱుఁ

యెఱుఁ పువ మంబు గాక కలరైన యెఱుఁ

యెఱుఁ పువ మంబు గాక కలరైన యెఱుఁ

వ. ఎట్ట కెఱుఁ కు యెఱుఁ పువ మంబు గాక కలరైన యెఱుఁ

యెఱుఁ పువ మంబు గాక కలరైన యెఱుఁ

యెఱుఁ పువ మంబు గాక కలరైన యెఱుఁ

యెఱుఁ పువ మంబు గాక కలరైన యెఱుఁ

యెఱుఁ పువ మంబు గాక కలరైన యెఱుఁ

20. తి నమఁ దుండెడు నను వ్రేసవేదికఁజూరముఁ
 జూరిత్రమ్మఁజూరియియరాడవమ్మఁ
 నొక్కనాళ్ల నిలయితి జలకాకరవలఁజూరముఁ
 జూరిత్రమ్మఁజూరియియరాడవమ్మఁ
 నిజవంస్త్ర పాపి తతువ వ్రేకలుచూరముఁ
 జూరిత్రమ్మఁజూరియియరాడవమ్మఁ
 గుంజితొంతుర కుంజితొంతుర వ్రేకలుచూరముఁ
 జూరిత్రమ్మఁజూరియియరాడవమ్మఁ
 దరఁజొం బా యిగవేది సంతాపజలము
 నత్తవారింజితే గే శుభావృజలము
 గోరారువేదై న పాపి కృతానలుభశుప
 నెడపడు పను బయ్యెద ^{ద. రు.} కుంజితొంతురము.
 నొకదలు నాలు గువలఁడు పదవయ్యెదమ్మఁజూరి
 తొంజితొంతురము లొదలుభుజింతుఁ
 గొంత ద వ్రేకెం గు నొంగురా వ్రేకెం త బ్రేకెని
 కడుపులఁదలవొవే కౌఁగితియి
 నరుగు గొంతుక వే గొంతుక మొంగుకుమా
 యియ్యె ^{సుగంధ} సుగంధియిని యిప్పనియి
 గమనియింజిత మ్మ కృతావృదెసఁజూరి
 నెయ్యె ^(నయ్యెగొంతు) నెయ్యె నొక కృతావృదెసఁజూరి
 నొక

జనకుడు పలాననముపై యుసంయు ముచ్చె
 భామ లందరింప నన సూ యిపజ్జి తిగువ
 నీగుడి యిడు నొడ నాకజ్జంగి మగుడి ముగుడి
 యుదుకాంచు శతుంత లంసూనగంధి.

క. ముని భామ యనబడుకలం

జనుదేశం గ నిర్మ లాన్నిసంగతయగున
 అర్చినిమిష నది రక్షితకర

మునకేగెడు భాగి గదవిపాపపు యునెదురగి
 నీ కేరకొరికిల నారికారంప ముఖితి

బహిరంగం రామ భాసరంబు

దశదబ్బితైరప్రాప్తల మసూవారిని

రాగాధ పరిష్కారసమాప్తతంబు

సాధు శివ మునిగి లంబు త్తగి రమనాతి

విస్తృత పాతకారవేష్టి తంబు

శుభ్రురెంబు రదభా నిభ్రా మాభ్రాంతప

బహువిధ పాతకారబంధురంబు.

గొంబు రంత మొని కాంతావతుంతల

లబ్ధి మేఖలంప ముంబి తాంబు

నూపురంబున తిమ సొంజ్జి కల్పిత రత్న

గెల్ల పురంబు వంస్తి నా పురంబు.

వ. కాంచి యివేత వారణాశ్రమంబున నాధిపత్యమును
 రాజ్యమును తప్పరిసమంజసమైనవంబులను నాచార్యులకు
 ముద్రా ముగ్ధ వేదములను గురునాథులను నొసంగి యిచ్చు
 త్తె నంబువువేదములను రాజ్యమునది రహస్యముననిచ్చి త
 మరాత్రులకు వారివేదములను త్రొవ్వెనను, వాంఛనమున
 యిచ్చుముంజి యుంజు కేవలమును నుండి యిచ్చు
 తపస్సులు గలిపి యిచ్చు న్నిచ్చు నంబులు దేవతకుంజును
 వనని వచ్చువాంకితమను వారని విచ్చిచ్చున నన్నరనాథుండు
 ముగ్ధమునకు పుట్టింపును నెచ్చిచ్చిగతమున విస్తరించు
 యిచ్చుమును నంబునం జెనం గాన సర్వములను న్నిచ్చునంబు
 లంబు ముగ్ధమునకు నుంజున న్నిచ్చునంబులను యిచ్చుమునకు
 చ్చి నగరిమొనకించున యిచ్చుపురాచితమున నెచ్చు తపస్సు
 బున నాధిపత్యమును న్నిచ్చునంబులను వారల
 రచ్చింబున యిచ్చు తపస్సులను న్నిచ్చునంబులను వారల
 భాగమునం గాత్రిప శిష్యులు వారివే నుకనంబు మిరాజుకా
 తలు వారిమంబుంగున గుగ్గళు మారయిత్తె శిష్యులను
 నిచ్చి యుంజిరయ్యె. ద నాసంబు మిచ్చునంబులను చుప్పింతునాక
 ర్చిచ్చింజు

శ. జీవనాథ మద్గురుండగు.
 తుని నాథులను వంస వంపమునకునెచ్చుము

దనమాటలుగా నీయో

ననుమనునవి యత్తుగింపు ముఖ్య వధానమయ్యో

మ. లలితాబోధిని మహా శ్రీమహావలంబేష్టయి బెచ్చితకుం
తలగానభర్తృవయనో వివాహమయికం దర్పజ్ఞ మోననపూ
శ్చైకోగొన్నితి భువ చరించయితి భువనోరాజ్యరక్షా కుమార
మా విశ్రేత్రి మ్మణిః శత్రుగింపవ తనయింతైనదృతాంతమయ్యో
గీ. ఏమెటుంగని వనియని వచ్చుదయ వచ్చి
దే అచెనో కాక ములుచెనో వే నుకఁజింత
ములుపు పేతైన బవలకంధిమన్యు ములులు
దూరుకోనియియులు నని జానికేమి?

క. మంసరసీరువం నైత్రితి

నీనంగతిఁబుత్రుఁడు జనించె నునరక

తొనకరుండై నునరక

తొనకరుండగుటఁ జెత్రి దురుఁడును చూడెన్

ని. కులము మెడిని మీద జలవయ గొను శంగ

నబ్బి వృత్తి కారణంబాత్మజుండు

సొబ్బిదంబైనసంసార ద్రిమంబునక

కాల వాలస్తథ మర్థకుండు

జింప ములకు వండ్లజలరాశి యుజ్జింప

బుర్రెంబుబింబంబుపుత్రికుండు

గృహం వేదితే భర్తృ లక్ష్మి కి వేదితే మోక్షం గ

తే ను పైన యిలా భారతి సుతుడు

మన యిలా దామోత ప శ్రమ న కను పు వా శు

మందిరాం తర దీపంబు నందనుండు

సూర్యుని బివేదితే భారతి కుంభ సాంక్షిక కర్త

యివర వయసు ననాలంబు యిష్టి కాదు కు

ఉ. కేవల పుత్రు గాంగు బరికింపంగ జూనిన వాడు కాదు వా

నివనరాశి వేష్టిత మహితల శత్రువు బత్రి వర్తి ల

క్షీణి భవంబు సందిపరిశీలన బాలన పోయిన న్నిధా

త్రోవర పోళిరత్న భువదీప్తి భగద్ధరి తాళి విరుడై

క. ఏలంత వంశ భూతా

మాణి క్షింజ్జన విశు మూరుని స కల

కెల్లా శిశి యివరాజ్జిరమా

పాణి గ్రహణంబు నర్హ పరమ ప్రియ

వ. అని జనని సకల పంబు ననున్ద భరతుం నాన వల్ల సవల్ల

బింబు ~~కల్ప~~ కెయింబి యన సూర్యుని వలన పోవ

కుంభలన తి కుంబున కురస్థింబ

క. జననా శ్చ యదేశ కుంభల

యన సూర్యుని కుంభులకు నలు మా త్రింశ్చ

సమవత్త ప కదు గీలం

బుం నని యెడి కింతి ననియ పుట్టెంచుచు యోగి

ఉ సద్గుణశాంతి ధైర్య నిను సంస్కరి చొనెడు మా రిచ్చిలు యుయ్య

వల్లార్థ తస్మై నమో హంభరమే మనిశెప్ప నృపాలయకృ యు

భృగ్గళదశ్రువృత్తవత్తై వదనాంబువులు దిగ్గిపా ఆఁగా

గద్గదకంఠ నాళుడదయి కణ్ణుడు మితని యొంజియొక్కటి

క జనయ్యత్రితని యెనించియ

జనసంబాదిగని తాంబ సవ్యధమచిదై

యనువాసర మునకుం తలఁ

బెనియి నోముక్తి బాలఁజెను నభ్యుగిడి.

సో. మహానీయ సంయమంబు మహానామగా

మతి యిహ వక్త్రం మహావక్త్రం నలయ

యెసఁగ కాపానుగి హాసమర్థుడైన బ్ర

హ్మియైత తేజుగా భేయాలవలయ

గణనకెక్కిన దేవ గణి కావత్తిరత్న

ముకురమ్మె పెయ్యెగు మోనకేదలయ

యొజ్జెహిరతి వల్లు యొత్తి మస్థవిదవడ

బాతుబోసిన చెల్లుబాది వలయ

మిక్కిలిగ మన్యున యొకొసి మెల్లగ వలదు

తత్కవయ్యైతొయి వలవ దండ్రి పురంబు

సములలుగ పల సరి యొకాసర విఠిద

నీశ కుంచలధూ కాంఠనైఋమ నియే

౧. అని న సమాత్మలకు ససశ్శయ్య మెంది

యెల అంగుష్ఠే నుస్య వామబేష్టు పతివే

కర్ణములు పూసి కాని శిరః కంఠ మేవ వ

ద్యేలు త వా ర వం ర వం ర యం చు బతి పతి

౨. ముని తన్నక యట నెనట

వనమున గాం శ్చ ర్థము నవిహం హం బు సూ.

నునిగనెనట ముఖాతి నట

వి న గాం మనె యుజ్జి భంగిని పరీక్షాత్మక

౩. కా యి జితై రి సన్నిభూడు కా క్షర డా తని ప్రవ్రాణీని బ్ధానా

జేయట యె ట్టు కా క్షర లసి క్షి వహించుట యెట్టు భస్మము

జేయడ చంద్రముః కులము చిన్మగు సన్మను వింత యెవలు

నర్మయపు మాట తీడు గొనినం గొలువిం దలు గ్రాం కి కుంభుర

౪. చ మ వనె మున్మ ధర్మ వాస్త్వములన్

కామినీర తి క్షయంబుగా నెలుగ నె

యన్మి సవిమూ త్రివే కా క్షర పాప్తజాత

యర య నంగార క్షిత యైనప్రతిమ

౫. గజి రాజి గామిని కంఠ సూత్రంబులు

కాలసూత్రంబులు గాంధలయక

పద్మ వత్రిక్షణ బాహుపాశంబులు

కాల పాశంబులు గలదల^యక

కామవిభేదవత్సరబ్రహ్మంబులు.

కాలవత్సరంబులుగావల^యక

ఉడురాజివదనమృదురాదంబులు

కాలచందంబుగలదల^యక

కాలసహస్రంబులెల్లంగిగడచునరుడు

కాలపాశంబులెల్లంగిగడచునరుడు

కాలవత్సరంబులెల్లంగిగడచునరుడు

కాలచందంబులెల్లంగిగడచునరుడు.

వ. నా మృదయంబుపరవధుసంబంధునకు విముఖంబుగాని
సమంబంధుగాదు. మరతెల్లదనుండువచ్చేదితిరణయబ్బణ
తినలుగలదు. మృతునిదేనెవాంజియిననంగలు వనిరవం
స్సప్రయోజనంబులుండుమిదేనియెంతాగలవెయగలులు.
బంబులబంధననసూర్యునియలవదలుకగ్గలభృతగుణ
రస్థింబుననిట్లునిది.

శా. అవేతవెస్సవిహారమొదల నీవాజ్ఞాతాభిమతా

తావంబుగప్పుగవచ్చుయొకనుమనిచ్చునొచ్చుయెచ్చున

నావంబ్రతికకుండులంగలుగాంధర్వత్రయాలక్ష్మిను

నావంబ్రత్రయకారమంతయును నొత్తివిస్మయింబాదెనె?

శా. మత్తుబ్రహ్మరమణునవత్సరంబులుగానుభవించుమృతం

వీక్ష్యవ నిత్యసమ స్పృహ పుట శతుక వికృతసహనమహ
 జ్ఞాత్తుత కూరపదాం ర్మకాంక్షులు బహుస్త్రిణా బహుస్త్రింకా
 లుత్తు బిరాళులనం గవిండు మదిన త్త్యం బయ్యెనెపట్టునా
 వేన్దెగలగైనఁ చెప్పెఁగి పోని పొంపింపఁ

దలకుఁజెఁగఁ గనెను తేల భార

అతి మతి యెనఁచు దేహ శుభ్రీకె శైవ

మై నా తమెల్లు శుఃపంప్త నంబు.

మూసికంఠూ తి ముత్తురమైనఁ గట్టదు

దృష్టిసింహివో బొక్కవల్లంబు

తతి లంఠఃక్షేధంబు పుర్ణంబువులుగాని

మూతి ముత్తుదు కంఠ మూలఫలము

వెన్దిరి వసంబులుగా వీవుతన్మృజాని

నాఁటనూఁది యుజ్జీకకుంతలన్మృశాల.

నెఱిగి నాఁకేను నశవే నిర్జిత్తి నిష్ఠఁ

జీవు తరన్మైన పరమా వీరభీతంబు

క. పరమ పతి పుత యాగున

తరుణి మణిఁబాదా నెట్టు శైర్నము గవిగె

వరు సఁదన యంతవచ్చిన

నరవర యెఱుఁగ నననెట్లు నాటక యాడె.

గీ. గుణవతి యెఱుఁగె వతి యెఱుఁగె వతి యెఱుఁగె

214.

శ్రై న భా మ ను వి తు చు న న్నా యి కౌ రి
కి హం ప రం ఘృ తై వ ని యె డి స ని ష్ఠ
ధ ర్మ కౌ స్త్రి యై వే టుఁ గ వా భ రణి నాథ!

ఉ అ డ్డ మ్మ య్గా ని నీ డ వ తె నా క్క తి యుం దా క వే శ మ్మా త్రి వ య్
బి డ్డ వ యి గా క నీ కుఁ ద్రి వి బింబ వ య్ జూ తి వై టుం గు రు న్న నీ
పె డ్డ కు మ్మారు భూ వ గ! యి భి న్న మ చి త్ మొ గే మె త్తి యు శు మ్మ
మ డ్డ యి నీ ప యుం గ యు గు వే రం వం ఘృ తై క్తి యుఁ గా న న్న య్పి డ్డ
వ. అ ని న న వ్వి చ నం బు ల గు రు ఖు త టం క టం బ డి మ గ యు శు వా ర టు
వి తొ డ ని ట్ట ట్ట ను ట యు క్తం బు గా నా శి మం బు న గు నే డు కె డ
ట యె న్ని యె ట్టం బ వల్లి కే య్పి మ వా ము నీ ట్రి (గ 9) త. బా వి ష్ణ మ
గ్గం బు న న డ పే దం గా ని పాం డ ని ది గ్గ న కే 12 పె డ్డ మొ గ సా ల గు వల్లి
స ఖా మ భ య్గం బు న నుం దఁ గా క్తి ప కి ష్ట నై ని వా న వ త్త న సూ య
ప్రి యం వ డు క్తా ప సి పా తే క్త యై యం వ కి క్త యు న కు వా న్తం బు
కె త్తి యెం త్తి వి స క ల జా నం బు లు వి న ని ట్ట ని రి.

ని. దే వ త లా ర యెం ది క్త మ్మ లా ర న

క్షే త్రి యు లా ర యెం గె ప ర యు లా ర
బ డ్డ యై ర్మ లా ర యెం స ప్తాం బు ని ధృ యా గ
న డు లా ర యెం నెం త్రి న గే మ్మ లా ర
ప ర మ పు రు షు లా ర పం వ భూ త వ య లా ర
వృ క్షే యు లా ర యెం ప క్త లా ర

హెసక కుంఠల కెక్కివెక్కియోచ్చె

నంగుళియంత జానూద క్రెంబువేత

నత్రిసంబావ కాపజయ్యెన నృపతి

మేనకా సుత మీద న జన్మ న బెయదవ

గిన్నె కెని యే న్నమ్మ పోకిరీలులు విడిసె.

వ. అ. బృహత సరంబున

జ్ఞ. పాతల మ గతి వేడి ట పేద వినఁ భంబంబు

ముని జనాత్ర మము చెచ్చిన తేలుగు,

దరు నిష్కాసన వేళ తానెడిగి నవిధంబు

గల్బానందన బూద గనిన తితి,

యంబు సుల్పానాన పోతి నలతి నలాగి ద్ద

ఁబు ను విరవ గ్ని పోడిగి నవిధంబు

గంధర్వ విధి గరగ్రహణ మంది సహా

యంబు సంగ మంజునాథంగి

నమ్మన వేళ వి యోగ ప్రకార మింత

వట్టు జూ వంబులు ను మొన కట్టె కెంబు

గూడి యే తెంచె మన సుతా గుప్త గానిన

యోవంబు రమోరు వక వేయ ర్థ మొగ్గి విబూతు

గి. అల్ల నల్ల న తెలిసి ధైర్యంబు నూరి

మక్కి గూర్చుండి తల యిట్లు వలె క్రింద

ప్రేయస్థుల యందు మిగులుగ్రోవ్వడియొకవ

దట్టమంగ. దీర్ఘం నిశ్చయ సారవ అప.

నో | లోత తపి తా మృతై తనది కృమి

మృతి యం వదన న సూర్యులము

కేవలము నున్నరు కాలు పక్షి. వెళ్లి

గెలనలతోయి మెనకా తనయలము

యవ యవ శ్రీ: వన యిచ్చి. మృత్యు నల్లువు

కులం దీప క రుదై నకుండు కృమి

నా మంక్షే రప్ర మాణి నంబుల ను. దోర

గీరపుష్పవయి కి యింగరములము

మృత్యు వైష్ణవము పంత్రి వర్ణములము

ధర్మ ముదిరితి వనేడు మి. త్రి కులము

పలు నెటంగుల నాదె జు. ప్రాణములము

తనయ వ మృత్యు ప్రకారంబులము

కా | అచం దతి న్దీయి నంబువాండు మృగయం క్షేపం తమములు ప్పనా

రాచప్రేరి తురదై నకుం తలకు భర్త సప్రేతము వసాన్తిగం

వామానిష్ఠ వరంబు విమృశ్య లు సర్వముల దుష్టముగా

నూనా తప్పుక యుంజు తోప్పి నిజ బంధు వంత్రిలా ప్త వీక్షి.

గీ | కుండుకు నాయం తనాద య్యేంగకు నెదిగెను

దోహ మాత్రంబు కైగా నేయి తనయ

తలఁచు వెలింత కాలము నడయు బెట్టు

తేలివత్తి నసత్తేలు మఱుగు.

నీగణనాధిత భవగు యుగవయ గావించునఁ

బుండునె యొ మవరిపాతకంబు.

చతురజ్జి మధ్యభూష్టక నాన ముట్టినఁ

గడయ నె యుమ్మవర కల్పపంబు

సృష్టమయి ప్రసౌకమయి దర్శించినఁ

మెలఁగునె యుమ్మవర ముష్టతంబు

కర్మహతేశ్వరాగ్రుంఠి క్రిపదినను

గెడయ నె యుమ్మవర కిష్టిషణ్ణు

ధర్మపథో వర్మపథో దృష్టా వర్మపథో

కర్మమంబు మూని కెని యెడఁగలసి మానె ?

దయకులె యుసత్తవాదులకు నెల్ల

సుష్టిపై నెన్గ యగ్రగణ్యురకనైతి.

వ. త్రిమయ నిందా నురూపంబు లక్షమజరేభ్యున్మయవన
రంబున.

సేతయ్యార నవపరానవి పాండు తనుకాంతి

యొక తొరయ రుహంత్రితలుగాయ

వికటారూప వల్లక తారమగు పెద్ద

మగుట ముంబురే యెండు ముంబురే.

వారిణాని సొత్తరియి ప్రియియి బ్రవత్తావే

• జిః శృణు నుని ~~అపా~~ పాన మయి సేరయి

గుణిల వేంవిర్మ వీ కుబ్జిలలా మంబు

మొసవిత్తై జీతకటి నులువార

నచ తురా ననపద్మజుంఛ నని తంత్తు

శంకరుంఢ్రువాతుర్బుజి బ్రహ్మిణి

అబ్బిల పెం కైతనం పూజ్జిఁజరుగుదెయె

నారదులదు తంఁచి జితకరే న్నరదంఢు.

క. బను దెలిస ముని ప తితిని

జెనప తియె ముదోగి వినయి సంఘ మముల న

ర్చనలుంపఁగి స ముల తాసన

మునయింఁగు పవన్ముద్రై ప్రమోదము ముంద

వ. రాజు వదనంబు నంబుండ్లి న్నవి యింత యెల సుతప్త మాన

నుండ వై యిచ్చ నాడ యుని సొంతంబు తీరిత నిర్మలంబు నితి

మొక దానింబు గలుగ నేర్చునె. ఆశ్రమాంబు నుని నీళ్ళగు

బునకు సగుగుదెంబు నెడ జావ నీయి విగవరి కలిం తయై శిష్యు

లకు దుర్భాస మునొంఢింఁగా వచ్చిన నూత సత్కారంబులు

దొయి ~~కా~~ నె టుంగత యున్న న పడ శిశి యున్న కాప తిమి

తంబు నిన్ముగం ననదయ్యె. ముద్రితావర్ణనంబున శాపావధి

యింబుం బ్రసాదింబెనని వ ద్భూతం వంబు జ్ఞితభంబును దెలియ

జెట్టి బిత్తంబును త్రులంబుదింబి తలమారునింబుది యాంబాకుల
 బంధు స కలమ వీరబ్రాహ్మణునింబిత్రివక్త్రియై పావంబులవచ్చి
 కంబును నితని పేరబరతవంకంబున బ్రహ్మణి గాంబునితని
 యువరాజుంబైసి శిశుంవల యునివునది తకంబును నంప త
 సోబ్బిం బను బ్రతింపు మననం దదను కంసనంబున
 నీమలునిఁబ్రాపింనులతాదన ననంబులబ్రేంబ్రయం

వదమొం శేషంబలా వనజవదన
 నం తం పురంబున తనిపినలబలి యాజ్ఞు
 బరిబారి తలుభ య బ్రహ్మ తాద
 జెడల యునిత బంధు సంపెంగ నరానియ
 కి రసంబి నీకంబులవచ్చు దిగి
 గంగాంబు వులబిల తం బంబ్రితది యెచ్చి
 రమ జీయ బిన్నోంబర వయలు గట్టి

వెంబ్ర కలుక వాపిత్రి వీరులు దుజీమి
 పులుకాగామె నడవందన పంక ము లది
 యంప ము వంబులక ర్పంబులై నబ్బంగి
 లది తమ లి బ్రహ్మ షణ్మయలనలు శక్తిం

మ. త్రినూడు బ్రహ్మ షణ్మయల సమరవిజృంభణ కాలంబున మెనక బాల్మీకి
 తన ముని బ్రహ్మ షణ్మయల తానవల గొప్ప గంగియై బంబుల
 దుప్ప న నడవెచ్చు బ్రహ్మ షణ్మయల వులబిల తం బంబ్రితది యెచ్చి బ్రహ్మ షణ్మయల

వంసన తిమోద మంగళగృహంబునకుంకెనెవచ్చులంబువచ్చి

గీ. పో ముప్పోకంబు మీద న య్యింతి నునిచి

రాంబునకు దిన్నదింప నారద పురస్స

రంబుగా వచ్చి శుభ మువరార్యంబునంబు

నమి పతల్లిని వా స్త్రీ ధృఢ ప పలుల పాలన

క. నరపతి పుమోద చరస సు

భరితుండై తనకు నగ్రి పుంజింపింగాను

స్థైర మతిమోద శత్రుం పలు

బరువదెచ్చి జెల్ల పెంబుల బట్టి వయల పుట్టి

గీ. ఇంతి బట్టి ము గట్టి యినంతరంబ

తనకు దండంబు వెట్టిన తన యుగ్రిచ్చి

బిది యుగోగి తిట్ల పొట్టి సంత్ర ముజోసె

మాని వానంద జిల వయల మజ్జినంబు.

సీ. సచ్చందన ము కంటి ల జిందనంబున గల

పంబుచొసిన తప్పు రంబు కంటి

బుప్పాది కంటి ల బుప్పాది లగనో బాణంబు

వెట్టి చిన పం గల్పి ది రుల కంటి.

హి ము జిలంబుల కంటి హి ము జిలంబుల నాన

త్రేచిన బిస వల్లవ వయల కంటి

నిండు వెన్నెల కంటి నిండు వెన్నెల పోడ

బ. ద. శైవ చంద్రితంబుంబుకంటె

సె ర యుం గం ద్రి వ వీని యు స్థిం బకం: బె
 స ను ము ద్రి యు ము మ్మ ది యు క్కె న మ ను జ వి భూని
 యుల్లు మెల్లు ను మి గులం గా జుల్లు జొసె

నం ద నా వింగ న వయ న డ జె న్నాం దం సు బ్ర శ్రు

వ. ఇ థై: అం గు న డ యు లలితంగ న సంగ సా ఖ్యంబు న నా న్న విం
 ల ఘ్యం గ వుం జు కెం త ద ద పు న న్న యు త్తంబు న్నాం ది యు జా
 త రం బ క తా నం ద నం ద నా న్న మ తంబు న నం ద ను ని యు వ
 రా జి ప ట్టంబు గాల్చి స మ కట్టి యు వూం ద్రి జు బ పిం బి న
 ము చి తా స నం బు ల ను నిని త దా న నం బు ల డ్రె స న్న వ లాం ద
 నం బు ల ని నిని మ శ్చు ర గం బ్రి ర భీ ర స్ప సెంబు న నిట్టి ని యె

ఉ పి తి వే ను భూ భు వ న మెల్లు ను క్కె ర ము కే క యుం ద గా
 వా ది న భూ మి పాల కుల వాని కే రంబులు నాం ది జె న్న శ్చ
 బుల నా న్న డ్రి తిం బ్ర జి బ సం త స మం ద గ బం దు క్కా జె న్న
 మెం ద ని పిం బు క్కాం ది డ గు మి ఘం న నీ తి బ లం బు పెం ఘా న్న

ని నా కు మి నీ తి ప ద వయ ను త్రి క నె ల వు
 మం త్రి కే కు న్న రా జ్యంబు మ ను జ ప ట్టి
 ది క్క వ ది యెం ద న వి గి న డ జి క్క క్కా
 వీని పే రాం ద ద న్న యం బి క్క ర క్క వయ

క. క. వ. వ. మి ఘం న ను క్క

శ్రీవిభవం బూదనాగతేషాం పాపములు

గతివశిరేణాభరణంబులు

భూవలయము భరము నేను బూనితిచ్చెత్తి.

గీ. పృథ్వీ వాచస్పతి తిలకాభి విభావంతః

బూనవయసుగాను పుట్టితిల్లః

భరముబూనఁగఁగ పశ్చిమై నున్నవల

వధనము నందును నుండు వయసుగాని.

3. లక్ష్మణయుతుఁడగు భరతుని

వక్షింపుండు ధృవద్యుతయైనాఁగా వింధుం

దొడ్డితి. యివరాజ్యరేఖా

శ్రీకృష్ణుండై రక్షణి యనన్మహిమయు.

3. నా పుడు వారలు విభు వని

భూదర భవదీయ వాక్సవలు మాతానం

వావహ కలులు నివన లుం

దొనిశ్చమ సులతాన నక్షత్రాని తి.

గీ. ఆ యి త మోహనం బాహునామ కలులు

శ్రీకృష్ణుండై రక్షణి యనన్మహిమయు.

నామల జితరుండు గోభజిత్రంబు

నొల ప్తాను నున్న పుష్కరము.

కరినవం పుష్కలుండు కమలాపమానంబు

యజ్ఞరామ తిరుగు మహాహనుండు

భండంశుతేజుండు సంపూర్ణపూర్ణిమం

శరదందు బంబభాసు రముఖుండు

నీతిమంతుండుగాంధీర్షనిధి వివేక

మహిమ మూర్తి యుగాకాశంవం. స్వబలుడు

నీతనూలుడు పెంపు ననిన్న పోలు

గంట్టు పట్టుండు యువరాజుగాగనభిషేక!

ప. అని విన్నవించు మంత్రుల వాక్యములకు సంతసిల్లి పరామిత
హితములై భీమంధుని పతిని మాన్యజనంబుల రావించి నాచిం
చి తా నుగావించు ప్రయోజనంబు జేయించి మంత్రుల సమ్మతము
నట్రజిల యను మతమున గార్యంతి కేలందని ధ్వజులకు శుభము
వార్యమున గార్య స్థరజుల పితంబున గుమార నలంకరించి
యనిచి

ప. అనఘు యదారుణీసురుల యప్రద మంత్రము లభ్యురింపకె
శునకరవాక్యప్రసాదములు బంధురశృంగారలంగ సర్వభూ
జీనములు సమృద్ధింప విలసన్నతయంధులు సంతసించుట
కని చిన్నవంబుపెంపె సంగ గట్టి సుఖం గట్టి సుఖం యువరాజునట్టి
మ. తన యుంబట్టుముగట్టి డెందయి ప్రేమంబుంబుంబుంబుంబు
తన యుంబట్టి నికేయమొత్తి మునివేదంబు శుభము సనం
బునకా ముంబు యెవరాజు ప్రదక్షిణంబు ల్పారగానివ్విడి

చిన పాపాల నహి తునీతి ను పదోకంబి మ్మనీ వి మ్మనీ.

కె అనిని జినంబుల నజినం

దనువరణంబులకు వంద నవల పొయింప

మునివ తి సంత మ్మనీ

చిన పతి నా శోక ద్వింబ శాకుంతలుని

వ గాథా వింగనంబులెన్ సమదం బుననుని కెని పదోకంబి

తదీయ వ ద నార విందంబులంబుల నీతివి యిట్లు నియె.

నే. మణులగ ద్వింబుల ముందవై శుభ గాథ

యిందంబుల గాథ వంద నవల

సాధా గ్రీ వీధులంబుల శాకుంతలు

దే అవల మో విసానిని మనవుడు

గీత వాద్య కళా వినూ తన సుఖ గెలా

నిచ్చి మోద గద (మోద) మున్ను నవుడు

రాజ పూజీ ముద్రై న రాజీ జ్ఞాన గంబులు

తి టుకు గాకుండు బూనింబు నవుడు

వసుమ తీర్థ యింబు మూన స వునిచ్చి

లలిత స మ్మనీ వీ మోద లా కరితి

నీకపురి లలిత బానిసె నివశాల

మన ఘ వీ తంత్రి వి నువలు మున్ను వీ బుండు

క మ్మనీ యిట్లు నియె

నీ పథము నడచిరిని నిజ భూమి ప్రాంతం
 ప్రతి యెలగ ద్భువంఁ మెండువలు
 పాతఁడః పాండుర ప యో జగంసుర కేర్తి
 నీ నీ పథము న మతి నెఱు నీక పూర్వ
 రాజుదర్శితు నతి తత్పర తేఘులు లా
 వ. సుధా బావింపు పగుల మవ్వ సనములను
 వ్యసనితగు మంద ములు విను వర్ష వపు!
 నీ వెది జల నర్థ వ్యయంబునకు సంతృప్తి గెల్పెట్లు
 చెట్టి జీవన మలపై ప్రతివిధులు
 విడిచి యు సన్మార్గ వృత్తికిఁ జెయిసాంఁడు
 జాంబి యా బారంబుఁ జొకసేయి
 జొసి యు ర్థముల నెఱుఁగితి మానసము నూర్పు
 దూర్చి నెలి నివలక్తిఁ గాలఁగఁగఁగఁ
 దెలివి యు ర్థ స్థితి మెఱు గాఁకల పోయె
 బొసి యు న్యాయంబు పొత్తు గుఱు
 గుఱిచి బంధులకె యు గుఱు గుల ముఁజూయె
 జైసి వ్రొక్క కర్పకెనుఁ బాప పంక నిహతి
 గుఱుగా ల్పరి నార కై మంపము నను
 సంతక ప్రేరణుడు ముద్దుర తనయు
 ప్రాంతర వేళ క యార్చి వివరఁ పు

రాంగ నా కేతి సౌఖ్యములు దులుగు

గెలుకొ బుములు రెంటి జలననుచు వందే

స్వములు జిత్తువయప్రతి తనందచిపుకు

ద.మియు మత్తురవయతుందవయననతంతతు

మొదమికం నడుపుచు పొమ్మ పొమ్మ పుగ్గిరితు
సెక సా యు మైపుం దెమ్మ క్రియ యొడెనే

గలదనంబుల్లను జూచిసి పొమ్మ

గెలుని నెలాదింబు విధవయ దాగెలును విధవయ

దలయు కునును సురా జ్ఞి తంత్రుంబుయ్యెగు

లేతిగెల్లాబుది యుంబుత విచ్చిచి చూయు

నెరపు నెమ్మ ముఖం దంబును ప కుమం

సె పొరెంపు బరువులు మొదవయ్యెదంబున

దగ దాట్టు వక దాకి తనువు నలగు

న నెల్లా దకంబు లు యుంబువేళల వేత

సెక రెం గెమ్మియ్య నున్న వింబు

వలమేటి తుర స త్తము లాగు వంబున

యె యు వచ్చెనేని మొప్ప మిమ్మ బియ్య

దాని పొమ్మ పొమ్మ లాం దరుల బాటున త్త

శక్తి లనరు గాం దరుల బాటున త్త

న. న్నెమ్మ గవత్తుంబు లాటుంబు

228.

గూలం వేళ్ళు నత్తు చుంగులు పుంకు
సంకు నత్తు చుంగులు రాజ్యిచ్చి వుడ్డి
వల ను నానిది పోల భూవ రతనంబు

సీ. అతి విలసితంబు ముత్తా గాని పాతలాడు

నెలుగుగల్గుల్లు వయలగునెది రిందన్ను

అ. ని. వేత చూపు గూ పు సా దంబులు

భూవింప నేరడు వాని వరుస

వి ప్ర లంప వయలు చువి చువడు మేలంబు

నూంబు సుక్త త్తే పోతు మాంబునియ వు

గుడ్డి సెయిల గనెంపడు శ్రవం సీంబు

తేక గూలు

తొగ ములను దెలియంగ పోడు

లబ్ధి లంబులంబు దావి మిలంబు ల్లగింబు

నింద తెదిగట్టు శీలంబు బిందు సేయం

వి వృహ వృకు ములు మాపు బాంపేవి తతి

బాంస. గాడ్డి విధంబు భూం పాలపుత్రు

సీ. తల్లి దంబు లతు దెందవయ విరక్తి శుశంబు

నవ్వు దవ్వులను బోరం పవ. తును

గులత శత్రువు పుట్టిని బుపేర నూంబింబు

బాంస. కింబ్రంబు నూంబింబు దగును

బాంస. ములంబు దువేర్చు దమంబు లూంబింబు

దాస దానీజనువ్విడరుచురు

తలఁగి పోనపుసురు తో తలనాఁటి కొనులును

బట్టలు వొక్కలు వరాంటలు నడుగురు

పోలనము పోయి పోవట్టి ప్రజలఁబాపు

నకలజనులకు నట్టింట్టి శత్రుఁడొలు

నయి ము కెడయీ కలెట్టి వెంటలను జెల్లు

మూట పరుస కనంబు కువ్వరయంతు!

సీ. లిపరాధ్రవయనకు నర్హవయగత వేగ్గలం

అనుకొన్నెత్తి జోహలఁజెగఁజుఁగుదురు

చెగఁజూచి మనసునఁజేడెత్తి నిలువక

వేఱొందు శతఁగాపు విట్టుపోనపు

వి నయి వానఁజగంపు విట్టుపోనిచ్చిన

నదిరంబు పారఁజయి గుధఁగితి

ధరఁగి పారఁజయైన నదిగారు వెలుగులుగా

ద నకు పుట్టి యనాదాయ నష్టి

దా న్నదన ముల యుండు నాచాయ నష్టి

యైన నిర్మనుడగు ధనవం నుఁజైన

యెఁది పట్టు కరి పుంబు కెలుగు లెక్కి

యెఁగి దండంబు నను ను పొలాన్ గు సూతి.

సీ. జ్ఞాన సత్త వ ముగా దే వం సోమి వయనం

3 వ పాదము లయలందును గానములు

బుద్ధి వచ్చి నిరంకుశము కృప వచ్చు యుడకయలంకు

దిగును భర్త యుని యిచ్చి యుమెలకు

వృత్తి రాక్షసులు గారవింబులుగాకత్రయి

వచ్చిని యిసుకొకరి వచ్చుమొకటి

సత్తి శక్తి తానాడ ముగడ వయలు పొందుంబున.

వైరి దుర్గంబులు దిగును మెలకు

బుద్ధుల జిం మెలను బంధులను గ్రహించు

నెంత చెసిన నది ఫలంబు మెలకు గాని

చలదనర్థ తముల సొమ్ము వచ్చుమెలకు.

మతిదలంప శంకాన్వయిత్తి తిప్పవంస.

చ. నెలకయల యూదముం బుగటని ప్రయలువెట్ల యూదానమునకు

వలవని నిర్దమంబులురి పాదము పొద్దము నాట పాటులు

స్థల నగలు గాచుంబువివి యందున సక్తులగు గాంధీమెలకు

వలయుమె నర్ప నెందా దశవర్ణమునకు శాసనములను

క. అంగ ములు పతితివి నున

వైరింశములును వాని దగు సమంతు గతిసా

రంగంక వంశతిలక పా

సంగను రక్షింబు కెనగట ననాధునకు

చ. కత్తి త్రయంబువర జురుకై వమరుపా

యందులకును సమయమేటింగి

మందేంబ్రయమందులనిర్మించి సావ్యయత్తడె

ఉడుజ్జోగరి ముగ్ధుని క్రిందగంబు

ప్రసనంబువెడు సువర్ణంబు రాజదొం

ఉ ములు ప ద్మ యుజ్జితమునదెలిసి

సాక్షి పరామ్రంబుగానని పుష్ప విష్ణు

యొత్తుయి త్రవలువేక మంతయైన

వింగి హాకారయ్యల నెలుగనీత

పరులనెప్పరివిచ్చిసింపక మనమున

సంతులుకులీర. రక్షాత్రిమంబు

నెమరత యుండు కలయ మహా విభుండు

నీ పతి పొందుచు భర్త వరుడు నీతి కులీలు

ఇదింగి తజ్జుండు జితేంద్రియండు

మంత్ర రక్షకులనీ మర్మజ్ఞుని ప్రజాను

రాగి సుమేధుని రాగి భూగి

యలుపయత్తుత రస్మియు మోహవి ముఖుండు

కామూహతి పరిశ్రమ ప్రవాది

పరశ్రున పరకార పర పరి వారేవ

ర్మియందు ప్రాప్తమందు శ్రీకరుడు

ఇంతియందు మంత్ర గాన గురుగణింప

గృహం వయ ఏట్టిని గా సమకూరెనో.

క్షత్రియ సంశూం బ్రాహ్మణ్యం సుఖవపశవి

ప్రేక్ష్యనిటపంగదగ వృక్షా వల్లభానగ్.

సీ. కూరి మిచ్చె త్సెడెక్కడు లువు వలచోయి

మతిరంశి కుడుపేత మద్దతుండు

తట్టిన యిలుగు సంగర సవర్యులును పూని.

మలుగుపట్టిన కెలు మంత్రీచిరువుడు

చనవర దేవప్రతిజ్ఞాపాలకుడు బహిః

వెతెలంబు పట్ట వున్నది గవయ.

ముంజెం గుపనిది సప్తంగరక్షకుడు పో.

మోడు నెచ్చెకొడు పాడు నడ

య నగనిన్ని గుణంబుల నావహిల్లి

పాటినీరును మోవి యెచ్చలు పరాని

సముద్ర వస్త్ర హవన సేదను దుతి

విప్ర మర్థంబు వసుధా కళ్యాణము

సీ. వన యెలువ సుమ తీజను లచ్చింపక

యెరికి మొదలైన కురు పంబ

సవర గానలును దండువులు వర్ష నమలు

కొలంస సెనకూళ్లు గుత్తక

కన్న పంబులు పెట్టి గమలు ప్రవీణులె

వార మాదిరియ న్నాదిభవనము
జౌరనేత ప మృత.వారిగాంబు నీచిగా

ధలు ఘటింపకయింద ధనముగూర్చు
దా నిబతురంకములుచేసి కానధర్మ
వలులకు సెక పొయి న్నేని పూడంపొజ్లు
వేళ్ళమునకు నాగానీయ బ్రహ్మ వేదిక
దావ వలయు విభుండు శివరంభునను

నీ. ఏ జికాల్చిల పరిపాటిగానీర్చింబ

బె టువల నీరుండు మెలుపు దేవి
దేవ మూపుకలున.దీ మాపుకలునైన
గతి ఘనీమక్తై త్రంగముదేవి
నీరు నేలలు వానకారులు పరికింబ

వరి పొలంబుల పంపువలయులరని
కైరా రాయ వులు వచ్చుకైరది విూరింబ
పదియూళ్ళ కైరదిరదీర్చు జిగదేవి

చనపు వారలు పనిధారు శాత్రువులును
జేయిలును జేయిలు భయపొరకుండ
బ్రదిల బాపి ముక్తునుండు దత్తరథ సాను
రాగుడై పోవవలయు రాష్ట్రంబురాంబు

నీర్చికది తే యొడనీరగునట్లు త్రివింబ

త్రైత్య దంబుల మోక్ష సేవల దీర్ఘ

యజ్ఞాల్లు నవ్వింబి యుద్ధిరి విరివిగా

వలసెప్ప వట్టింబి వంతథార

గవనులు పరి శాలి గావి నిర్మలమో

మోస నూతులు నుంబావులు నగంధ

జెలవులు లుగంజాల గవినింబి స వర్ణ

మలువేలు సంభృతీర్థమలు గసంబి

నామ ద్భృష ను సుంకిమోప

నెడ ముగల్ల క యుండుచోర కవిపెంబి

నగ సమీ పంబు గల పట్టనంబురంజ

ధాని గా నుండులు రువగు ధరణి పతికి.

నీ తిజి తాద జీతంబు తెలుఁ ప గాకుండ రే

క్రమంబు దంబులు భనంబు యజ్ఞ

యంబు దులంగింబి ప్రతియివెట్టుక యుండు

గవివెత్త తక్కువగా క యుండు

గడగి వేళ్ళి గావి గాకుండ బరికింబి.

ప్రతి భూను వారంబు జ్ఞానంబు లానిదు

యూయూయూద నవన్మోత య్యెయ్యంబిన

వారి మన్మథులు పోని వారి

వాక్య పేయ్యంబు జీవిత కష్టమడక

యలండు బరికింతెనును నాయోధనమున
 శ్రేష్ఠుడని సెయితుండు పొయినయలండు
 బలమునెల్లగవలయు భూపాలకుండు

3. అనియతి కేసుడయగ ముజ్జియను
 జనపతయకు వలయునీతి సమగ్రితబుద్ధి
 జనపాలనండు నునకును

మునిపా యడవె ప్పియల్లు జన్మి వు నవేయధవర్ణ

వ. అ కిర్దదింబగు ధృతు నశనందింబ తణ్ణిమనో ద్రుండు పుత్ర
 నున శకుం డలండా డైనవల్లన మల నుల్లవయని పత్మలను నన
 సూర్యుని ప్రియంపదలను ప్రియ పూర్ణకంబుగా స ముతతప్రి
 తారంబుల ననిపించు దుష్టతుని నధనంబునంబు జ్ఞాన్మిని విప్పిన
 రేండు చంద్ర! ఇండ్ల ని కి జియుంతుని బావి ని తాంత ప్రీతి నీకు కా
 కుంతలుండు సంపాదింప కంపంబు భరంబు బంబావె శకుంతలల్లు
 ను నీవును ని తాంత సొల్లని వంతుండు కైరాజ్య సుఖంబు ననుభవింపు
 ధుని బీచియి యంశ్రు మంబు నకుంబా యెడ ననిన భూవింబున
 కు కంతాసన ద నూజునకు నంబు వివేది మంబు వేణి తినిల్లనియె

స. ఇందు వంకయిల లాగినో వృతాంత కథైతి
 నాజన్మ మధిత కన్యత వప్రంబు
 రాజుమోష ములులెవ నన్య నిండుంది
 మంగళంబులు కు సద్గుణవైతి

నంజరాంబులు శూన్యతమైపోరాజ్యర

మంజువు శ్లోక సంక్షయంబు వాసె

బుంబు బువె ల్ల నిష్కడ బాల భవియించె

నంహస్సమయ్యయింబునఁగి పోయె

నెన్నిక కుదెక్తె మధ్యఁగ మైచర వసువం.

జీవ్యరంబుల నానరియెఁదలగాన

సంబంధ మృత్యులక యెట్లుకొనెను

అరణ్య పావంతి పాత విద్యై లుల బులును.

వ త్రినిబహుప్రణామంబులూచరించి నిరించి నంజనననియమరాం.

దు లులవరాని సద్బుద్ధిప్రసక్త సకలమహాప్రభునవభృషణాత్రి

మంబున ననన్ద సాహసాన్ద సానిన్ద సానిన్ద సానిన్ద సానిన్ద సానిన్ద సానిన్ద

లానునంబున బంధులూకంబును బరమనందంబునెందల జరిం

ప న కుంతలయెను దా నును దుష్ప్రసక్త సకలమహాప్రభునవభృషణాత్రి

శ్లోక గురాజ్ఞానుననంబు వింపుయండు

కా కంజాటాప ముద్దెర్న విద్యై మవతీకందర్ప దేర్ప ద్విష్

త్తంజాటాప ముద్దెర్న విద్యై మవతీకందర్ప దేర్ప ద్విష్

మంజునందంబు సకలమహాప్రభునవభృషణాత్రి

మంజునందంబు సకలమహాప్రభునవభృషణాత్రి

క వారిదంతదంతదంత

క వారిదంతదంతదంత

గు శిష్యులు
కురుమింద శ్రీమహాశత

శరనిధి గాంధీదేవబంధునవమతతక్షా!

మాంవిని

సతతసంకృత భూజా సతతత్రీణ దౌతా
జ్ఞితిజన సురభూజా బింత చాగభూజా
మితనవగువితే తా భాషామాపరాజా
మాతవి మాతస నూజా మస్తమూంబా మసూజా!

గద్దీవల

శ్రీమదేవగతీతీర్థ గురువరణ కరుణాలక్ష్మ
సద్గురుగస్తీత పవిత్ర గాంధీమాత
శ్రీ, యారాధితా మరవరత్

ద్రుసిల్లంమ జ్ఞాపినవర

శ్రీద్రువీణితంబ్ర

*to compare
is the same as
the same gentleman
who is whose name this
was formerly given
3. 14. 1918*

నశాకుంత . Copied from a manuscript
లక్ష్మం Gift of H. H. Sitalka Rama
గా Subba of The Brahmin
రకం Compared with the original
వంబునా in 1918-19. 4. 9. 1918
చునద్యం

* ముసులి మరజ్జావీసవలు.

4. 9. 18